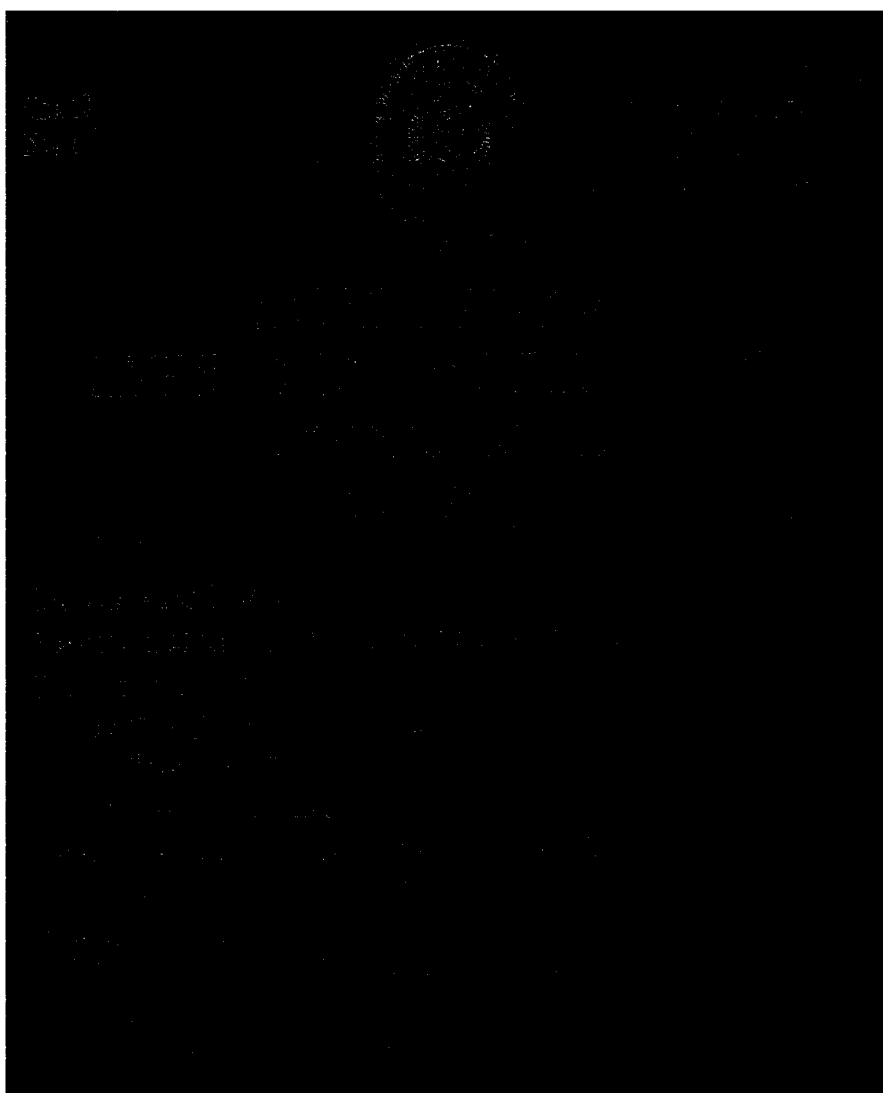

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

*Thirty-ninth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 5th March, 1965.

THE HOUSE MET AT HALF PAST EIGHT OF THE CLOCK.

(Mr. Speaker in the Chair).

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

CADRE STRENGTH IN I.A.S. AND I.P.S.

1185—

*1648 Q —*Sarvasri A. Sarveswara Rao (Eluru) and V. Satyanarayana (Penukonda)* —Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the present cadre strength in I.A.S. and I.P.S. is sufficient for the requirements of the State,

(b) if not, the percentage of additional requirements, and

(c) whether the Centre asked the State Government to furnish upto-date information about the cadre strengths and the action taken thereon?

The Chief Minister (Sri K. Brahmanandareddy). —(a) Yes, Sir

(b) Does not arise.

(c) No, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు — I. A. S. cadre వద్దే సా. ఖాళీలు వచ్చి నప్పుడు civil services లో ఉన్న వాళ్ళను 10% మేరకు competitive examination పెట్టి civil Services లో ఉన్న వాళ్ళను fill up చేయమని వద్దే వా సూచన కేంద్రంవారు పంపించారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి. —లేదు

శ్రీ వి సత్యనారాయణ — ఈ services లో ఉన్నటువంటివారు ఆంధ్రే తిరులు మన రాష్ట్రంలో ఎంత మంది ఉన్నారు ?

Sri K. Brahmananda Reddy — I have no information, Sir.

శ్రీ వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య (నత్తెన వల్లి) — Central Government I. A. S. వాళ్ళను పంపిస్తుంటే మీరు యంతమందిని మంకు పంపించనక్కరలేదు. key position లో ఏవైనా ఉన్నట్లయితే పంపించండి గాని తక్కిన వన్నీ మేము administrative గా చేసుకుంటాము మా first gazetted officer ఎవరు ఉన్నారో వారితో సరిపోతుందని Mysore State refuse చేసి అందరినీ తీసుకోలేదు ఈ ప్రభుత్వం ఆ వద్దటి ఏమైనా చేస్తున్నదా ? గోర్ఖాలా కూడ దాని మీద చాల serious గా discussion చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అట్లాపీలు ఉన్నదని నేను అనుకున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు (విజయవాడ సౌత్) — I. A. S., I. P. S. qualification ఉన్నటువంటి officers ఏ ఏ పదవులకు ఉద్దేశించబడ్డారు. ఏ పదవులు fill up చేయడానికి ఈ అర్హతగలవారిని గవర్నమెంటు తీసుకుంటుంది

Mr. Speaker — They are omniscient people. They are capable of doing any thing they are entrusted with. That is the idea.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు — ఏ పదవుల కోసం మీరు ఉద్దేశించబడ్డారో ఆ పదవులకు సరిపడ ఉన్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఉన్నారని నేను మనవిచేశాను. ఇప్పుడు 76 గురు ఉన్నారు.

శ్రీ తన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) — ఈ సంవత్సరం మనకు 7 vacancies ఉన్నట్లు, ఏడుగురు ఆంగ్లంలు select అయినట్లు తెలిసినది కాని ఈ ఏడుగురిలో కొంతమందిని పై రాష్ట్రాలకు allot చేసినట్లుగా కనిపిస్తున్నది. ఈ ఏడుగురిని మన రాష్ట్రంలోనే పేసుకొనేందుకుగాను యత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — Competitive examinationలో Andhra boys ఉత్తీర్ణులై వా అందరూ ఆ State కు allot కారు వివిధ States కు allot అవుతారు. వాళ్ల ranking ను బట్టి వాళ్ళను preference అడుగుతారు. Candidates లో First అని Second అని ఉంటుంది. Top rank వచ్చిన వారికి సాధారణంగా first preference యిస్తూ ఉంటారు. తరువాత వచ్చిన వారిని వివిధ States కు allot చేస్తారు.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు. — గత సంవత్సరం Hyderabad లో Industries Conference జరిగింది. ఆ సభను ప్రారంభిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారంటే — business attitude ఉన్న I. A. S. officers కు అందరికీ ప్రత్యేక training యిచ్చి గవర్నమెంటు Commercial bodies లో general managers గా వేయడానికి proposal ఉన్నదని చెప్పినట్లు నాకు జ్ఞాపకం. ఉన్నది. అందుకని వారిని అడిగాను. ఏ పదవుల కోసం I. A. S., I. P. S. officers ఉద్దేశించబడ్డారు. దానికి సరిపడ ఉన్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — Industrial development చేశారో గాని, రాష్ట్రంలో గాని పెరిగేటప్పుడు industrial concerns State కు ఎక్కువ participation ఉన్నవిగాని, లేకపోతే State నడిపేవిగాని వచ్చినప్పుడు దానిని manage చేసుకోవాలంటే కేవలం Indian Administrative Service లో ఉన్నటువంటి అనుభవమే చాలదు కొంత మందిని అయినా 5 months, 6 months training ఇస్తే, అనేక industrial units కు పోయి business administration సందర్భంలో కూడ తెలుసుకుంటే—మనకు Sugar factories ఉన్నాయి, టెక్స్టైల్ textile mills ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఎక్కువ అవుతున్న సందర్భంలో అక్కడక్కడ post చేసుకోడానికి వీలుగా ఉంటుంది. లేకపోయినట్లయితే ఏమీ అయిపోతుందంటే కొన్ని చోట్ల—textile mills లో గాని ఎక్కడైనాగాని business managers ను పేసినప్పుడు వాళ్లనే ఉంచవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది క్రొత్తవాడు వస్తే మళ్ళీ A to Z మొదలు పెట్టవలసి వస్తుందని ఒక అభిప్రాయం.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — నేను యిందాక అడిగిన ప్రశ్నలో ranking ను బట్టి వాళ్ళు allot చేస్తారు అని చెప్పారు ranking ను బట్టి అయినట్లయితే కొంత reflection వస్తుంది తెలుగు అయినను కేరళ రాష్ట్రంలో పేజారు అనుకొందాము. అంటే మన కన్న తక్కువ rank వాళ్ళు వాళ్లకు పనికి వస్తారనే reflection వస్తుంది. ఒక వేళ అది అయినా కాక పోయినా తెలుగు వాళ్ల number హెచ్చు అవడం కోసమని—మన రాష్ట్రంలో 7 స్థలాలు ఉన్నాయి, ఏడుగురు మన వాళ్ళు select అయ్యారు కాబట్టి వాళ్ళను యిక్కడ వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — తక్కువ మార్కులు అనికాదు. కేరళలో తక్కువ మార్కులు వచ్చిన వాళ్ళు కూడ మనకు రావచ్చు లేక U. P. లో తక్కువ మార్కులు వచ్చిన వాళ్ళు మనకు రావచ్చు. top rank వచ్చిన వాళ్ళకు preference ఇస్తున్నారు వాళ్ళు కోరినస్థలం యివ్వడం అది తప్ప యిక్కడ తక్కువ వచ్చిన వాళ్ళు యింకో చోట, యింకో చోట తక్కువ వచ్చిన వాళ్ళు మనకు రావచ్చు. కాని మనకు ఈ సందర్భంలో ఒకరి కేసులో మేము అడగడం జరిగింది. అది ఒప్పుకుంటారని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ పిల్లల మట్టి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ) — వాళ్ళు allot చేస్తారు అనుకొండి. Regional Languages State Languages గా అమలు జరపాలి అనుకుంటున్నాము అలాంటప్పుడు ఆ regional languages లో పరిచయం ఉన్న వాళ్ళు అయితే ఎక్కువ ఉపయోగపడతారు కనుక దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని centre allot చేసేటప్పుడు అవకాశం ఉన్నంతవరకు ఏ ఏ regions వాళ్ళను ఆ regions కు allot చేయాలని ప్రభుత్వం కోరుతుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కోరడానికి ఏమీ అశేషం లేదు. కాని పెద్దలు కొంతమంది చెప్పేటటువంటి కారణం ఏమిటంటే—యిది proper integration కు వ్యతిరేకమైన భావమని చెబుతున్నారు. regional languages development అయి రేపుప్రొద్దున U. P. S. C. examination కు regional language ఉపయోగ

వజ్రే అవకాశం దొరికినప్పుడు అటువంటి పద్ధతి అవలంబించడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు.

శ్రీ పి గున్నయ్య (కొత్తూరు) :— I, A. S. Officers ను జిల్లా level లో Cooperative department లో director గా వేయడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నదా? I A S Officers లో హరిజనులు, గిరిజనుల నుంచి ఎవరైనా తేలినారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఈ సంవత్సరం pass అయిన వారిలో హరిజనులు ముగ్గురు ఉన్నారు.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు — Administrative services లో I A. S. వాళ్ళను వేయడానికి వీలు ఉన్నది అన్నారు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్ అన్నప్పుడు ఫార్ అండ్ వేడ్ గా ఉన్నది. sub-collector గా R D O ను తీసుకువచ్చి పేసినా సరిపోతుంది అక్కడ I. A. S. వాళ్ళను వేయాలని వచ్చినప్పుడు sub-collector ను dismiss చేయడం జరుగుతున్నది అందువల్ల దీనిని definite గా ఫలానా particular jobs కు—డిప్యూటీ సెక్రటరీస్, సెక్రటరీస్ లేకపోతే కలెక్టర్స్—దానిని equivalent jobs కు మాత్రమే I. A. S. వాళ్ళను allot చేయడం అనేది ఉంటుందా? ఒక జేజ తాసిల్దారు గా కూడ వేయడం నిక అవకాశం ఉంటుందేమో చూస్తారా? Administrative services గదా అని B D Os గా కూడ I. A. S. వాళ్ళను వేయాలనే proposal చరకు వచ్చినట్లు తెలిసినది. ఇవన్నీ ఏమిటి? ఈ I. A. S. Cadre ను వేసేదానికి ఈ posts అని limit ఏమైనా ఉన్నదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — I A. S. Officers ను నింపేటటువంటి posts కొన్ని ఉన్నాయి sub-collectors, Deputy Secretaries, collectors యివన్నీ ఉన్నాయి తాసిల్దారు I A. S. అనే సందర్భం ఎక్కడా లేదు ఈ I. A. S. వచ్చినప్పుడు వాళ్ళకు అనేక రకాలైన training one year B D O. training జరగాలి, తాసిల్దారు training జరగాలి, కరణం training జరగాలి ఇవన్నీ ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎమ్ రామగోపాలరెడ్డి (మైదారం) — I. A. S. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన వారి సంఖ్య ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో చాలా తక్కువ ఉన్నది అన్నారు. నిజమేనా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — నిజమే నేను యిదివరకే మనవి చేశాను గత రిసంవత్సరాల నుంచి list తీసుకుంటే 29 మంది తేలినారు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ — Cooperative Sector లో ఉన్న Sugar factories లో కోటి రూపాయలు పెట్టుబడి ఉన్న వాటిలో చాలా administrative defects ఉండి వస్తున్నది. అందుచేత I. A. S. Officer ను వేయమని Estimates Committee recommend చేయడం జరిగింది ఆ మేరకు రెండు fac ories లో వేసినట్లు కనబడుతున్నది ఇంకా చాలా ఉన్నాయి మన రాష్ట్రంలో

ఇక్కడి ప్రశ్నవేస్తే సరిపడగా I A S Officers పన్నారని చెబుతున్నారు. ఆ recommendation ఆమోదించినప్పుడు యివ్వరినే చేశారు మిత వాళ్ళను వేయలేదు వాటిలో వేయకపోవడానికి కారణం I A S. Officers వాడవా లేక పోతే అవసరం లేదు అనుకొన్నారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — కొరత ఉంది ఉన్నది అనుకోండి శాసన సభలో పాలయిల్లు ఫ్యాక్టరీ చర్చకు రావడం మీదనికి తెలుసు అప్పట్లో వశాత్తూ అది ఈ సంవత్సరం అన్ని ఫ్యాక్టరీల కంటే బాగా పని చేసినదని చెప్పుకోవచ్చు అట్లాగే ఉమ్మదాలు వలన factory లో కూడ యిబ్బందులు ఉంటే మనం ఒక I. A S Officer ను వేయాలని అనుకొన్నాము factory యొక్క function ను బట్టి ఏదైన మనకు తెలిసినప్పుడు అవసరం వస్తే I. A S Officers ను గాని లేకపోతే Senior Deputy Collectors ను గాని కొంత మందికి training యిచ్చి వేయాలనే సంకల్పం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది

శ్రీ పి అంధోనీరెడ్డి (అనంతపురం) — మనకు పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కాలేజీని తిక్కువగా పున్నందువల్ల ఐ ఎ ఎస్ మొదలైన కాంపిటీటివ్ ఎగ్జామినేషన్స్ లో వచ్చేవారిలో మనవారు చాలా తిక్కువగా పున్నారనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించినదా, గుర్తిస్తే పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కాలేజీకి ఎక్కువ చేయడానికి పూనుకుంటారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కాలేజీస్ ఎక్కువ చేస్తూనేవున్నాం ఉదాహరణకు—మొన్ననే నేను ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి వెళ్ళినప్పుడు ప్రభుత్వమే బిల్ వేల వరకు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి యిచ్చింది ఐ ఎ ఎస్, ఐ సి ఎస్ మొదలైన కాంపిటీటివ్ ఎగ్జామినేషన్స్ కు వెళ్ళే విద్యార్థులకు ఆరు నెలల క్రెయినింగ్ కోర్సును యివ్వడానికి, అందులో ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ యివ్వవలసిందని చెప్పడం జరిగింది. అందులో అప్లికేషన్స్ పెట్టుకునే కాండిడేట్స్ తక్కువ ఆ విధంగా కెట్టుకున్నవారు 14, 15 మంది వుంటే అంతా, చాలా మీడియోకర్ టాలెంట్. వారికి క్రెయినింగ్ యిచ్చినా ..

మిస్టర్ స్పీకర్ :— తరువాత ప్రయోజనం వుండదు ..

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అందుకే నేను వారికి మనవిచేసి వచ్చాను. మీరు స్టూడెంట్స్ యొక్క కెరియర్ ను ఫాలో అవుతూ, ఎవరయితే బి. ఎ. లో మంచి మార్కులతో, పనికివచ్చేట్లుగా పున్నారో వారిని కాంటాక్ట్ చేసి, క్రెయినింగ్ రిసిప్ట్ చేసుకునేందుకు వారికి ఎంకరేజ్ మెంట్ యివ్వవలసింది, అని నేను మనవిచేశాను.

INVITATION TO THE TWO CABINET MINISTERS BY THE
GOVERNMENT OF U.S.S.R. AND JAPAN.

1136—

*2867 Q — Sarvasri K. Raymallu (Chinnur), A. Ramachandra Reddy (Bhuvanagiri) and Vavilala Gopalakrishnanah — Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that two Cabinet Ministers namely, Dr. M. Chenna Reddy and Sri A. C. Subba Reddy were invited by the Governments of U S S R and Japan respectively,

(b) the purpose of their visit to these countries; and

(c) whether it is also a fact that the hon Minister for Finance had discussions and entered into agreements regarding the problems relating to trade, commerce, economic matters, industry and import of machinery, etc, when he has gone to the East European Countries like Czechoslovakia and Soviet Union?

Sri K Brahmananda Reddy —

(a) Dr. M Chenna Reddy, Minister for Finance and Industries visited Czechoslovakia and other Eastern European Countries at the invitation of the Governments of those countries.

Sri A. C. Subba Reddy, Minister for Public Works was invited by the Chairman of the Jayanthi Shipping Company Ltd, to visit Japan.

(b) Dr M Chenna Reddy visited Czechoslovakia and other countries to see the progress made in the manufacture of machinery and equipment in a progressive industrial country like Czechoslovakia,

Sri A. C. Subba Reddy, visited Japan to officiate at the delivery of the bulk carrier of the Jayanthi Shipping Company Limited. Incidentally he also visited some of the Irrigation and Power Projects in Japan.

(c) Dr M. Chenna Reddy, Minister for Finance and Industries had general discussions and did not enter into any specific agreement with countries he visited.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — వారు వచ్చిన తరువాత రిపోర్టు ఏమైనా సబ్మిట్ చేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి. — చేశారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — వాటిని సభ్యులకు సప్లయ్ చేయగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి. — సప్లయ్ చేయడమంటే..... ఆ యిన్ ఫర్ మేషన్ నేను చెప్పగలనుకోండి. వారు వెరియస్ ప్లే సెస్ విజిట్ చేశారు. అక్కడ వున్న వారితో డిస్కస్ చేశారు. కొన్ని సెసిఫిక్ కొలాబరేషన్స్, అయితే నేమి, కొన్ని సెసిఫిక్ ప్రాజెక్టు అయితే నేమి వాటిగూర్చి మాట్లాడడం జరిగింది. అయితే ఇదమిద్ధంగా యిది జరిగింది, యిది రిజల్టు అని చెప్పడానికి వీలులేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—అదే, వారి మాటల్లో మేము చదువుకుందామని.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ టేవణ లేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్ చలపతిరావు :—వారు ఏ ఏ రంగాలలో ఏ ఏ టెక్నిక్స్ పరిశీలించారు? ఆ టెక్నిక్స్ మన రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నారా? మన రాష్ట్ర అభ్యుదయానికి అవి పనికివస్తాయని ఆలోచించి, వాటిని అమలుజరపడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దాని సందర్భంలోనే, అనేక చోట్ల, జెకాస్టో వెకియా, యితరత్రా కొన్నికొన్ని పెద్ద ప్రాజెక్టులను అనుకోండి, యాన్సిలరీ ప్రాజెక్టుల విషయంలో అనుకోండి అనేక చోట్ల వారు అనేక విషయాలు మాట్లాడారు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—ఆ రిపోర్టు మాకుకూడా యిచ్చినట్లయితే, ఇక్కడనుండి ఎవరయినా సభ్యులు, ఎప్పుడయినా వెళ్ళినప్పుడు కొంతవరకు ఉపయోగపడడానికి అవకాశం వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు 'ఆ టేవణలేదు, అంటున్నారు నోటారా 'ఇస్తాము, అంటే ఎంత అందంగా వుంటుందో వారికి తెలియదా?

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—చెన్నారెడ్డిగారు ఆ గవర్నమెంటు ఆహ్వానంపై వెళ్లారు. బాగానే వుంది, మంత్రిగారు కాబట్టి. ఇంకొక మంత్రిగారు ప్రైవేటు కంపెనీవారి ఆహ్వానంపై వెళ్ళడం అంటే—మంత్రులు ప్రైవేటు కంపెనీలు అరేంజ్ చేసిన వాటికి వెళ్ళడం—వారు ఏ పర్వస్కొరకు వెళ్లారో, వారు ఎవరికి సహకారం చేయడంకొరకు వెళ్లారో ఆ వివరాలు తెలియజేస్తారా? పైగా ఇటువంటి విధానం కాస్త తగ్గించడంవలన మంత్రులకు భ్యాతివుంటుందని ఆలోచిస్తారా? ఇది కాస్త తగ్గిస్తే కొంచెం మంత్రులపై గౌరవం వుంటుంది. లేకపోతే, యితరత్రా ఆలోచనలు వస్తాయి, ఈ విషయం దృష్టిలో వుంచుకుని దానిని కాస్త తగ్గించుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ధర్మశేఖ మనకందరికూ తెలుసు ఆంధ్ర దేశంలో పుట్టిపెరిగిన పెద్ద, జపాన్ లో షిప్పింగ్ విషయాలు చాలా బాగా చేస్తున్న విషయం తమకందరికి తెలుసు. రామగుడంలో పవర్ జనరేషన్, 2000 మెగావాట్లు జనరేట్ చేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వానికి ప్రాయశం, ఆ సందర్భం అంతా తమరు పత్రికలలో చదువుకున్నారు వారు ఇన్వెట్ చేశారు. ఇదేమీ పవర్ జనరేషన్ కు సంబంధించినది కాదు. ఒక షిప్ మెలివర్ చేసే సందర్భంలో ఫంక్షన్ కు రావలసిందిగా వారు ఆహ్వానించడం, దానికి వీరు అంగీకరించడం జరిగింది. తరువాత, తమకందరికి తెలుసు - బొంబాయి ముఖ్యమంత్రి నాయక్ గారు ఒకసారి అరబ్ కంట్రీస్ నుండి ఇన్వైట్ చేస్తే వెళ్ళారు, కాని, ఒక విషయం, సుబ్బారెడ్డిగారు వెళ్ళినప్పుడు రానుపోను ఖర్చులు వారే పెట్టుకున్నారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ — ఎవరు పెట్టుకున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నుత్పారెడ్డిగారే పెట్టుకున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ మాట చెప్పినప్పుడు 'కాదు, అసలేముగాని, ఆ రోజుల్లో యిచ్చే పేటు మెంటులో మాత్రం అలా లేదు. రానుపోను ప్రయాణంలో ఒకటి వారు, ఒకటి తాను పెట్టుకున్నట్లు వారు అప్పుడు చెప్పారు అది డిటెయిల్స్ కు సంబంధించిన విషయం. అదే రోజుల్లో కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ ఫర్ మినిస్టర్స్ గూర్చి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఒకటి పబ్లిష్ చేయడం, బిజినెస్ మెన్ ఇన్ ఫోటోషన్ గాని, హాస్పిటాలిటీ గాని యాక్సెస్ చేయడంగాని, మంత్రులు తగ్గించాలని చెప్పడం తమ దృష్టిలో వున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ విషయం వారు ఆలోచిస్తే ఆలోచించి వుండవచ్చు మేము యిక్కడ కూడ ఆలోచించాము కోడ్ ఆఫ్ కాండక్ట్ ఫర్ మినిస్టర్స్ ఒప్పుకున్నాం. ఇది సబ్సిడైజ్డ్ యూ వెంట వీ మె నప్పటికీ, నా ఇన్ ఫర్ మేషన్, సజ్జెస్ట్ టు కరెక్ట్ రానుపోను ఖర్చు వీరే పెట్టు కున్నారని.

శ్రీ యం. రామగోపాలరెడ్డి — అంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికంగా వెనుకబడి వుండిపోవడానికి వాణిజ్యవేత్తలను అనుమానాస్పద దృష్టితో చూడడం ఒక కారణంగా ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నిజమేనండి ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలి. గౌరవ సభ్యులు యీ విషయంలో కొంత భాద్యం చూపాలి ప్రతి విషయాన్ని అనుమానిస్తే చాలా కష్టం నిజానికి, దేశదేశాలలో ఏమి జరుగు తున్నదో తెలుసుకుని మన ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ కు అవకాశమున్నదా, లేదా అనే విషయాలు ఆలోచించి, అవకాశాలు కల్పించడం మంచిదని నేను అనుకుంటున్నాను మీరు తెలియకపోలేదు మనమిప్పుడు వందలకొలది ఉద్యోగులను పంపిస్తున్నాం అనేక డిపార్టుమెంటునుండి మనమేమీ మాట్లాడ కుండా, ఏమీ తెలుసుకోకుండా, ఏమి జరుగుతున్నదో గమనించకుండా, కొలాబ రేషన్ ఎట్లా వస్తుందో యోచించకుండా, అట్రాక్ట్ చేయడానికి ప్రయత్నించ కుండా ప్రతి చిన్న విషయాన్నికూడా అనుమానిస్తే ఫంక్షన్ చేసే వారికూడా చాలా భయంగా వుంటుంది.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు — నా సస్టిమెంటరీకి మంత్రిగారు చాలా జనరల్ గా సమాధానం చెప్పారు స్పెసిఫిక్ గా ఫలానా రంగంలో ఫలానా టెక్నిక్ ప్రవేశ పెట్టడానికి ఆలోచిస్తున్నాం అని చెప్పలేదు. అటువంటి అవకాశం వుంటే చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నేను వారు యిచ్చిన రిపోర్టును తేబుల్ పై పెడతాను.

శ్రీ వీల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇప్పుడు అనుమానించడం, దానిని గూర్చి చెప్పారు చెన్నారెడ్డిగారు వెళ్లారు అంటే గవర్నమెంటు ఆహ్వానంపై వెళ్లారు.

వచ్చి రిపోర్టు చేశారు అందులో అర్థం వుంది అలా గానుండా, ఒక ప్రైవేటు కంపెనీ ఆహ్వానించినప్పుడు, ఆ కంపెనీకి యిక్కడ ఒక బిజినెస్ కన్సెన్స్ వుంది, వారికి కాంట్రాక్టు యివ్వబోతున్నాడు అనే వదింతి వున్నప్పుడు అది ఏ రంగా రిఫ్లెక్ట్ అవుతుంది? ఎక్స్‌చేంజ్ నాలడ్జి ఆ విషయాలు తెలుసుకోవాలంటే ఎట్ ది ఎక్స్‌చేంజ్ ఆఫ్ ది గవర్నమెంటు కాలినెట్ నంతా వెళ్లమనండి దానివలన పెద్ద నష్టంలేదు, పది లక్షలు పోయినంతమాత్రాన స్టేటు ఏమీ దిచాలా తియ్యదు. కాని, ఎట్ ది ఎక్స్‌చేంజ్ ఆఫ్ ది ప్రైవేట్ పార్టీ వెళ్లడం మాత్రం సమంజసం కాదని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇంకొక విషయం కూడా తమరు చూచాలి. ఇందులో సెవరల్ ఫ్యాక్టర్స్ వున్నాయి. ఎవరో బొంబాయి ఆయన పిలిచాడు అనుకోండి, మేము వెళ్లం? మన రాష్ట్రంలో వున్నవారు, జపాన్‌లో పిప్పింగ్ విషయాలలో చాలా ముందుకు వెళ్లిన వారు, అంతేగానుండా 200 మెగావాట్ల పవర్ తక్కువ ఖర్చుతో, దాదాపు 18 కోట్ల రూపాయలలోపలనే కంపీట్ చేసి, డెలివరీ చేయడం, అది ఫంక్షన్ చేసిన తరువాత, కొన్ని సంవత్సరాలలో దానిని తీర్చుకునే సదుపాయం కలుగజేయడం, దానిని మనం హార్మించాలి. ఈ అన్ని కారణాల వలన, ఒక పిప్ కు సంబంధించి ఫంక్షన్ ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకుగాని, ఎలక్ట్రిసిటీకిగాని సంబంధంలేనిది, గౌరవంగా వుండడానికి, పిలిచినప్పుడు వెళ్లే వర్తమాలు ఏర్పడాయి తప్ప యింకొకటికాదు ఇందులో తమరుకూడా యింకొక విషయం తెలుసుకోవాలి. రామగుండం పవర్ విషయంలో మినిస్టర్ గారికేమీ సంబంధంలేదు అగ్రిమెంట్ లో ఎంటర్ కావడం, డిస్కన్ చేయడం దానికంతా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఒక పెద్ద కమిటీని అప్పాయింట్ చేసినది వారు డిస్కన్ చేసి, యిక్కడ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు డిస్కన్ చేసి ఎంటర్ అయ్యే అగ్రిమెంట్ తప్ప యిందులో మంత్రిగారికి ఏమీ బోక్సింగ్ వుండదు.

శ్రీ వి సత్యనారాయణ:—మంత్రిగారి పోర్ట్‌ఫోలియో ఎలక్ట్రిసిటీ ఆని దృష్టిలో పెట్టుకొని—రామగుండం ధర్మల్ స్టేషను అయితే జయంతి కంపెనీ వారికి కాంట్రాక్టు యివ్వడం జరిగింది ఆ జయంతి కంపెనీవారు పిప్పింగ్ ఆవే పేరుతో వీరిని ఆహ్వానిస్తే ఒక ఖర్చు వీరు, ఒక ఖర్చు వారు పెట్టుకొని వెళ్లడం జరిగింది ఇక్కడ అనుమానిస్తున్నారని ఒక గౌరవ సభ్యులు అంటున్నారు. కాని, వీరికి వారికి సంబంధం వున్నది. ప్రైమా ఫేసీ వున్నది కాబట్టి అడిగాము, యీ విషయంలో.....

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—200 మెగావాట్ల పవర్ స్టేషను మనం కట్టిస్తుంటే ఎ. బి. సి. ఆనేవారు కాంట్రాక్టరులుగా వస్తే వీరు ఒక కాంట్రాక్టరు అయినట్లుగా అనుకోవడం చాలా పొరపాటు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వుట్టి పెరిగిన వారు, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఏదో సహాయం చేయాలనే సంకల్పంతో ఇక్కడ 200 మెగావాట్ల పవర్ స్టేషను నేను పెడతానని వారు తెలియ్ చెప్పడం ఇండియా గవర్నమెంటువారు కమిటీవేసి డిస్కన్ చేసి, చేయడం జరిగింది తప్ప-వాగ్ధాన సాగర్ లోనో, శ్రీకైలంలోనో ఒక కాంట్రాక్టుకు మూడు నుండి అవ్వచ్చుచేస్తే

అందులో ఒక కంట్రాక్టరుకు యిచ్చినటువంటిది కాదనిది. ఆ డిస్టింక్షన్ తమరు గమనించాలి. It is an offer made by Mr Teja to construct 200 M W. Power at Ramagundam దానికి మనం హర్షించాలని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి—ఈ ప్రశ్నలో స్పెసిఫిక్ గా ఒక సమస్యను పోజ్ చేయడం జరిగింది ఆర్థిక మంత్రిగారు జెకొస్ట్ వేకియా, మున్నగు ఇతర దేశాలకు వెళ్లినప్పుడు వ్యాపారం, వాణిజ్యం, ఆర్థిక విషయాలు, పరిశ్రమలు, యంత్రాల దిగుమతి మొదలైన వాటిని గురించి చర్చలు జరిపి, ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న విషయం వాస్తవమేనా అని వుంటే—వారు దానికి అస్పష్టంగా చెప్పారు మంత్రిగారు ఆయా దేశాలకు వెళ్లినప్పుడు ఆ సంప్రదింపులగురించి, ఒడంబడికలగురించి సమగ్రమైన రిపోర్టు ప్రభుత్వానికిచ్చినదానిని శాసన సభ్యులకు అందజేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—వారిచ్చిన రిపోర్టు శాసనసభముందు పెడతాను అని రెండుసార్లు మనవి చేశానుకదా

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి—శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారన్నట్లు సొంత ఖర్చు మీద ప్రయివేటు ప్రాజెక్టులు పరిశీలన చేయడానికి వెడితే అది ఆశ్చర్యకరం అవుతుందేమో, ఇటువైపు ప్రభుత్వమే ఆ ఖర్చులు భరించి ఆశ్చర్యం లేకుండా చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—సాధారణంగా ప్రయివేటు కంపెనీలవారు వచ్చి పిలిచినంత మాత్రాన ఎవరూ వెళ్లరు అట్లా అయితే అందరికీ డజన్ల కొలదీ అవకాశాలు వచ్చాయి అవన్నీ ఒప్పుకుంటామా? వెడితే ప్రభుత్వం తరపునే పెడతాము లేకపోతే సొంత ఖర్చుతో పెడతాము తప్ప ఎవరైనా పిలిచినంతమాత్రాన వెళ్లేటట్లయితే ఇప్పటికి అంతమంది ఇతరదేశాలలో వుండ వలసిందే

శ్రీ తన్నేటి విశ్వనాథం—మాకు, ముఖ్యమంత్రిగారికి అనలు దృక్పథంలో డేం వున్నట్లు కనుపిస్తోంది ఇదివరకుకూడ యీ ప్రశ్న వచ్చింది. బిజినెస్ మాన్ ఎంతమంచివాడైతే మనం అంత జాగ్రత్తగా వుండాలి. వారు బిజినెస్ మన్ మీద అనుమాన పడకూడదు అన్నారు. ఇది రెక్టిట్యూడ్ విషయమే గాని బిజినెస్ మన్ మీద రిఫ్లెక్టు కాదు. వారు ఒకే అన్నరులో రెండు పేర్లు చెప్పినా చెన్నారెడ్డిగారిని గురించి ఎవరూ ఇంతగా అడగలేదు. రెండవది ప్రయివేటు కన్సర్న్ అవడం వలన యిన్ని వస్తున్నాయి. ఇటువైపు ఇది దృష్టిలో వుంచుకుంటారా? /

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—ఎప్పుడూ వుంచుకుంటాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు జరగడంలేదు, శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు అనేమాట వచ్చి—అనేక రాష్ట్రాలనుంచి—మదరాసు, మహారాష్ట్ర ఇండస్ట్రిస్ కు సంబంధించిన మంత్రులు అమెరికా, ఇంగ్లండు, యూస్ యూరపియన్ కంట్రీస్ స్పెసిఫిక్ ప్రాజెక్టు విషయమై వెళ్లి మాట్లాడి రావడం వంటివి వింటూనే వున్నాము. ఆ సందర్భంలో చెప్పాను తప్ప వేరేకాదు. జనరలుగా ఎవరో పిలిచినంతమాత్రాన

వెళ్లేది లేదనిపూడ మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వమైనా పిలవాలి లేకపోతే మనంతట మనమైనా వెళ్లాలనేదాంట్లో అనుమానంలేదు ఇక్కడ ఒక వ్యత్యాసం వున్నది. వేరియన్ సర్క్యుమస్టెన్సెస్ వల్ల అని మనవి చేశాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — జయంతి కంపెనీవారు యిప్పా మన్నప్పడు ప్రొపైటీవుండా, స్టోమత వుండా, నిజంగా జపానులో క్రెడిట్ వుండా అనేవి తెలుసుకోడానికి వెళ్లారనుకుంటున్నాము అది నిజమీ, సుబ్బారెడ్డిగారు వెళ్లేటప్పడు ఖర్చు వారు పెట్టుకున్నారు, వచ్చేటప్పుడు నేను పెట్టుకున్నాను అన్నారు రెండు ఖర్చులుకూడ వీరే పెట్టుకున్నారని ముఖ్యమంత్రిగారింటున్నారు జయంతి మీద అనుమానం వచ్చి, ఉచితంగా యిస్తానంటున్నారు. జపానులో అసలు క్రెడిట్ వుండా లేదా అనేది తెలుసుకోడానికి వెళ్లారా? అయితే గవర్నమెంటు తరపున ఎందుకు వెళ్లేదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — టు అండ్ ఫ్రా వీరే ఖర్చు పెట్టుకున్నారు నేది సబ్జెక్ట్ టు కరకన్ అని మనవి చేస్తున్నాను లేదంటే కరెక్ట్ చేసుకోవచ్చు అనుమానం ఏమీ లేదు. షిప్పింగ్ విషయంలో ఆ కంపెనీ చాలా బాగా చేస్తుందని ప్రతీతి. సుబ్బారెడ్డిగారు వెళ్లినంత మాత్రాన ఆ సంగతి ఏమీ తెలియదు.

CEMENT FACTORIES

1137—

*2270 Q—*Sri P. Gunnamayya*—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether any schemes have been prepared by the Government for establishment of cement factories in the State during Fourth Five-Year Plan; and

(b) if so, the district-wise number of said factories together with the estimated expenditure therefor?

Sri K. Brahmananda Reddy

(a) & (b) There are at present no schemes under consideration of the Government for establishment of Cement factories in the public Sector during the Fourth Five-Year Plan.

బోనకల్లు ఫ్యాక్టరీ విషయం అందరికీ తెలిసినదే. మెనింగ్ కార్పొరేషను వారికి లైసెన్సు వచ్చింది—ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను ద్వారానో ఇతరుల ద్వారానో ఆ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించాలని తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య — శ్రీ కాకుళం జిల్లాలో ఏమెంటు అయ్యే రాతి కొండలు చాలవున్నాయి ఆ జిల్లాలో ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ప్రజలు చాల ఉత్సాహపడుతున్నారు సహకారం యిచ్చి అయినా ఒక ఫ్యాక్టరీ వెలకొల్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎవరైనా కో-ఆపరేటివ్ గా ముందుకు వచ్చి ఫ్యాక్టరీ పెడతామంటే ప్రోత్సహించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. గున్నయ్య — ప్రస్తుతం సిమెంటు మద్రాసులో రు 5-10-0లు అమ్ముతోంది, బెంగళూరులో కూడ అదేధరవుంది. మన రాష్ట్రంలో మాత్రం 9.35 రూపాయలు అమ్ముతోంది. సామాన్య ప్రజల కొనుక్కోవాలంటే కష్టంగా వుంది కాబట్టి ఆ ధర తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది అసందర్భమైన విషయం, సిమెంటు సెంట్రల్ డిస్ట్రిబ్యూషను. ప్రతి స్టేటుకు ఇంకా కోటా అని ఫిక్స్ చేస్తారు. మన రాష్ట్రంలో ప్రొవైన్స్ చేసేది యిక్కడే వుంటుందనికాదు ఇది సెంట్రల్ పూల్ కాబట్టి వారనుకునేది పొరపాటు.

శ్రీ పి. శాపయ్య (తిరువూరు) — బోనకల్లులో పెట్టడానికి లైసెన్సు యిచ్చిన సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ జగ్గయ్యపేటలో పెట్టడానికి ఆలోచన జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది మైనింగు కార్పొరేషనుకు లైసెన్సు యిచ్చారు ప్రయివేటు కొలాలరేషనుతో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు అంటున్నారు. దానినిగురించికూడా చెబుతారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy:— The Government have decided that the Andhra Pradesh Mining Corporation should process the setting up of the cement factory at Dornakal through the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation and it should be left to the two Corporations to decide in what shape the participation of private capital should be sought.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ. — నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ప్రారంభించే ముందు ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ రంగంలోనే ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ కట్టాలనే అభిప్రాయానికిరావడం, అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఒప్పకోకపోవడం జరిగిందని ఒక సందర్భంలో మనమాజీముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పడం జరిగింది 4వ ప్లానుతో డెవలప్ మెంటు ప్రోగ్రామ్స్ హెచ్చుగా తీసుకోబోతున్నాము. ప్రయివేటు సెక్టారులో వుండడంవల్ల యిబ్బందులు వస్తున్నాయి ఓపెన్ మార్కెటులో—బ్లాక్ మార్కెటులో రెట్టింపుధరకు సిమెంటు దొరుకుతోంది. యీ స్కెర్చిటీ దృష్ట్యా ప్రభుత్వ రంగంలో ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? ఇంకా ప్రయివేటువారికి యివ్వాలా లేదా అనేది ఆలోచనలో ఉందంటున్నారు ఈ ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధి దృష్ట్యా ప్రభుత్వ రంగంలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా? అసలు పాలసీ ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — తాహతువుంటే ఎన్ని అయినా పెట్టుకోవచ్చు. బోనకల్లులో 12 వేల టన్నుల కెపాసిటీతో పెట్టుకోవాలని-మామూలు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీకంటే దాదాపు రెట్టింపు సైజుగల సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ పెట్టాలని ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. దానికి ఒక మేపువచ్చి, ప్రొడక్షనులోకి రావాలి. పబ్లిక్ సెక్టారులో పెట్టినా, ప్రయివేటు సెక్టారులో పెట్టినా ప్రొడక్షన్ యిష్టం వచ్చినట్లుగా యియర్ మార్కు చేసుకోడానికి అవకాశంలేదు ఇదంతా సెంట్రల్ పూల్ లోకి పోతుంది. దానిపైన అవసరాన్నిబట్టి స్టేట్సుకు కోటాలు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి :— నల్గొండ జిల్లాలో భోన్ గిరిలో మూడవ ప్రణాళికలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. లై సెన్సు యిచ్చారు, టెండర్లు పిలిచారు, దానికి ఏగతీపట్టింది? ఈ సందర్భంలో సంజీవరెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు ప్రశ్న చేస్తే లై సెన్సు యిచ్చామని, టెండర్లు పిలిచామని పని వెంటనే ప్రారంభం అవుతుందని సమాధానం యిచ్చారు. దానికి ఏగతీ పట్టిందో నెలపస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎ. కె. ఆర్ సిమెంటు అని తీసుకున్నమాట నిజమే కాని వారు భోన్ గిరిలో పెట్టడానికి ఏమాత్రం అవకాశం లేదని తాండూరు ప్రాంతంలో పెట్టడానికి ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది అక్కడ ఇదివరకే హైదరాబాదు ప్రభుత్వకాలంలోనే 300 ఎకరాల quarry కి సంబంధించి ఒక contract enter అయినట్లు ఉన్నది వారికి ఇదివరకే లై సెన్సు యిచ్చారు. వారికి entire quarry వస్తేనే కాని lime stone దొరకదని చెప్పడం జరిగింది. Co-operative Society కి మేము persuasion ఉపయోగించి contract ఉన్నప్పటికీ rights వదులుకోండి అని రెండు ఫ్యాక్టరీలు రావడానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పాము. Because they have acquired some right under the contract entered into during the Government of Hyderabad. అందుకు సంబంధించిన ఒకరు వస్తే నేను మాట్లాడడం కూడా జరిగింది. మీరు ఏమీ చేయడం లేదు, quarry కి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీకి వ్యత్యాసం ఉందనేమాట కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ పిల్లలమట్టి వెంకటేశ్వర్లు :— బోనకల్లులో మైనింగ్ కార్పొరేషన్, ఇన్ డస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ రెండూకలిసి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయడానికి కృషి జరుగుతోందన్నారు. బోనకల్లులో కృషి ఏమీ కనబడడం లేదు. మా జగ్గయ్యపేటవద్ద ప్రవేటు పెట్టరలో కొటారి కంపెనీకి కొంత సహామైనింగ్ కార్పొరేషన్ సహాయం చేస్తోందని వాకు తెలిసింది. జగ్గయ్య పేటలో పెట్టడం సంతోషమే కాని ఎక్కువగా గవర్నమెంటు investment తో బోనకల్లువద్ద పెట్టే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభం కూడా చేయలేదు ఏ రకమైన ప్రయత్నాలు చేయడం జరుగలేదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికిరాలేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏమీ ప్రయత్నాలు జరగడం లేదనేది పొరపాటున విషయం. ఈమధ్య - hardly a week ago- ఆ మానేజింగ్ డైరెక్టరుగారు బొంతాయి వెళ్లడం చర్చలు జరపడం జరిగింది.

TEXTILE UNITS IN CHITTOOR DISTRICT.

1138—

*1967 Q —Sri A.R. Vajravelu Chetty (Put by Sri V Satyanarayana)— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) how many textile units have been licensed in Chittoor district upto 30th June, 1964, and

(b) the progress made by them individually to start production ?

Sri K. Brahmananda Reddy — (a) There are two existing Textile Mills, viz, M/s Venkatachalapathi Mills at Tirupathi and M/s Tirupathi Cotton Mills Ltd, at Renigunta. In addition, two new Units, viz, M/s Chittoor Textiles Ltd, and M/s. Madanapalli Spinning Mills Ltd, are licensed in Chittoor district with a capacity of 12,000 spindles each.

(b) *M/s Chittoor Textiles Ltd* — The construction of the factory buildings and supply of machineries are in progress. The consent of the controller of capital issues for issue of shares to the value of Rs 25 lakhs has been obtained. Steps for the collection of the capital are being taken.

M/s Madanapalli Spinning Mills Ltd :—The construction of the factory buildings is nearing completion. They are taking steps for collection of share capital of Rs 25 lakhs. The import licence for blow-room machinery from Japan is awaited.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ — రాష్ట్రం మొత్తంమీద textile mills కు ఎన్ని లైసెన్సులు ఇచ్చారు? అందులో ఎన్ని construction లో ఉన్నాయి? ప్రారంభించకుండా ఉన్నవి ఎన్ని?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — 1961 లో ఇచ్చినవి 18 అని జ్ఞాపకం. అందులో కొన్ని complete అయినాయి. ప్రొడక్షన్ లోనికి కూడా వచ్చాయి. ఎక్కువభాగం ఈ సంవత్సరాంతంలో వస్తాయి. బహుశా రెండుమూడింటి విషయం అనుమానాస్పదంగా ఉంది.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య (మదనపల్లి) — మదనపల్లి స్పిన్నింగ్ మిల్సు వారికి ఎలాంటి అప్పలసౌకర్యమైనా కలుగజేశారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇచ్చారు. Industrial Development Corporation వారు ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — రెండుమూడింటి విషయం అనుమానాస్పదం అన్నారు, అవి ఏమిటో చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఒకటి నంద్యాల, రెండు రాజంపేట, మూడవ పేరు జ్ఞాపకంలేదు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ — మూడవది నిజామాబాదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — కాదు అండి.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ — కం పెనీలు పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నంద్యాల—ఎమ్. కె. వి. రెడ్డిగారు, రాజంపేట—పార్థసారథిగారు. వారు chief men. వెనక్కాల ఎవరున్నారో తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మూడవ పేరు—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—జ్ఞాపకంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సిరీమాప్టర్ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు అదేమైనా నా చెప్పండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అవును (నవ్వు).

శ్రీ ఎమ్. రాంగోపాలరెడ్డి :—Textile cotton mills చాలానే వస్తున్నాయి. ప్రత్తి ఉత్పత్తికోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Varieties of cotton develop చేయడానికి కూడా చాలా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ప్రతివోట డిమాండ్ ప్రేరేపన చేస్తున్నారు ఎమ్మిగనూరు ఫారంలోను, అమరావతి ఫారంలోను చూచాను. బాగా డెవలప్ చేస్తున్నారు. Long Staple Cotton కు ప్రయత్నాలు బాగా జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రశ్న అడిగితే పేరుచెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు నవ్వారు—ఎందుచేత నవ్వారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నవ్వువచ్చింది నవ్వాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—ఆ పేరుకే నవ్వు ఎందుకురావాలి ?

(No answer)

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :—ఉరవకొండలో Cotton Growers' Spinning Mill అని వచ్చింది, దానిసంగతి తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నా నోటీసుకురాలేదు.

INCREASE OF EMOLUMENTS TO N.G.Os.

1189—

*2166 Q—*Sarvasri N Venkata Swamy (Paruchuru), C.D Naidu (Chittor); P Subbarah (Yerragondipalem); P. Shyamsunder Rao (Achania); G. Rama Rao (Guduwada); A. Sarveswara Rao; K Baburao (Polavaram) V Satyanarayana and G. C. Kondiah (Nellore)*—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state.

(a) whether any representation has been received by the Government from any of the State Government Employees Organisations for increase of emoluments to neutralise the rise in prices;

(b) if so, the action taken by the Government thereon ?

The Minister for Finance (Dr M. Chenna Reddy) :—(a) Yes Sir.

(b) The Government have decided to introduce a scheme for supply of foodgrains at a reasonable price for the non-gazetted officers.

The details of the scheme are being worked out separately. Meanwhile as an interim measure the Government have decided to sanction an increase of Rs. 5 per mensem to the non-gazetted officers getting Rs. 150 and below and to those who are getting above Rs. 150 and up to Rs. 500 an increase of Rs. 6 per mensem in Dearness Allowance.

It has also been decided to sanction an increase of Rs. 3 p.m. to employees in work-charged establishment and Village Officers and servants.

This is a question which came in September, 1964. So, there should be no confusion about the answer.

Mr Speaker :—Although the question came in September, 1964, the answer must have been revised subsequent to this

Dr M Chenna Reddy :—This is the revision which we have made at that time, i.e., in the last session, the question could not be taken up in the Legislature.

Sri Pillamarri Venkateswarlu :—What is the latest position, Sir?

Dr. M Chenna Reddy :—This is the latest position, the D A and all those were given. As for supplying foodgrains at reasonable rates, we are negotiating with the different organisations of the N.G Os and they have given us certain proposals because it is the Government's feeling that unless the N.G Os, themselves take an active interest and are associated with it, this will not be successful and ultimately lead to their discontentment. So, we are trying to enlist their full co-operation. In that direction, we were having discussions. Myself, the Chief Secretary and the Finance Secretary discussed the matter with them and after that they have given subsequent proposals with certain details and that is under examination.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, N G Os కి సంబంధించినంతవరకు కమిటీలు వేయడం అవి fail కావడం సక్రమంగా ఉండకపోవడం జరుగుతున్నది. మంత్రి గారు supply of foodgrains అన్నారు. ధరలు స్థిరీకరణచేయడం ప్రభుత్వ శక్తిలో లేనివిషయం. కాబట్టి వారికి ఒక సంపూర్ణమైన విధముగా living index నుబట్టి మూడు నెలలకు ఆరు నెలలకు పెరిగిన points నబట్టి D A పెంచే విధానం ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తేనే సంపూర్ణంగా వుంటుంది. లేకుంటే consolidation of prices కావాలి. అది ప్రభుత్వంచేతిలో లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుయొక్క fiscal movement ను బట్టి ఉంటుంది ఆ విధముగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసే వారికి స్థిరంగా బజార్లో రేటు ఎంత విపరీతంగా పెరిగినా ఏమయినా వారికి ఒక సరసమైన ధరకు ఎప్పటికీ యిచ్చేవ్యవస్థ ప్రభుత్వం నిర్మాణంచేయాలని దానికయ్యే ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా ఉంది. Long run లో ఎక్కువగా ఉపయోగం ఉంటుంది. N G Os యొక్క ప్రతినిధులు చర్చలు చేసుకొని సముఖంగా ఉన్నారు. దానిపైన చర్చలు జరిగాయి.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :— ఈమధ్య ప్రభుత్వం ప్రకటించిన వసతుల శరువాత మళ్ళీ N.G Os' Association ఒక memorandum ఇచ్చారా? ప్రత్యేకమైన కోర్కెలు కోరారా? జిల్లాలలో వారందరికీ controlled prices కే దొరకడంకోసం స్టోర్సు ఓపెన్ చేస్తున్నామన్నారు. దానిని ఎవరు finance చేస్తున్నారు? ఎవరు నిర్వహిస్తారు?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— N.G Os కోర్కెలు కోరడం అనేదానితో ఈ ప్రశ్నకు సంబంధంలేదు. రిప్రజెంటు చేసినారుకూడా. ఇప్పుడు ఈ scheme finalise అయి mature అయిపోతే దానికి కావలసిన డబ్బు about 2½ లక్షలు. Rice, గోధుమలు, చక్కెర యివన్నీ యివ్వాలని ఆలోచన ఉంది దానికితగిన డబ్బు ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేస్తుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వంకశేషయ్య :— ఈ స్కీము materialize అయిన తరువాత అదనంగా యిస్తున్నటువంటి ఈ మధ్య increase చేసిన 5 రూపాయలు తీసివేస్తామని చెప్పినటువంటిమాట వాస్తవమేనా?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— అసలు announcement లో ఉంది. Decision లోనే ఉంది. Food-grains యివ్వాలని నిర్ణయం. వెంటజే foodgrains యివ్వడం సాధ్యంకాదు ఏర్పాటుచేసేలోగా మాత్రం 5 రూపాయలు 6 రూపాయలు స్కేలునుబట్టి యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఆ ఏర్పాటు పూర్తిగా satisfactory గా ఉంటే అప్పుడు ఇది withdraw చేస్తాం. అంతేకాకుండా withdraw చేస్తూకూడా అదనంగా ఖర్చుపెట్టుకోవలసి వస్తుందో ఏమో, దానినిగురించి బడ్జెటు స్పీచ్ లో మనవిచేశాను. అవసరమైతే అదనంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తుంది.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— Work-charged వారికి వర్తించేస్తున్నామని చెప్పారు. కాని అందరికీ యివ్వడంలేదు. ఉదాహరణకు మ్యూనిసిపాలిటీలలో యిస్తూ పంచాయితీరాజ్ లో మేజరు పంచాయతీలలో ఉన్న work charged sweepers, thouses and pankha pullers కి అయిదు రూపాయల enhancement నిరాకరించారు. ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటువారు. వారికికూడా వర్తించేటట్లు చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— అది నేను ఇప్పుడు చెప్పలేను. Examine చేస్తాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :— తమదృష్టికి ఈ విషయం తీసుకురావాలి. మ్యూనిసిపాలిటీలలో work-charged వారికి యిస్తున్నారు. అదే categories పంచాయితీల్లో ఉన్నవారికి వర్తించవచ్చేయకుండా ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు అడ్డుతగులుతున్నది.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— భక్త వత్సలంగారికి సహాయంచేస్తామని ఎక్కడ చెప్పారో నేను చూడలేదు. తెలియదు మొత్తానికి ఈ విషయం D.A. పెంచడంలోగాని యిటువంటి చర్యలు తీసుకొనేటప్పుడు financial implications

విపరీతంగా ఉండే పరిస్థితులలో స్టేటుగవర్నమెంటు తట్టుకోకుండా ఉన్నసంగతి ఈ మధ్య National Development Council సోషల్ సర్వీసెస్ కమిటీ మీటింగు జరుగుతున్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా చెప్పి ప్లానింగ్ కమిషను సెంట్రల్ గవర్నమెంటు జాగ్రత్తగా పరిశీలనచేసి ఒక నిర్ణయానికి రావాలి గాని ప్రతిసారి వారికి డబ్బు యిస్తూ ఉంటే మనం ఏమి చేయలేకపోతూ ఉంటే జాధాకరంగా ఉన్నసంగతి ప్రభుత్వదృష్టికి తేబడినది.

శ్రీ ఎమ్ రామగోపాలరెడ్డి :— అనంతంగా ధరలు పెరగడమేనా ఎప్పుడైనా stop అవడం ఉందా! ధరలు పెరిగినతరువాత భత్యాలు పెంచడం, భత్యాలు పెంచినతరువాత ధరలు పెరగడం ఈ విధముగా పోతూండేదేనా?

డాక్టర్ ఎమ్ చెన్నారెడ్డి :— అది చాలా comprehensive అయిన ప్రశ్న. సబ్ మెంటరీలో చెప్పలేను ప్రాతిసారి D. A. agitation కాకుండా ఏ రేటు అయితే ఉంటుందో ఆ రేటు వరకు యిస్తే వారికి తృప్తిగా ఉంటుంది. వారి family కి economic గా లాభం కలుగజేసినవారం అవుతామనే పద్ధతి అలోచిస్తున్నాం.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— బంట్లోతు స్వీపర్లు మొదలగు చిన్న ఉద్యోగస్థులకు 100 రూపాయలకు తక్కువ లేకుండా జీతం చేయడానికి ప్రభుత్వం పూను కుంటుందని ఒక ప్రకటన చేశారు. ఎంతకాలంలో షర్పాటు చేస్తారో పూజ్యమంత్రిగారు శలవిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— ఎవరు ఎప్పుడు ఎట్లా చేసినారో తెలియదు. నేను చెప్పలేను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య :— ప్రభుత్వం N. G. O.s announce చేసిన అనుకూలాలు శక్రితేరియటు, కలెక్టరేటు, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులకు మాత్రమే కాకుండా Highways, P. W. D. మునిసిపాలిటీ, ఎడ్యుకేషను వివిధ రకాలైన ప్రభుత్వ ఉద్యోగులందరిగీ fiat గా apply అయేటటు చేస్తూ integrated దృష్టితో అలోచిస్తే సరిపోతుంది. ఆ విధముగా చేస్తారా?

డా॥ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— ఇంచుమించు అట్లా జరుగుతూఉంది. హంచాయ్ డిరాక్ట్ ఉద్యోగుల గురించి గౌరవనీయులైన సభ్యులు చెప్పినది examine చేసిగాని చెప్పలేను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ మొదటి ప్రకటనలో ఉంది 5 రూపాయలు తీసివేస్తామని చెప్పారు. సరే, వారికి food grain depots పెట్టే చోకగా అందజేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని ఆ స్కేల్ను నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. D. A. నిర్ణయంలో scientific basis adopt చేయలేదు. Cost of living index కి link చేయలేదు. ఆర్థిక పరిస్థితులు పాకుచెప్పి ఆ ప్రకారం చేస్తామని చెప్పడం 5 రూపాయలు increase చేసినది క్రొత్తగా food grain depots పెట్టబోతున్నాం తరువాత తీసిపారేస్తామన్నారు. Rise in the cost of living index ను compensate చేసే విధముగా D. A. యివ్వ

ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే యిస్తున్న D. A. చాలా తక్కువ నేటటువంటి విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకుని cheap gram depots పెట్టినప్పటికీ అదనపు increment తీసివేయకుండా చూస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి—అధ్యక్షా, ఈ జీతాల grades ఏమీ rational గా లేవనేది సంపూర్ణంగా కరెక్టు కాదనుకుంటాను. ఇప్పటికీ కూడా నాదగ్గర figures ఉన్నాయి. ప్రక్క రాష్ట్రంలో ఉండే grades తో మన N. G. Os. grades ఏ విధముగానూ తగ్గపోలేదు. తీసిపోలేదు. Rational basis కాకుండా ఉంటే మనకు వచ్చే పే కమీషను జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేస్తారు. ఇప్పుడు యిచ్చిన D.A. తరువాత కూడా ఉంచాలా అనే సమస్యపైన ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయం తిరిగి మార్చాలని చెప్పేమాట ఈ ప్రశ్నోత్తరాల సందర్భంలో చెప్పడం సాధ్యంకాదు.

శ్రీ పి. శ్యామసుందరరావు—అయిదు రూపాయల పెంపుదలను పంచాయితీరాజ్ లో పనిచేస్తున్న వారికి వర్తింపజేసే విషయాల పైలు ఫ్రేనాన్స్ డిపార్టుమెంటుకి వచ్చింది. తొందరగా ఏమీ మీ మాంసలు అనుమానాలు లేకుండా వెంటనే వారికి కూడా దొరికేటట్లు చేస్తారా? ప్రత్యేక ప్రశ్న అవసరంలేకుండా పైలు వచ్చింది. త్వరగా చూసి పంపిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి—జనరల్ గా ఓక impression వుంది. ప్రతీది పై నాన్ను డిపార్టుమెంటుకు వస్తే మంత్రివర్గకు వస్తుందని. సామాన్యముగా ప్రతీది పై నాన్ను సెక్రటేరియట్ లో వుంటుంది. ఈ డిపార్టుమెంటు చూస్తూ కావాలంటే పై నాన్నుమినిస్టరువద్దకు పోతుంది. విశ్వనాథంగారు శలవిచ్చినట్లు ప్రజల డబ్బు మంచిగా జరుగుతోందా లేదా అని చూసి బాధ్యత తీసుకొని, నిర్ణయాలు జరుగుతున్నవి. ఇక్కడ హామీ ఇవ్వడం సాధ్యంకాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు—అధ్యక్షా, ఈ interim relief కేవలం పంచాయితీరాజ్ లోవున్న sweepersకి మాత్రమే ఇవ్వబడలేదని వారి దృష్టికి వచ్చిందని చెబుతున్నారు. అగ్రికల్చర్ రీసెర్చి స్టేషన్సులో మేస్ట్రీలు, మజ్దూర్లు వున్నారు. Low paid employees అందరికీ ఎట్టి మినహాయింపులు లేకుండా ఇవ్వడానికి అంగీకరిస్తారా?

డాక్టర్ యమ్. చెన్నారెడ్డి—దీన్ని గురించి కూడఅంటే జనరల్ గా ఎప్పుడులేని work charged staff కి P.W.D. లో పని చేసే వారికి ఇప్పించే పద్ధతిలో ఏర్పాటు చేయబడింది. మిగిలినవి ఏమైనాఉంటే తప్పక ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వాలిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—అక్కడ మనుష్యులు నిలబడ్డమువల్ల మేము తమ దృష్టికి రావడములేదు.

Mr. Speaker.—I have seen you; but for want of time, I did not call you,—not that I have not seen you.

శ్రీ వాలిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—మంత్రి గారు చెప్పిన జవాబులో ఒక issue వుండడమువల్ల లేచాను విశ్వనాథం గారు చెప్పిన విషయము చాలా ఆలోచించి, ఈ రూల్ లు తంచాయితీ వారికి ఇవ్వడమా లేదా చాల జాగ్రత్తగా ఆలోచించి hold up చేశామని చెబుతున్నారు. కోటామకోస్ట రూపాయలు ఎవరికి

సంబంధంలేకుండా వేలకొలిది మనుష్యులకు పంచిపెడుతున్నారు. ఈ విషయాలలో పైనాన్న డిపార్టుమెంటు కాస్త hold up చేయడానికి చర్యతీసుకొంటుందా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— నేను చెప్పిన మాటను తప్పుగా అర్థము చేసుకొని బాధపడుతూ గోపాలకృష్ణయ్య గారు ఈ విధముగా చెబుతున్నారు. ప్రాసీజరు ఏమిటనిది మనవి చేశాను కాని not for panchayat Raj, not for agricultural research station I said I have to see it I do not know. అని చెప్పాను. అన్నీ పైనాన్నలో ఆగినవి అంటే ప్రాసీజరు మనవిచేశాను.

COMMUTED VALUE OF PENSIONS

1140—

*2139 R—*Sri A. P. Vajravelu Chetty (Put by Sri A. Sarveswara Rao).*—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) what is the amount paid towards commuted value of pensions during 1962-63,

(b) what is the share of the Governments of Maharashtra, Mysore and Madras to the above liability;

(c) whether the amounts of share were recovered from the respective Governments subsequently, and

(d) if so, what are the state-wise figures?

Dr. M. Chenna Reddy —

(a) Rs 23,87,236 39

(b) Rs 2,70,720 40.

Rs 2,51,132 40.

Rs. 1 35,277.88.

(c) Yes.

(d) Rs. 2,70,720 40.

Rs. 2,51,132 40.

Rs. 1,35,277 88.

IRREGULARITIES IN THE KANYA GURUKUL HIGH SCHOOL, BEGUMPET

1141—

*2684 Q—*Sarvasri K Rajamallu and Vavilala Gopalakrishnaiah*—Will the hon Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the enquiry of the Education Department into the working of the Kanya Gurukul High School, Begumpet, has been completed and the report submitted to the Government;

(b) if so, what is the nature of offences committed by the persons responsible; and

(c) whether a copy of the report submitted by the enquiry officer of the Education Department to the Government be placed on the Table of the House?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) The matter is under investigation by the appropriate authority.

(b) Does not arise.

(c) The report submitted by the Enquiry Officer of the Education Department to the Government is of an interim nature and it is not desirable to place it on the Table of the House

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, Enquiry జరుగుతోంది అన్నారు. అప్పుడే చాలా serious గా ఉందని ముఖ్యమంత్రి గారు శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు. Enquiry పేరుతో పాతకాగితాలన్న జయటకురాకుండా అడిగిపోవడానికి ప్రయత్నము జరుగుతున్నదా? రిపోర్టు రహస్యము అంటున్నారు. ఇంత వరకు ఏమైన స్వయము జరిగినదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Enquiry అయిన తరువాత prima facie case వుందని ప్రభుత్వము అనుకొనడము అది Criminal Investigation Department వారికి entrust చేయడము, ఇదివరకు ఆక్రడ District Education Officer గా వున్న ఆయనను suspension లో పెట్టడం జరిగినది. ఇంకా ఆరిపోర్టు వస్తుంది.

شری سلطان صلاح الدین اویسی:—ہنمنٹ راؤ جس نے شکایت کی ہے کیا آپ نے اس کے متعلق بھی انکوائری کی ہے۔ یہ شخص پانچ چھ اسکولس سے رقم لیکر بھاگا اور وہاں پر گزٹ بھی کیا۔ دوسرے یہ کہ جگنادر کے تعلق سے جس نے گورنر کتبہ اسکول میں گزٹ کرنے کی کوشش کی آپ نے انکوائری کی ہے۔ یہ لڑکیوں کا اسکول ہے اور یہ شخص وہاں گزٹ کرنا چاہتا تھا۔ جسکی وجہ سے کپاڈیا صاحب پر حرف آرہا تھا حالانکہ ان کا ریکارڈ خراب نہیں ہے۔ وہ مدرسہ عالیہ کے پرنسپال رہ چکے جہاں میں خود بھی پڑھا ہوں۔ دوسرے یہ کہ ہمنٹ راؤ نے پانچ چھ اسکول میں غبن کیا ہے کیا آپ اس کے متعلق انکوائری کئے ہیں۔

شری کے۔ برہمانندا ریڈی:—یہ ہمنٹ راؤ کون ہے؟
شری سلطان صلاح الدین اویسی:—ہمنٹ راؤ کمپلینٹ ہے۔ اس نے خود شکایت کی ہے حالانکہ یہ پانچ چھ اسکول میں گزٹ کیا ہے۔

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి — మొత్తము enquiry జరుగుతోంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధమైనది ఒక కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు కూడ వుంది దాని విషయమై వచ్చిన complaints కి ఇదివారి పని జాదవిచెప్పారుట అది నిజమైతే దానిని కూడ enquiry లో కలపాలని మనవి చేస్తున్నాను

Sri K. Brahmananda Reddy.—Now that, it is entrusted to the Crime Branch investigation, they will go into it. Criminal Investigation Department will go into all aspects.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అక్కడున్న records enquiry కోసము seize చేశారా ? అసలు miss అయిపోతున్నది. ఎలా ప్లమైన జరిగినదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి — అన్ని కట్టుదిట్టాలు జరిగివుంటాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — లేదు, అధ్యక్షా, అందుచేతనే మనవి చేస్తున్నాను. Enquiry చేయించారు. వారి చేతులలో నుంచి ఎవరిచేతులలోకి పోవాలో వారి చేతులలోకి పోయింది. న్యాయము జరిగే ఆశ ఉందా? ఇంతటితో సంతోషించమంటారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి.— లేదు There is no reason to suspect any body

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు) — అధ్యక్షా, ఉవాసి గారు వేసిన ప్రశ్న ఈ స్కూలు విషయములోనే గాక ఇంకా ఇతర స్కూల్స్ ఇలాంటివి ఉన్నవి. వాటి విషయములో enquiry జరిపించారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి:—అది ఎట్లా ? I cannot answer an omnibus question like that.

HIGH SCHOOLS IN MEDAK DISTRICT

1142—

*1402 Q.—*Sarvashri P. Rajgopal Naidu (Thavanampalli). P. Narayana Reddy (Nirmal) and K. Mara Reddy.*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of High Schools in Medak District ,

(b) the number of Science and Mathematics teachers working in the Schools ;

(c) the number of schools without Science and Mathematics teachers ; and

(d) the number of Secondary Schools running without clerks ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a), (b), (c), and (d):—A detailed statement giving full particulars of the schools, posts required in each school and number employed, reasons for not employing teachers etc is placed on the Table of the House.

PAPERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

	Govt Schools	Zilla Parishad Schools	Total
(a) Number of Multipurpose Higher Secondary and High Schools in Medak District.	5	57	62
(b) Number of Science and Mathematics Teachers work- ing in these Schools	17	44	61
(c) Number of Schools with- out Science and Mathematics Teachers.	—	17	17
(d) Number of Schools run- ning without clerks	2	7	9

Particulars of the Schools, Posts required in each School and Num-
ber employed, reasons for not employing teachers etc.

Sl No	Name of the School	Science Teachers Requ- ired	Emp- loyed	Mathematics Teachers Requ- ired	Emp- loyed	Reasons for not employ- ing tea- chers	Clerks Requ- ired	Emp- loyed	Reasons for not employ- ing the clerks
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Government Schools</i>									
1	Government Multi- purpose High School, Medak.	6	3	3	2	For want of quali- fied tea- chers the Posts could not be filled.	1	1	U D. C.
2.	Government Higher 6- Secondary School, Siddipet	6	2	5	4		1	1	B D. C.
3	Government Girls High School, Medak.	3	1	1	..		1		L.D.C proposals for creation of the posts under Part II Set 65-66 are under consideration.
4	Government Girls High School, Siddipet.	4	2	1					1 W. D. C.
5	Government High (new School) School, Siddipet.	1	..	1					1 U.D.C.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Zilla Parishad Schools.</i>									
1. Zilla Parishad Higher Secondary School Sangareddy		4	1	4	1	do	2	2	
2. Zilla Parishad Higher Secondary School, Kohir		4	1	1	..	..	1	1	
3. Zilla Parishad Girls High School, Sangareddy		3	.	3	..	..	1	1	
4. Zilla Parishad High School, Sadasivavapet.		1	1	2	..	..	1	1	
5. Zilla Parishad High School, Jogipet		1	1	1	1	..	1	1	
6. Zilla Parishad High School, Narayankhed.		2	1	1	1	..	1	1	
7. Zilla Parishad High School, Patancheru		2	.	1	1	..	1	1	
8. Zilla Parishad High School, Ramayannapet		1		1	1	..	1	1	
9. Zilla Parishad High School, Ismailkhanpet		1	.	1	.	..			
10. Zilla Parishad High School, Kondapur		1	1	1		..	1	..	for want of sanctioned posts.
11. Zilla Parishad High School, Gajwal		1	..	1		..	1	.	
12. Zilla Parishad High School, Goopran		1		1	1	..	1	1	
13. Zilla Parishad High School, Doultabad		1	1	1		..	1	1	
14. Zilla Parishad High School, Thaigul		1	.	1	..	..	1	1	
15. Zilla Parishad High School, Pamulparthy		1	1	1	..	..	1	1	
16. Do. Vargal ..		1	..	1	..	..	1	1	
17. Do. Narsingi ..		1	1	1	..	..	1	1	
18. Do. Yeldurthi		1	1	1	..	..	1	1	
19. Do. Msapet .		1	1	1	.	.	1	1	
20. Do. Shankarampet		1	1	1	..	..	1	1	
21. Do. Alladurg		1	1	1	.	..	1	1	
22. Do. Shankarampet		2	..	1	1	..	1	1	
23. Do. Andole .		2	..	1	..	..	1	1	
24. Do. Narsapur		1	.	1	..	..	1	1	
25. Do. Gomaram		1	1	1	..	..	11		

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(80)
26.	Do Sirpura	1	.	1	.	1	.	1	
27.	Do Douthu	1	1	1		1	..	1	
28.	Do. Zahirabad	1	1	2	2	1	.	1	
29.	Do. Jharasaygam	1	2	1	..	1	.	1	
30.	Do Asadgunj	1	1	1	..	1	..	1	
31.	Do Takmal	1	1	1	..	1	.	1	
32.	Do Papannapet	1	1	1	..	1	..	1	
33.	Do Sardhana	1	..	1	.	1	..	1	
34.	Do Dubbak	1	.	1	.	1		1	
35.	Do Nirdoddi	1		1	.	1		1	
36.	Do Lachapet	1	1	1		1	.	1	
37.	Do Pullur	1		1		1		1	
38.	Do Pandi	1	.	1	1	1	.	1	
39.	Do Kodurkhurd	1	.	1		1	.	1	
40.	Do Kondapak	1	.	1	.	1	..	1	
41.	Do Nangoor	1		1		1	.	1	
42.	Do Kalhare	1	1	1	.	1	.	1	
43.	Do Sivampet	1	.	1	.	1	..	1	
44.	Do Raipok	1	1	1	..	2	.	1	
45.	Do Kangti	1	1	1	.	1	.	1	
46.	Do Makkarpet	1	1	1	.	1	.	1	
47.	Zilla Parishad Girls High School, Zahirabad			1	.	.	1	1	
48.	Zilla Parishad High School, Kalawakunta	1	.	1	.	..	1	1	
49.	Do Mirzapur	1	1	1		.	1	1	
50.	Do, Nizampur	1	1	1	.		1	1	
51.	Do Digwal	1	1	1	.		1	.	
52.	Do Khajipur	1	1	1	.		1	.	
53.	Do Kankale	1	1	1	.	..	1	..	
54.	Do. Godavapeddur	1	1	1	.	..	1	..	
55.	Do Yelamakanna	1	1	1	..	..	1	..	
56.	Do Nyalkal	1	1	1	.	..	1	1	
57.	Do. Vaddiyaram	1	1	1	.	..	1	1	

BAQER MAHMOOD,
Deputy Secretary to Government.

UPGRADING OF THE MIDDLE SCHOOL AT KANIGIRI.

1143—

* 2626 Q.—*Sri K. Guruswamy Reddy (Put by Sri P. V. Ramana, Kondakasl)*—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government have acquired any site for upgrading the Middle School at Kanigiri, Nellore District into a High School and constructing a building for the said school, and

(b) if so, when the construction of the said High School Building will be taken up?

Sri K. Brahmananda Reddy—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise

ARTS COLLEGE AT KANIGIRI.

1144—

* 2628 Q.—*Sri K. Guruswamy Reddy (Put by Sri P. V. Ramana)* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to establish at least an Arts College at Kanigiri for the benefit of dry areas like Kandukuru, Kanigiri, Podili, Darsi, Udayagiri, Singaraikonda in Nellore District, and

(b) if so, when?

Sri K. Brahmananda Reddy —

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

AID FOR SECONDARY SCHOOLS IN THE MUNICIPALITIES.

1145—

* 2648 Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju (Kosgi)*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government is contemplating to give aid to Municipal Schools for the extension of Secondary Education;

(b) if so, the year from which the aid is likely to be given; and

(c) how much will it cost the State Exchequer?

Sri K. Brahmananda Reddy :—

(a) Yes, Sir. The additional Schools or additional sections in the existing schools that may be opened in 1965-66 and thereafter, will be eligible for cent per cent grant from Government.

(b) From the School year 1965-66

(c) It is too early to estimate the cost to Government

UNIFORM DRESS FOR SCHOOL-GOING CHILDREN.

1146—

* 3226 Q.—*Sri M. Pitchiah (Put by Sri P.V. Ramana)* —Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

Whether any proposal is under consideration of the Government to implement from 1965 the rule that the School going boys and girls should wear uniform dress?

Sri K. Brahmananda Reddy —No, Sir.

శ్రీ కె శాంతయ్య (పామరూ) —Uniform ఏ రంగులో ఉండాలి అదృశా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మాండ రెడ్డి.—అసలు 'No' అని చెప్పాను కదా.

RISK ALLOWANCE TO THE STAFF IN CHEMICAL EXAMINER'S DEPARTMENT.

1147—

* 303 (4200) Q.—*Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether the members of the staff who are exposed to various kinds of poisonous acids and gases are paid any risk allowance in the Chemical Examiner's Department; and

(b) if so, how much is paid per month as risk allowance for members?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Swarama Prasad) :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:— అదృశా, అక్కడ విషయం “no” గా వుంది కనుక నే వారిదృష్టికి తీసుకొనిరావడం జరిగింది మామూలుగా రేడియోలజిస్టుకి, Anaesthesia administer చేసేవారికి ఇటువంటి risk వుందని risk allowance ని

allow చేశారు. Chemical Examiners' Office లో ఇటువంటి poisonous substance expose అయినవారికి ఏమీ చేయడములేదు కనుక నే దాన్ని గురించి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడు చేస్తారో శలవిస్తారా ?

(శ్రీ) వై. శివరామప్రసాద్.— ఇంతవరకు లేదు Director of Medical Services కొన్ని proposals పంపించారు. అవి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నవి

MEDICAL STORES IN GOVERNMENT HEADQUARTERS HOSPITALS.

1148—

* 2557 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) who is the person mainly responsible for Medical Stores in Government Headquarters Hospitals,

(b) whether the Pharmacists work during the nights also, and

(c) if not, who will be in-charge of the stores during nights ?

Sri Y. Svarama Prasad —

(a) Resident Medical Officer or in his absence an Assistant Surgeon working in the Hospital.

(b) No, Sir.

(c) The Medical Stores will be kept closed during the nights.

REGIONAL COACHING CENTRES

1149—

* 3108 Q.—*Sri S. Vemayya (Put by Sri V. Satyanarayana)* —Will the hon Minister for Excise and Prohibition be pleased to state

(a) whether there are any proposals with the Government to start Regional Coaching Centres for sports in the State, and

(b) if so, the places at which they will be located.

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M R. Appa Rao) —

(a) Yes, Sir.

(b) One Centre at Hyderabad has been started from 1-6-1964 by the Andhra Pradesh Sports Council

INDOOR STADIUM AT HYDERABAD.

1150—

* 3109 Q.—*Sarvasri S. Vemayya and M. Pitchaiah (Put by Sri V. Satyanarayana)*.—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 1 lakh has been sanctioned to Indoor Stadium at Hyderabad, and

(b) if so, the details of the scheme?

Sri M. R. Appa Rao —(a) Yes, Sir

(b) The rectangular shape Indoor Stadium will have a plinth area of 19,470 sq. feet, capable of accommodating 3,000 people. It will provide for 8 single badminton courts.

SUPPLY OF DRINKING WATER TO VISAKHAPATNAM FROM THE RIVER GODAVARI.

1151—

* 1916 Q.—*Sarvasri V. Visweswara Rao, A. Sarveswara Rao and G. Rama Rao* —Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Government propose to supply drinking water from Godavari River to Visakhapatnam,

(b) whether any estimate has been prepared, and

(c) if so, what is the estimated amount for this scheme?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkatarayana) —(a) No, Sir

(b) & (c) Do not arise.

(ఎ) లేదండి.

(బి), (సి) ఈ ప్రశ్నలకు తావు లేదు

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వర రావు.— తావు లేదంటున్నారు. స్కిము వుందని, 5 కోట్లు అవుతుందని, వయా రామపాదసాగర్ నుండి పంపించే పంపులు చేయబోతున్నామని కేంద్రమంత్రి చెబుతూవచ్చారు. అందువల్ల అటువంటిదేదైనా ఆలోచనలో వున్నదా లేక రిజెక్ట్ చేయటం జరిగిందా, ఏ స్టేజ్ లో వుంది?

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య.— వర్లిక్ పాల్సు ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఇన్స్పెక్టర్ చేయలేదు ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో ఒక స్కిము వుందని నాకు ఇన్ఫర్మేషన్ వుంది.

WATER SUPPLY TO VISAKHAPATNAM.

1152—

* 2033 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao*.—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state.

(a) what is the total amount allotted for improvements to the water supply system of Visakhapatnam in the 3rd Plan;

(b) what is the amount so far spent on this account?

Sri A Venkataramayya — (a) Rs. 805 29 lakhs,

(b) Rs 162 438 lakhs (during IIIrd Five Year Plan Period)

WATER SCARCITY IN KAKINADA.

1153—

* 2476 Q — *Sri S Jagannadham (Narasannapeta)* — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that water scarcity was felt in Kakimada City during April, May 1964; and

(b) if so, the reasons therefor?

Sri A Venkataramayya :—

(a) There was no scarcity of water supply during the month of April 1964. But there was scarcity for a few hours during 18-5-64 to 21-5-1964.

(b) The main source of water supply to Kakinada Town is Sambamurly Reservoir at Samalkot. This is filled from the irrigation canal at Samalkot lock. This canal is closed for ten days during January for cleaning natchu and for one month from 1st May to 1st June every year. The Public Health Engineering Department had to undertake the work of fixing a 18" cast iron sluice valve at the control well near the summer storage tank, Samalkot during 18-5-1964 to 21-5-1964. Water could not be drawn during that period from the Tank. However, water was drawn from Raja Tank at Kakinada and supplied to public at 16 lakhs gallons per day as against the usual 19 lakhs gallons per day.

కాకినాడ పట్టణములో 1964 ఏప్రిల్ నెలలో నీటి సరఫరాకు ఎట్టి కొరత ఏర్పడలేదు. 18-5-64 వ తేదీనుండి 21-5-64 వరకు కొన్ని గంటలపాటు నీటి కొరత సంభవించింది. కాకినాడ పట్టణానికి నీటిని సరఫరా చేయటానికి ముఖ్య వనరు సామర్లకోటలోని సాంబమూర్తి రిజర్వాయరు. దీనికి సామర్లకోట లాకు వద్ద పంటకార్మికులనుండి నీరు చేరుతుంది. నాచును తీసివేయటానికి ప్రతి సంవత్సరం జనవరి నెలలో పదిరోజులపాటు, మే నెల ఒకటవ తేదీనుండి జూన్ నెల ఒకటవ తేదీ వరకు ఒక నెలరోజులపాటు ఈ కాలువ కట్టివేయబడుతుంది. 18-5-64 నుండి 21-5-64 వరకు సామర్లకోట పమ్మర్ స్టోరేజ్ ట్యాంక్ పమీషములోవున్న సెంట్రల్ బావివద్ద 18 అంగుళముల ఇనుము స్లూయస్ కాలువను త్రవ్వవలసిన పనిని పబ్లిక్ వర్క్స్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటువారు చేపట్టవలసివచ్చింది. ఆ సమయంలో చెరువునుండి నీటిని సరఫరా చేయటానికి వీలులేదు కాబట్టి రోజూ మామూలుగా సరఫరాచేసే 19 లక్షలకు బదులు 16 లక్షల గ్యాలన్లను సరఫరా చేయటం జరిగింది.

MASTER PLAN FOR SLUM CLEARANCE

1154—

* 2352 Q —*Sarvasri P O Satyanarayana Raju, S Vemayya (Buchireddipalem), A Sarveswara Rao, V Satyanarayana, K. Baburao, P. Shyamasunder Rao, G C Kondiah, and P Rajagopal Naidu* —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether any master plan has been prepared for slum clearance in cities and towns in the State ,

(b) if so, the places selected for implementation during 1964 ;

(c) whether the Centre gives any aid , and

(d) if so, what is the quantum of aid ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) No, Sir

(b) Proposals received from the Municipal Corporation of Hyderabad to take up three new projects during 1964 are under consideration.

(c) Yes, Sir.

(d) 87% of the cost of the project as loan and an equal amount as subsidy.

ఎ. లేదండి.

బి. 1964 లో మూడు కొత్త ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించాలని ప్రాదరాజాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ నుండి అందిన ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో వున్నాయి.

సి. చేస్తుంది.

డి. ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయములో 87% వరకు అప్పు రూపంలో, 87 నల్పిడి రూపంలో అప్పు ఇస్తుంది.

శ్రీ జి. సి కొండయ్య:— జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో స్లమ్ క్లియరెన్సుకు సంబంధించి ప్రపోజర్స్ వచ్చాయా, వేటిని అంగీకరించారు, కాంక్షన్ చేయటానికి ఎంతకాలం పడుతుంది ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య:— విజయవాడ, గుంటూరు, విశాఖపట్టణం, తెనాలి, ఏలూరు, ఆదోని, చీరాల, ప్రాదరాజాదు, సికింద్రాబాదు పట్టణాలనుండి ప్రపోజర్స్ వచ్చాయి. ఎప్రూవ్ చేయబడ్డాయి.

Point of information :
re . Censoring of copies of speeches of
 M.L. As by the Postal Department.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE REGIONAL COMMITTEE.

Sri T. Hygrivachary (Dharmasagar) —I beg to present, under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules the Report of the Andhra Pradesh Regional Committee on the Andhra Pradesh Urban Areas (Surcharge on Property Tax) Amendment Bill, 1964.

I also beg to present under Rule 164-K of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, the Report of the Andhra Pradesh Regional Committee on the Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1964

Mr. Speaker :—The reports are presented.

POINT OF INFORMATION.

re CENSORING OF COPIES OF SPEECHES (F M L As BY THE POSTAL DEPARTMENT

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అధ్యక్షా, ఎసంబ్లీ స్పీచెస్ గురించి, పోస్ట్ డిపార్టుమెంటులో జరుగుతున్న వ్యవహారం తమదృష్టికి తీసుకురావలసి వుంది. ఒకటవ తేదీన విశాలాంధ్ర పేపరుకు ఒక స్పీచ్ పోస్ట్ చేయటం జరిగింది. అది రెండోతేదీకి అక్కడకు చేరవలసివుంది కాని అది మూడవతేదీ చేరింది. ఎసంబ్లీలో చేసిన ఉపన్యాసాన్ని సెన్సార్ చేస్తున్నారు ప్రాదరాజాడులో పోస్ట్ చేస్తే ప్రాదరాజాడు ముద్రలేదు. ఒక్క బెజవాడ పోస్ట్ ఆఫీసులో ముద్ర పేయటం జరిగింది. ఈ విధంగా సెన్సార్ చేస్తే ఎసంబ్లీలో ఇచ్చిన ఉపన్యాసాలు పత్రికలలో సరైన ప్రైముకు రాకుండా అభ్యంతరం కలుగుతున్నది. కనుక పోస్ట్ డిపార్టుమెంటులో సెన్సార్ చేసే పోలీసు డిపార్టుమెంటువారు సరైన ప్రైముకు పత్రికలకు అందేటట్లుగా చేయటానికి ప్రభుత్వం ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వాలని తమదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను

Mr. Speaker :—I have been requesting members a number of times in the House so far as private complaints are concerned to bring them up under some provision of the Rules. What is the use of making an oral request ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Even in the House of Commons such matters are being raised.

Mr. Speaker :—Whatever matter you want to bring before the House you please bring it under some rule. I cannot bring private complaints to the notice of Ministers. My prestige is involved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—It is not a private complaint; it is a matter of public importance.

Mr. Speaker :—Bring it under some provision of the rules before the House, and we shall take necessary action,

Point of information ·
re Steel plant at Vizag

5th March, 1965. 179

Sri Pullamarri Venkateswarlu —By that time the Assembly session will be over and the Censor Department will go on delaying these things

Mr. Speaker —If it is really of matter of urgent public importance I shall admit it under Rule 74 or as a Short-notice question.

Sri Pullamarri Venkateswarlu —Even if it is a short-notice question the Minister will have to agree to it. That is why I am bringing this to your notice.

Mr. Speaker —You can agitate all these matters before the House under some provision of the Rules. If they still do not take action I know what to do.

Sri Pullamarri Venkateswarlu —I want the Chief Minister to reply if he has anything to say.

Mr. Speaker.—The Chief Minister cannot reply without my permission

Sri Pullamarri Venkateswarlu —That is why I am requesting you

Mr. Speaker —Please give me notice. Then I shall certainly call upon him

re . Steel Plant at Vizag.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) —ముఖ్యమంత్రిగారు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో స్టీల్ ప్లాంట్ నాల్గవ పానులో పెట్టటానికి కేంద్రం నిరాకరించినట్లు స్పేటు మెంటు ఇచ్చినట్లు పత్రికలలో వచ్చింది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఎక్కడండి. Why raise all such things ? Who said that ?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — నేను చదువుతాను వినండి. అంత ఉద్రేకపడకండి.

“The Chief Minister Sri K. Brahmananda Reddy today said in the Legislative Council that the Centre had not accepted the proposal of the State Government for setting up a steel plant at Visakhapatnam in the fourth plan.”

Sri K. Brahmananda Reddy.—What paper is it ?

Sri V. Srikrishna —The ‘Indian Express’.

Sri K. Brahmananda Reddy —I am so very sorry that I should have been quoted like that.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అయితే వారిమీద కోప్పడండి, మామీద కాదు

Mr. Speaker —I shall arrange to get a copy of the reply of the Chief Minister from the Council and have it placed on the table of the House

Mr. Speaker —I shall arrange to get a copy of the reply of the Chief Minister from the Council and have it placed on the table of this House.

Sri K. Brahmananda Reddy —In fact I was very clear. The question was whether the proposal was accepted by the Government. I said: 'not yet, Sir'.

Mr. Speaker —We are all trying to get a steel plant.

Sri V. Srikrishna —That is why I brought it to the notice of the Government.

Mr. Speaker —We shall get a copy from the Council and have it placed before this House.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ —అధ్యక్షా, తమరు ఇప్పుడు ఒక సందర్భంలో ఒక విధంగా చెప్పారు. Censure విషయం వచ్చినప్పుడు, Leader of the opposition move చేసినప్పుడు, under what provisions మీరు చేస్తున్నారని తమరు సెలవిచ్చారు. అలాగే ఇదివరకు ఉపనాయకుడు raise చేసినప్పుడు, allow చేశారు. ఇది అర్థంకాకుండా ఉన్నది

Mr. Speaker —When you want Government to take action let it be brought under some provision of rules. Otherwise, there is no point in making an oral request.

Sri Pullamarri Venkateswarlu —I submit this is not an oral request. This is a serious thing and a matter of public importance and that is why I have brought it to your notice.

Mr. Speaker —I did not say that this is not a matter of public importance, but the difficulty is there is some procedure laid down. So bring it under some provision of the rules.

Sri Tenneti Viswanatham —Are we clear or are we not clear that the speeches delivered in the Assembly should not be a subject matter for censor? It is a matter for the Chair also and not the Chief Minister only. The Speaker might be pleased to consider that matter.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ (పాతపట్నం). —అధ్యక్షా, మంత్రులుగాని, ఎవరైనా ఇక్కడ statements చేసినప్పుడు, press లో తప్ప report చేసినప్పుడు, దానిపైన చర్య తీసుకోవానికి వెంటనే పూనుకొంటారా. ఎక్కడో బహిరంగ

సభలు గురించి అయితే, ఏదో పొరబాటు అనవచ్చును కాని శాసన సభలో జరుగుతున్న speeches గురించిగాని, వ్యవహారాల గురించిగాని తప్పు report చేసినప్పుడు, వాటిపైన చర్య తీసుకోవలసినవని ఉన్నది. అటువంటిదానికి సరియైన warning యివ్వకుండా ఉంటే, ఎప్పటికప్పుడు ఆ విశాలాంధ్రవంటి కమ్యూనిస్టు పేపర్లలో ఒక్కొక్క విధంగావస్తూ ఉంటాయి. వారు కచ్చితమైన రిపోర్టులు ఎన్నో ఉన్నాయి అందువలన, దానిపై warning ఇవ్వడమో, ఏదైనా ruling ఇవ్వడమో మాత్రం తమరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker —You are doing the same thing which Sri Pillalamarri Venkateswarlu has done. If all these things amount to a breach of privilege, give notice of a privilege motion. If the proceedings of the House are not reported properly, certainly we can take action against the paper concerned for breach of privilege.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ. —అధ్యక్షా, నేను ఏదో ఇప్పుడు specific గా ఒకటి ఉంటే, దానికి clarification అడిగాను. అది పేరేసంగతి. కాని, ఒక గౌరవ సభ్యుడు లేచి, ఇది occasion గా తీసుకొని, ఏ specific instance లేకుండానే మరొక ప్రతికను విశాలాంధ్ర గురించి దానిమీద action తీసుకొమ్మని ఈ House లో ఎట్లాపడితే అట్లా మాట్లాడవచ్చునాండి? అయినను గురించి ఏదైనా ప్రవక్తలు వంటి తగాదాఉంటే అదివేరు. ఆయన మాట్లాడిన చోటు వేరు అది. కాని అసెంబ్లీలో తీసుకురావలసిన సందర్భంలేదు. ఆయనకు specific గా ఒక case లేదు. అటువంటప్పుడు, ఏదో occasion దొరికిందని ఏదో ఒకటి మాట్లాడేటటువంటిది భావ్యంకాదని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

Mr. Speaker —That is exactly what I told him.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Such remarks have to be expunged from the proceedings. He cannot go on speaking like that.

Mr. Speaker —We are following a uniform procedure. Unless members use unparliamentary language, we do not expunge. For instance Sri Lakshmana Doss has used very strong language, but as long as it is parliamentary language we do not expunge all those things. It is not a question of expunging every thing.

Sri Tenneti Viswanatham —I do not think when a member says anything it should be expunged at all. It stands to his credit or otherwise.

Dr. T.V.S. Chalapati Rao —Mr. Speaker, Sir, As a result of what had taken place here on the 1st, I understand the S.S.L.C. examinations are likely to be postponed. Is there any truth in it?

Mr. Speaker —Notice under Rule 74 has been given notice of by Sri Pillalamarri Venkateswarlu and originally it was posted to the 6th March, but the Chief Minister has said that he would make the statement on the 8th.

Sri R. Rajagopal Naidu —If it is 8th, there is very little time for postponing the examinations

Mr Speaker .—I do not know for what reasons he wanted to make a statement on the 8th, but if somebody on his behalf can make a statement tomorrow it would be better.

Sri K Brahmananda Reddy —I shall find out, Sir.

GENERAL DISCUSSION ON THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR, 1965-66

శ్రీ జె ఎల్. ఎస్. చౌదరి (చీరాల) — అధ్యక్షా, దేశంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము మిగులు బడ్జెట్ పెట్టిన కొంతమంది సంతోషించేవారు ఉన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ తరుగు బడ్జెట్ పెట్టిన చాలామంది అసంతృప్తి వెల్లడించేవాళ్లు ఉన్నారు కాని మిగులు బడ్జెట్ అన్న, సంవత్సరాంతానికి అర్థం లేకుండా పోతుంది ఒక వేళ తరుగు బడ్జెట్ లో సాధించి నవ్వుడు సంవత్సరాంతము వచ్చేటప్పటికి మరి ఆ నిలికడ కూడా లేకుండా పోతుంది. ఎందువల్లనంటే మిగులు బడ్జెట్ పెట్టేటప్పుడు ఏదో కొన్ని కార్యక్రమాలు తీసుకోకుండా పోతే కొంత మిగులు కన్నడతుంది. తరుగు బడ్జెట్ చేసేటప్పుడు కాస్తా 10 కార్యక్రమాలు, 10 ప్రాజెక్టులు, 10 పరిశ్రమలు అని ముఖ్యంగా కావాలని అనుకొన్నప్పుడు ఆవిధంగా అవి వేసుకొన్నప్పుడు, కొంత తరుగు కన్నడుతుంది కాని వాస్తవములో receipts ఆదాయాన్ని వేసుకొన్నప్పుడు, కొంచెము నిబ్బరంగా వేసుకొన్నప్పుడు తరుగు కన్నడుతుంది నిజంగా ఇప్పుడు ఈ sales tax plug చేసిన దగ్గరనుంచి గతములో 12 కోట్లు నుంచి 20 కోట్ల వరకు అంచనా వేసుకొన్నారు. ఒక అనుభవములో గనుక చూచినట్లయితే, ఇప్పటికి కూడా పూర్తిగా plug కాలేదు మీరు వేసినటువంటి సిబ్బంది నిజంగా ఈ రి కోట్లు అభివృద్ధి మాత్రం కనపరచారు. ఇంకా serious గా pursue చేసినట్లయితే ఇంకా అధికంగా కూడా రావలసిన అవకాశం ఉన్నది. ఈ అసెంబ్లీలో చెప్పడానికి మాత్రం వీలులేదు గాని వారు కొంచెము వెచ్చించారు. వెచ్చించి పూర్వంలాగానే ఏదో సాఫీగా చేయటానికి యత్నాలు జరుగుతున్నాయి. తప్ప ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ ఆదాయాన్ని వచ్చేవిధంగా వారు ప్రయత్నించడం లేదు. నా అనుభవం రీత్యా మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ఇలాంటి receipts కొంత నిబ్బరంగా వేసుకొన్నప్పుడు అధికంగా సంవత్సరాంతానికి రావచ్చు, మరి ఖర్చుపెట్టడానికి, చివరకు ప్రతిపక్షములో ముఖ్యంగా మన లచ్చన్నగారు అప్పుచేసి ఎప్పుడూడు చేసుకుంటారా అనికూడా విమర్శించారు.

[*Mr. Deputy Speaker in the Chair*]

STATEMENT

REGARDING POSTPONEMENT OF S.S.L.C.
EXAMINATION IN CERTAIN CENTRES OF THE STATE.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Permit me, Sir, I would like to make the statement on the S.S.L.C. Public Examinations, just now.

Mr. Deputy Speaker :—Yes, you can do it with advantage.

Statement regarding
postponement of S S L C Ex-
amination in certain centres of the
State.

5th March, 1965. 183

Sri K. Brahmananda Reddy :—A large number of representations requesting for postponement of S S L C Public Examinations of March 1965 on the plea of non-completion of portions and suspension of classes consequent on Anti-Hindi agitation have been received. After careful consideration, the D P I has come to the conclusion that there is no necessity to postpone the examinations. The various reasons which have convinced him in this decision are as follows :—

(1) Generally in all high schools while planning the distribution of syllabus monthwise in 11th and 12th classes, the syllabi in all subjects will be so arranged that it would be covered by the end of January. During February, only the portions will be revised. The suspension of classes took place in February 1965 by which time it was expected that the syllabus in all the subjects would have been covered,

(2) There are no representations from the Heads of Schools or departmental officers expressing any difficulty in covering the syllabus,

(3) The suspension of classes in a majority of the schools in Chittoor district took place only for a few days. At other places in the Sri Venkateswara University area the closure of schools was only partial;

(4) There are many administrative difficulties in postponing the examinations at this stage. All the arrangements for the conduct of the examinations are completed. The number of candidates taking the S S L C and Higher Secondary and Multi-purpose School Leaving Certificate public examinations in March 1965 is about 42,000 and 13,000 respectively. To order the postponement of examinations for such a large number of candidates in about 806 centres for the S S L C public examinations and 108 centres for the higher secondary and multipurpose school leaving certificate examinations now would dislocate the schedule of conduct of examinations. It will also cause considerable delay in the publication of results which in turn will inconvenience candidates seeking admission into colleges. If the examinations are postponed, the results can be announced only towards the end of June or early in July. The tabulators required to finalise the results will not be available as schools will reopen in the middle of June. If teachers are to be drafted to serve as tabulators and work for the examinations, the regular work in the schools suffers.

(5) The S S L C public examination is common for all students throughout the Andhra area in the State and as such it is not possible to postpone the examination in one University area. Moreover many candidates have already prepared themselves for the examination as per schedule and to postpone the examination will adversely affect them;

(6) The action of Sri Venkateswara University in having postponed their examinations stands on an altogether different position. Suspension of classes in colleges in that area was more wide-spread.

Further the University may be able to manage with a schedule of examinations even after postponing the examinations by some days, whereas it is very difficult for the Commissioner for Government Examinations to do it because of many examinations to be conducted including T S L C and E.S L C public examinations.

GENERAL DISCUSSION ON THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1965-66.

శ్రీ జె ఎల్. ఎస్ చౌదరి .—మరిగొత్త లచ్చన్నగారు కూడా అప్పుజేసి పప్పుకూడు చేసుకోడానికి కూడా సిద్ధమైనారు ప్రభుత్వంవారు అని విమర్శించినారు. కాని వారికి మనవిచేసేది ఒకటే. వెనుకబడినటువంటి దేశంలో ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి సమస్యలకు కనీసం ఆదుర్దాగా కొంత అదనంగా చేయడానికి యత్నంచేయడం, అందులో ఇంకొక పన్ను వేసి అయినాగాని, లోటు బడ్జెటును సరిచేయడానికి పూనుకొనినా అది సమర్థనీయమైనదేనని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే కనీసం శావిలో నీళ్లుతోడి బయటపోస్తే నే మళ్ళీ ఎప్పటికైనా ఆ level కు నీళ్లువస్తుంది. శావిలో తోడడమే మానుకొంటే అది మాత్రం stagnation అవుతుంది. ఊటకూడ stagnate అయిపోతుంది. అది progressive economy కి ఒక సూత్రముకాదు, అందుచేత శ్రవ్యదానికే నేర్చుకొన్నవారే అప్పుచేయడానికి నేర్చుకొంటారు, తెచ్చుకోడానికి కూడా అవకాశాలు వెతుకుతారు. అలా ఆ పద్ధతిలో సాగిపోయినట్లయితే నే మన కార్యక్రమాలు నడపడానికి వీలుంటుంది. ఎంత్రులు 12 మంది తప్ప, ఆ వైపు M.L.A లు గాని, ఈ వైపు M.L.A. లు గాని తమ నియోజకవర్గము తాలూకు 10, 20 కోట్ల వరకు కోర్కెలుకోరుతూ ఉంటారు నిజమే, ప్రజలకు బాధలు సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ సమస్యలకు ఇన్నికోట్లు కోరుతున్నాముకదా అని మనము ఏనాడైనా ఆలోచించిందిలేదు ఆదాయాన్నిబట్టి అయినా కోరడంలేదు. ఆ regional గా ఉన్నటువంటి imbalances ను బట్టి అయినా మనము ఏదీముందు తీసుకోవాల్సి అనేటటువంటి ఒక ప్రతిపాదన కూడా సూచించకుండా, ప్రభుత్వము ఈ రకంగాపోతే, మళ్ళీ అప్పుచేసి ఏదోవాళ్లు ఇంకొక 4 ప్రాజెక్టులు అదనంగా కట్టడానికి పూనుకొనడం మంచిదికాదు అప్పుచేయడమే మంచిదికాదు అనేటటువంటి అభిప్రాయానికి రావడం మంచిదికాదు. ఇంకా కొన్ని ముఖ్యమైనటువంటివి అధికంగాకూడా plug చేసి తీసుకురావలసి నటువంటిది ఉన్నది. దేశంలో పోనీ సంవదలేదా అంటే, కోట్లకొలది ప్రోగు చేసుకొన్నటువంటివాళ్లు, పెద్ద భూస్వాములు, భూఖండాలు అమ్ముకొనిగాని, పంచి ఇచ్చినటువంటి డబ్బుతోగాని మరి లక్షలు, కోట్లకూడా మురిగిపోతూ దాచిపెట్టుకోలేక బాధపడుతున్నారని అనేది ఇప్పుడు ప్రత్యేకమైనటువంటి సిబ్బంది వెల్లడిస్తున్నటువంటి రహస్యాలవల్ల మనకు అర్థం అవుతున్నది. మరి దానిని పన్నుల మూలకంగా రాబట్టవచ్చుకదా, భూఖండాలు గలిగిన పెద్దవారిపైన అధికంగా agricultural income tax వేసి, ఆ విధంగా మోయగలిగినవారి మీద ఇంకా కొంత వేయండి. మరి దేశంలో regional imbalances కొరకు పోట్లాడుతున్నాము మన local imbalance కొరకు కూడా మనము ప్రతి M.L.A. కూడా, పోట్లాడున్నాము, నిజమే.

మనము Planning Commission వారిని మనము సర్వీసియోగం చేయడంలేదు. వారిని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు ఒక 2 వేల కోట్లలో, 4 వేల కోట్లలో వేసి plan చేయమని అంటున్నారు. వారు 10 ప్రాజెక్టులు plan వేసి అట్టిపెడు తున్నారు. ఇక్కడకూడా మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఏ మూడువందలకోట్లలో ఇచ్చి ఇది బడ్జెట్ చేయండి అంటే, Planning Group 10 పరిశ్రమలో లేక 10 ప్రాజెక్టులో వేసి సరిపెట్టుతున్నారు దీనిని మనము సర్వీసియోగం చేసుకోవాలంటే, తాలూకా levels లో planning groups ఉండాలి. ప్రతి సంవత్సరం, కనీసం సంవత్సరానికి, రెండు సంవత్సరాలకైనా, ఈ local imbalances ఎలా ఉన్నాయి, local జీవిత ప్రమాణముకొన్ని వర్గాలలో ఎలా ఉన్నది, దానిని ఒక వర్గంతో కనీసం జీవితాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి వారి జీవిత ప్రమాణాలు పెంచడానికి అయినా ఆ level లో ఒక study programme ఇచ్చి, 2, 3 సంవత్సరాలైనా, ఒక చరిత్రను ముందు పెట్టుకొని ప్రాతిపదికపైన మనము planning చేసి 5 సంవత్సరములకొక్కసారి ఆ విధంగా plan వేసే వర్గంతో తీసుకొని పోయివట్టయితే నిజంగా మొదలు ఎక్కడకూడా unsolved గా మిగిలిఉండవు. లేక పోతే ఒకచోట అధికంగా పోయినవాళ్ళే పోవడము, అభివృద్ధి అయినవాళ్ళే కావడము, సిమింటురోడ్లు, తారురోడ్లు వేసినచోటే ఇంకావేయడము, లేక electricity ఇచ్చినచోటే ఇంకా ఇవ్వడము, ఉన్నచోటే పరిశ్రమలు, ఉద్యోగాలు సృష్టించుకోవడము, ఈ విధంగా జరుగుతుంది, కాని, మనము ఒక study programme వేసుకొని వేసు చెప్పిన విధముగాచేసేవట్లయితే, ఈ local imbalances అన్నిపోయి, మిగతా areas అన్నికూడా పరి అయిన level కు పైకి తీసుకు రాగలము. అదే విధముగా దేశములో కేంద్రప్రభుత్వపు చూపులో వచ్చేటటువంటి regional imbalances గురించికూడా మనము ఇదే వర్గంతో పోట్లాడటానికి కేంద్రప్రభుత్వములోను, Planning Commission లోను ఇదే వర్గతి ఆధారము అవుతుంది. సరే, మన local imbalances గురించి ముందు ముందు చర్యలు చేసుకోవచ్చును, అనుకోండి. నిజంగా ఆంధ్రదేశములో ఆహారము పది లక్షలు టన్నులు మనము అధికంగా పండించి అనేక రాష్ట్రాలకు supply చేస్తున్నా. Central Government కు Planning లో ఇస్తున్నా, అదే విధంగా సిమెంటు విషయంలో కూడా ఆ pooling లో ఇచ్చి బాధలు పడుతున్నా. చక్కెరకోటాలు కూడా వదే వదే వారికి ఇస్తున్నా, projects విషయంలో ఒక విధంగా అది national సమస్యగా, మనకు పెద్ద ప్రాజెక్టులుగాని, మధ్య ప్రాజెక్టులుగాని తీసుకోకుండా వాళ్ళు దాటివేసుకొని వెళ్తున్నారు రెండవవైపు, కేంద్రప్రభుత్వ రంగములో ఇక్కడ పరిశ్రమలుపెట్టి కొంత ఆ రకంగా మనకు ఇక్కడ నిరుద్యోగాన్ని తీర్చడానికి పూనుకొంటారా అంటే అది కూడా ఇదివరకులేదు. పోట్లాడుతూనే ఉన్నారు ఇంకొక విషయం ఉన్నది Exports, imports విషయంలో మనకు చాలా అన్యాయం జరుగుతున్నది ప్రతి సంవత్సరం రెండువందల కోట్లు ఎగుమతి చేస్తున్నాము, పొగాకుగాని, మిర్చిగాని, betel nuts onions వగైరా agricultural ఉత్పత్తి వస్తువులన్నీ, ఇంత ఎగుమతిచేస్తూ ఉంటే, ఆంధ్రదేశము గడ్డమిడికి పట్టుమని 10 కోట్లు import చేసుకోడానికి licence లేదు, ఇతర రాష్ట్రాల

వారికి అంతాకట్టి పెడుతున్నారు ఈ export చేసేటటువంటి licence కు ఇతర రాష్ట్రాలకు అదాయం పోయేట్లు ఇతర రాష్ట్రాలలో headquarters పెట్టి ఇక్కడ branches పెట్టి actual వ్యాపారం సాధించుకుపోయే వాళ్ళకు ఇవ్వడం వల్ల, వారియొక్క income tax, వారు తెచ్చి పెట్టుకొనే టటువంటి ఆదాయాలు, వారి పెట్టుబడులు కూడా ఇతర రాష్ట్రాల వారికి చెల్లుతున్నాయి ఈ రాష్ట్రంలో అవకాశము లేకుండా ఉన్నది Handloom తీసుకొంటే, mica తీసుకొంటే ఎక్కడైనా తీసుకొంటే, మద్రాసులో, బొంబాయిలో కలకత్తాలో ఆ రాష్ట్రాలకే వాటిని ఉపయోగించి అక్కడ per capita income అభివృద్ధి అయ్యేట్లు అక్కడే పరిశ్రమలు పెడతారు. మన రాష్ట్రానికి లేకుండా పోతున్నాయి పోనీ ఈ imbalances కొద్దిగా సరి చేయడానికి, మనము 250 కోట్లు ఎగుమతి చేస్తూ ఉన్నాకూడా, ప్రభుత్వ రంగములో గాని, private రంగములోగాని వాణిజ్య రంగములో గాని తగు మాత్రముగా నైనా మనకు licences ఇస్తున్నారు అంటే ఇవ్వడంలేదు కనీసం వంద కోట్లు ఇచ్చి వంద కోట్లకు వంద కోట్లు లాభము చేస్తున్నా, import licence లేదు అలా వంద కోట్లు మీద మన ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి firms కు, వాణిజ్యములో మనము 10 per cent వన్ను వేసుకొన్నా, మరొక 10 కోట్లు రావడానికి అవకాశము ఉన్నది ఈ విధంగా export import విధానంలో కేంద్ర ప్రభుత్వము మనకు మూడవదిగా మనకు అన్యాయం చేస్తున్నది ఈ విధంగా మన మీద చిన్న చూపు చూస్తు, కనీసం మన వస్తువులు చౌకగా చేసుకోవడానికి ఈ మూల నుంచి ఆ మూలకు communications సౌకర్యాలు లేవవుడు నిజంగా కేంద్ర ప్రభుత్వము తీసుకొని మనకు పనిచేసి పెట్టవలసింది. Excise duty అంతా వాళ్ళకు పోతుంది. ఏ 40 లక్షలో, 50 లక్షలో వాడ్రేవులు విశాఖవట్టంలాంటి వాటికి ఒక net work of Railways, ఒక net work of postal communications ఇచ్చినట్లయితే గమక Coastal shipping లో కొన్ని వస్తువులు ఎగుమతి దిగుమతులు తక్కువ కావడానికి అవకాశం ఏర్పడి మన ఆర్థిక విధానము కుంటుపడకుండా ఉంటుంది. ఎగుమతి వ్యాపారాలలో ఇతర దేశాలతో పోటీ చేయడానికి మనకు అవకాశము వచ్చేటటువంటిది కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇవ్వలేకుండా పోతున్నది ఇక మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏదో ఈ projects చేస్తున్నప్పటికీ, చాలా జాగులు చేస్తున్నారు Departmental implementation సరిగా లేదు మంత్రులు ఏదైనా ఇచ్చినా, అది అయిదేళ్ళకు నమ్మకం లేకుండా ఉన్నది 10 ఏళ్ళకు నమ్మకం లేకుండా ఉన్నది. చిన్న projects కూడా, అఖరకు 5 వేల ఎకరాలు, 10 వేల ఎకరాలుకు ఉపయోగపడేటటువంటి చిన్న projects కు మీరు డబ్బు ఇచ్చి కూడా implementation లేకపోవడంవలన ప్రతి సంవత్సరము, కూడా ఆహార సమస్య ఇంక తీవ్రతరము అవుతున్నది కొంచెము వీటి విషయంలో జాగ్రత్త గమక మీరు తీసుకొన్నట్లయితే, ఆహార సమస్య ఇంత బాధాకరంగా తయారయ్యేది కాదు. మరి నిజంగా ఆహార పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంటున్నప్పుడు, projects ఆగిపోతూ ఉంటే, ఏదో ప్రజలు వాళ్లంతకు వాళ్లు ఏ జింజల్లో బాగు చేసుకొని పండిస్తూవుంటే

ఉంటే, వారి మీద penalties వేయడం అనేది అంత భావ్యం కాదు. ఇంగ్లీషువారి కాలములో grow more food అని బంగళాలలో పండించమని, రోడ్లలో పండించమని, బంజర్లలో పండించమని అన్నారు ఇవి తేలికగా చూడవలసిన పనిలేదు ఇవి కొన్ని లక్షల ఎకరాలు ఉన్నాయి, ఆంధ్ర రాష్ట్రములోవుండే టటువంటి తావులు కనుక ఈవిధంగా ఆఫీకంగా పండించడానికి ప్రోత్సాహ పరచవలసిందిగాను, వారిని నిరుత్సాహపరచి penalties వేయకూడదని నేను కోరుతున్నాను. ఒక వేళ అభూములు ప్రభుత్వానికి అవసరమున్నట్లయితే వెంటనే వారిని evict చేయిస్తాము, కాలవలు త్రవ్వడానికి కావలసినంతవరకు కాళీ చేయించవచ్చు, వైగా, ఇంకొక సమస్య, రోడ్లమీద ఏదైనా చిన్న business చేసుకొనేవారికి ఏమీ సహకారంలేదు. బజారున పోయే వాళ్ళకి ఒక అట్టు పోనో, కాఫీ ఇచ్చో, బీదవారికి ఉపయోగంగా, తనకు బ్రతుకుడానికి రోడ్ల వెంట ఒక గుడిసె వేసుకొని, ఒక స్వంత indigenous industry ఏదో పెట్టుకొని బ్రతికే వాళ్ళను ఒకే మాటు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తము రోడ్డు మీద నుంచి లేవగొట్టారంటే, నిజంగా వాళ్ళకు ఎంత దెబ్బ తగులుతుందో మనము ఆలోచించాలి. అయితే, రోడ్డు ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్నప్పుడు కనీసం ఒక మేరకు 40, 50 అడుగులు మిగల బెట్టి తీసుకోండి అని చెప్పితే కాగుంటుంది లక్షలాది కుటుంబాలు స్వంతంగా బ్రతుకుకోంటూ రోడ్డు వెంట అది ఒక చిన్న వరిశ్రమగా బీదవాళ్ళకు అందిస్తున్నారు. తాగు శాబూ కాఫీ, తిను శాబూ ఇడ్లీ, నాకు ఒక అడా డబ్బు ఇవ్వు అనే టటువంటి బీదవాళ్ళకు వనికవచ్చేటటువంటిది, కనుక దానిపైన దెబ్బ కొట్టకూడదని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసుకోంటున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి Budget ను అభినందిస్తూ విమర్శించినటువంటి వాళ్ళు ఉన్నారు. విమర్శిస్తూ కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని మంచి చూపెట్టిన వాళ్ళు ఉన్నారు. కాని బడ్జెటు మొత్తానికి దానిని గురించి చెప్పాలంటే వారి ఉపన్యాసము యొక్క సారాంశము, అది ఒకే కావ్యములో చెప్పాలంటే “poetic in style, pathetic in tone and hollow in content” ఈ విధంగా ఎందుకు చెప్పుతున్నానంటే, ఇదివరకు లోగడ ఆర్థిక మంత్రిగా ఉన్నటువంటి శైజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఒకప్పుడు చెప్పారు. అదివరకు లోటు బడ్జెట్లే వేస్తూ ఏదో ఒక సంవత్సరం మాత్రం ఒక మిగులు బడ్జెట్ వేస్తూ “నేను ఇన్నాళ్ల నుండి ముఖారి రాగం పాడాను, కాని ఈ సంవత్సరం ఆనందశైరవి పాడగలిగాను” అని అన్నారు. కాని మన మంత్రిగారు ఆనందశైరవి వదలిపెట్టి ముఖారితో పాడారు.

ఇప్పుడు వన్ను వేయలేదు అనేది చెప్పుతున్నారు. వెయ్యలేదు అన్నట్లుగా చూపిస్తున్నారు. గున్నయ్యగారు చెప్పినట్లు, elections 2 ఏళ్ళలో రాబోతున్నాయి, మేము అంతా అక్కడ తిండి ఇస్తాము, గుడ్డ ఇస్తాము, ఉద్యోగాలు ఇస్తాము అని చెప్పి వచ్చామండి, మరి ఏమీ చేయకపోతే మేము మరల ఓడిపోతాము అని చెప్పినటువంటి మాట మంత్రిగారి మీద కాస్తా పనిచేసి ఉండవచ్చు. వన్నులు బాగావేసి మూడు

సంవత్సరాలు తుక్కు వదలగొట్టి ఆ accumulated burden అంతా వాళ్లమీద ఉండగా, ఇప్పుడు ఎన్నికలు దగ్గరకువస్తున్నాయికాబట్టి, సాంప్రదాయం ప్రకారంగా, వన్నులు ఏమీ కన్నడనట్లుగా చూపించి, కాస్తా లోపాయి రకంగా రక్తం లాగేటటువంటి పద్ధతి అవలంబించడం, ఆ పద్ధతిలోనే ఇది ఉన్నదని నా అభిప్రాయము. కాని ఈ బడ్జెటులో మూడు కన్నడుతున్నాయి అది ఎవరిమీద పడుతుంది? ఉత్పత్తి చేపేవారిమీద, దేశానికి కావలసిన ముడి సరుకును చేసేటటువంటి రైతులమీద, sugarcane tax పెంచుతున్నారు ఈనాడు వాడకందారుమీద sur charge on sales tax ఎవరు వేసినా అది మాత్రం అసలు అమృతంపన్నే. దేశములో అది ఒకరకమైన పన్ను, ఎటువంటి పన్ను అంటే, గవర్నమెంటే సరాసరి ప్రజలనుంచి గుంజేటట్లయితే అసంతృప్తి వస్తుందని, ఆవిధంగాచేయకుండా, పన్ను ఏమో పావుకార్లమీద వేస్తే, వాళ్లు ప్రజలమీద ఆ burden వేస్తారు డబ్బు ఏమో ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. ఆ రకంగా ఇది ఒక దరిద్రపు, ఒక దగాపన్ను అది ప్రవేశపెట్టింది రాజగోపాలచారిగారు, దానిని కొనసాగించి, mulu-point taxes పెట్టి దానిని అనుసరించింది తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు, ఈరోజున దానిమీద మళ్ళీ surcharge వేసినటువంటి భారము ఎంత వారిమీద పడుతుందో కాస్తా పరిశీలించవలసిందని కోరుతున్నాను. ఆలాగే entertainment tax ఉన్నది ఏదో శాధలుపడలేక కాస్తా వినోదాలకో, విలాసాలకో వెళ్ళితే, వాళ్ళ నెత్తిమీద కూడా చాలా భారము పడుతున్నది. ఈ రకంగా సామాన్య ప్రజలపైన ఎప్పుడూ ఇటువంటి పన్నులు వేసే పనేనా ఈ ప్రభుత్వానికి, ఇంకొకటి ఏమైనా ఉన్నదా అనేది ఆలోచించాలి ఈ బడ్జెటును గురించి పన్నులు వేయలేదని అంటే ఆవిధంగా సంతృప్తి పడడానికి ఇందులో ఏమీలేదు. అభివృద్ధికి ఏమీ మార్గాలులేవు. Development orientation దీనికి లేదు చాలా విషయాలు అస్పష్టంగా చెప్పారు Vagueness is no virtue in a Government అంత అస్పష్టంగా చెప్పిన విషయాలు ఏమీ వస్తాయో మనకు తెలియదు స్పష్టంగా వచ్చినవాటిలోనే మనము ఎంత నష్టపడినామో మనము ఇదివరకు చూచినాము ఆచరణలో అవి అమలుజరగవు కనుక ఇటువంటి అస్పష్టమైన విషయాలను గురించి సంతృప్తి పడాలంటే మేముగా దానికి సంతృప్తి పడలేము. ఇక్కడేదో లెక్కలు, statistics అన్నీ కొంచెము exercise చేస్తే సరిపోయేది కాదు. బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు వచ్చినపుడల్లా, ఈ బడ్జెటు యొక్క ఫలితాలు సామాన్య ప్రజల జీవిత ప్రమాణాలమీద, వారి పురోభివృద్ధిమీద ఎంతవరకు పడుతుందని పరిశీలించడం చాలా ముఖ్యము ఏదో ఏటా ఇంత ఖర్చుపెట్టాము, ఇంకొక 10 రూపాయలు పెంచాము, మూడవ ప్రణాళికలో 300 కోట్లు అనుకొన్నాము అది 340 కోట్లకు పెరిగింది. అంటే, దానినే ఆధినించేటట్లయితే, ఆ ఆధినిందనలకు అర్థం ఉండదు ఇక్కడ సభ్యులు తెలివినటువంటి అభిప్రాయాలు మంత్రిగారి దృష్టిలో ఉండి, మొత్తము ప్రణాళికలవల్ల గత బడ్జెటువల్ల ప్రభుత్వ విధానాలవల్ల వచ్చిన ఫలితాలు నేనుగా ఇక్కడ చెప్పడంకంటే సభ్యులు ఇక్కడ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను మంత్రిగారు స్పష్టంగా దృష్టిలోపెట్టుకొని ఆలోచించినట్లయితే చాలా ఎక్కువగా అర్థం.

అవుతుందని నా అభిప్రాయము. “ 1964 వ సంవత్సరంలో మొత్తముమీద సాధారణ ఆర్థికపరిస్థితి స్థిమితంగానే ఉంచబడినప్పటికీ, చివరి నెలలో ధరల పెరుగుదలవల్ల కొంత నిరుత్సాహం కలిగినా మొత్తముమీద యీ సంవత్సరము ఆర్థికంగా సవ్యంగానే సాగిపోయింది ” అన్నారు గణపా రామస్వామిరెడ్డిగారు చెబుతూ దేశంమొత్తంమీద పండేటటువంటి ముడిసరుకు ఉత్పత్తిలో గణనీయంగా చెప్పబడే ఉత్పత్తి పొగాకువంటి మనరాష్ట్రంలో 2, 3 జిల్లాలలో విస్తారంగా ఉంటే—మన మంత్రులదృష్టికి అదిరాదండీ. దానికి కారణం—ఇక్కడ ఆఫీసు లలో కూర్చునే ఆఫీసర్లకు—ప్రభుత్వానికి మంత్రులకు అక్కడి ప్రజల, రైతుల పరిస్థితులు తెలియవు దేశంలో క్రిందఉన్న ప్రజలు ఏమవుతున్నారో, కనీసం బడ్జెటు తయారుచేసేటప్పుడు అయినా మంత్రుల గారి మనస్సులో ఉండాలి.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి —మారు దేశము, ప్రజలు, ఊళ్లు ఏమీ తెలియ నట్లుగా మాట్లాడితే ఏమిలాభము ?

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ.—ఇదిచెప్పండి, వాస్తవంగా మనరాష్ట్రంలో కొన్ని లక్షలమంది ప్రజలు ఆధారపడేటటువంటి, రైతులు ఉత్పత్తి చేసే సరకు తీవ్రమైన సంక్షోభంలోపడి యీరోజున వారు బాధపడుతున్నారు. అక్కడికు కేంద్ర మంత్రులు వెళ్లారు; రాష్ట్రమంత్రులు వెళ్లారు, కొందరు ఉద్యోగస్తులు వెళ్లారు, కాన్ఫరెన్సులు జరిపారు. ఇన్ని జరిగిన తర్వాతకూడా ఇవాళ పెద్ద ఆందోళన జరుగుతుందే మంత్రవర్గంయొక్క దృష్టికి అది రాకపోవడానికి బాధ్యులు ఎవరు? ఆ బాధ్యత ఎవరిది? “మేమంతా బాగానే ఉన్నాము; ఊళ్లవెంబడే తిరుగు తున్నాము” అంటే ప్రయోజనం ఏమిటి? రాజమల్లుగారు చెప్పినట్లు స్విచ్ లు నొక్కటానికి; ఎలక్ట్రిసిటీ open చేయటానికి వెళితే వెళ్లవచ్చునుకాని—ప్రజల యొక్క సమస్యలమీద మీకు ఉన్నటువంటి పట్టుఏమిటి అన్నది వారు గమనించాలని కోరుతున్నాను ఈ పొగాకువల్ల 20 కోట్ల విదేశీమారకం వస్తుంది; ఎక్సైజ్ డ్యూటీస్ మీద 50 కోట్లవరకు కేంద్రానికి దీనిపై ఆదాయం వస్తుంది. దాంట్లోంచి మనకువచ్చే వాటాతో మనం బ్రతుకుతున్నాము. మన జీతభత్యాలన్నీ మనదేశంలోకి వచ్చి; మనం బ్రతికేదానిమీద ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంచేయటం సరైనదికాదు. ఇవాళ పొగాకు ఒకలక్ష బేళ్లవరకు నిల్వఉండిపోయి ఉండి ఇవాళ స్టేటు ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్—తాము మూడువంతులు కొంటామని ఆళపెట్టి—ఇంకొకరికి అమ్ముకోకుండా చేసి, ఆళపెట్టిన తర్వాత వెనక్కుపోతే—వారు సంక్షోభంలో పడితే, చివరకు కలపిసిలు అన్నీ బోర్డులు తిప్పితే, రైతులకు డబ్బు ఇవ్వకపోతే, వారు ఆర్థికంగా ఇబ్బంది పడుతుంటే—దానిని గురించి మంత్రుల గారి మనస్సులో లేకపోతే దానిని గురించి ఏమీ తెప్పాలి? వారు కుంభకర్తని నిద్రలో ఉన్నారు. ఈ సంవత్సరం కేంద్రప్రభుత్వం పొగాకు విషయంలో మినిమమ్ ప్రయిస్ మార్పిడి. మార్పిడందువల్ల ఒక చిక్కు ఏర్పడింది. హైగ్రేడ్స్ తగ్గిన అండన్ మార్కెట్ వచ్చి కొంటున్నది. Low grades కు ప్రయిమెట్ మార్కెట్ పెంచేటప్పటికి low grades, మిడియమ్ గ్రేడ్స్ వరుకుకు దేశంలో మార్కెట్ లేకపోయింది. అప్పుడు వేచవల్ తూటాకోలాంతి కంపి

నీలు, మార్వాడీ కంపినీలు విచ్చలవిడిగా ఊళ్ళలో రైతులమీదపడి చౌకగా కొనుక్కొని రైతులను ఇబ్బందిపెడుతుంటే, దానినిగురించి ప్రభుత్వం ఏమైనా పరిశీలించిందా అంటే లేదు. ఈరోజు డబ్బుకుపోతే—కూలీ ఇచ్చుకోవాలన్నా, బొగ్గుకు వెళ్ళినా, ఇతర ఖర్చులకు వెళ్ళినా, నగదు తాకట్టుపెడితే 3, 3½ % వడ్డీ. మీరు బ్యాంకునుండి తీసుకువచ్చిన డిపాజిట్—వారికిచ్చేవడ్డీ 100 కి 4½ కి 4½ రు. అయితే, రైతులకు నెలకు నెలకు 100 కి 4½ రు వడ్డీతో నగ తాకట్టు పెట్టించుకొంటూంటే—అలాంటి రైతాంగంయొక్క దుస్థితి గురించి ఆలోచించే స్థితి బడ్జెటు ఉపన్యాసంలో లేకపోవటం చాలా శోచనీయమైన విషయము. బడ్జెట్ స్పీచ్ లో రాకపోవటానికి కారణం—ఆఫీసర్లు పంపించిందేవారు చూస్తారు. దాంట్లో భాష అందంగా, పదునుగా మారుస్తారు. బర్క్ నుగురించి ఒకసారి టాంపెయిన్ చెబుతాడు,—‘Pitying the prumage but forgetting the dying bird’ అని. మీకు కనబడుతున్నవి వైవై పూతలు. కాని క్రింద ప్రజలు పడే అవస్థను మాత్రం వారు ఏమీ ఆలోచించలేకపోతున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షం సభ్యులుకూడా ప్రజల బాధలను ప్రభుత్వద్వారా తీసుకువచ్చారు, “మాకు బియ్యం దొరకటంలేదు” అన్నారు గున్నయ్యగారు. “అసలు యీ ఆహార సమస్యమీద వారు బంగిల్ చేశారు, యీ బంగిల్ చేసినందుకు ఆహార మంత్రిగా ఉన్నటువంటి మంత్రి రాజీనామా ఇవ్వాలి”—అన్నారు మరొక కాంగ్రెసు సభ్యులు రాజమల్లుగారు. “రోజురోజుకు ఆహార పరిస్థితి విషమిస్తున్నది” అని చెబుతున్నారు అంజయ్యగారు. ఆహార సమస్య పరిష్కారానికి వారు తీసుకొన్న చర్యలు గురించి, మీకు ఉన్న కాంప్లెసెన్సీ పరిశీలించండి—అధికారపార్టీలో ఉన్నటువంటి సభ్యులే ఆహార సమస్యగురించి చెబుతున్నటువంటివి మీ మనస్సు లలో నాటేటట్లుంటే—ఆహార సమస్యమీద ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నటువంటి విధానం ఏమిటో మీరు ఆలోచించాలి. కాంగ్రెస్ శెంచెస్ నుండి—వంచదార పన్ను చాలా అన్యాయమని చెప్పిన సభ్యులు ఉన్నారు. కాకాని వెంకటరత్నం గారు, రామయ్య చౌదరిగారు చెప్పారు “హాస్పటల్స్ లో పేదలకు సీట్లు దొరకటం కష్టంగా ఉన్నదని” అన్నారు. అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా కమ్యూనిస్టులమీద విరుచుకుపడే మన జంగం వెంగళరావుగారు “నేను వెడితే నాకే సీటు ఇవ్వలేదు” అన్నారు గున్నయ్యగారు. “లక్ష రూపాయలుపెట్టి స్థలం కొన్న తర్వాత—బిల్డింగ్స్ కట్టకుండా—అక్కడ గడ్డిమొలిచి ఊరికే పెరిగి పోతున్నది” అన్నారు. బెజవాడ హాస్పటల్ కోసం కొన్న స్థలంగురించి—కాకాని వెంకటరత్నంగారు తమ వ్యధ వెలిబుచ్చారు. “ఎప్పుడో డచ్చివారి రోజుల్లో కట్టిన హాస్పటల్ బిల్డింగ్ పెంకులు ఊడిగోయి వర్షం కురుస్తుంటే దిక్కులేదు, అతీగతీలేదు” అని చెబుతున్నారు ఎలమంచిలి నుండి వచ్చిన మరొక సభ్యులు. ఈ విమర్శలన్నీ ఎందుకు వస్తున్నాయ్? విధానాలలో వచ్చినలోటు ఎక్కడ? మంచి ఎక్కడ?—ఇవన్నీ పరిశీలించి శ్రద్ధ వహించటానికి అర్థిక మంత్రిగారు, వారు చెప్పిన విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. జిల్లాల అసమానత పోవాలని—తారకమంత్రం జపిస్తున్నాము. మనం స్తోత్ర పాఠాలు ఆనెకం చేస్తున్నాము. “భోచంపాడు ప్రాజెక్టుక్రింద

మునిగేవారి అతిగతి మంత్రిగారు ఆలోచించలేదు" అని గోపిచంద్రగారెడ్డి గారు చెబుతున్నారు కొల్లేరుముంపు ఒడ్డున, యీ డెండ్లు వేసే పన్నులు ముంపు మరొక ప్రక్క, యీ ముంపులతో వనం చచ్చిపోతున్నాము" అన్నారు మూర్తిరాజుగారు "మీరు 11, 12 లక్షల రూపాలు ఖర్చుపెట్టి మురుగునీటి పారుదల వసతులు కల్పిస్తే మేం కి లక్షల టన్నుల అహారపదార్థాలు మీకు అప్పు చెబుతాము" అంటున్నారు కాకాని వెంగటరన్నగారు, ఇవన్నీ మీ దృష్టికి ఎందుకు రాలేదు? మీరెందుకు పరిశీలించలేదని అడుగుతున్నాను. ఇచ్చిన రై సెన్సులు ఎక్కువేగాని, పెట్టిన ఫ్యాక్టరీలు ఏమైనా కారణం ఏమిటి? ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ 4వ ప్రణాళికలో అయినా పూర్తి అవుతుందనే ఆశ ఉన్నదా అని ప్రశ్నించారు వెంగళరావుగారు బడ్జెట్ పై మాట్లాడిన సభ్యులందరూ తమ విచారాన్ని వెలిబుచ్చారు. ప్రభుత్వ విధానాల్లో ఉన్న లోపాలు, లోసుగులువల్ల, మీ లక్ష్యాలు విఫలం అవుతుంటే, ఒక నివాసం ప్రతిపక్షంనుండి బయలుదేరింది "మీ ప్రణాళికలన్నీ బంగాళాఖాతంలో, అరేబియా సముద్రములో పోయింది, ప్లానింగ్ కమిషన్ ను సముద్రంలో పోయింది" అన్నారు లచ్చన్నగారు అటు నీటులో కూర్చోన్న మనిషి. యీ పబ్లిక్ రంగం ఎందుకు? ప్రయివేటు రంగమైనా రానివ్వండి, ఆ తాతాలు బిల్లాలు వారికైనా ఇద్దాము, వీదో విధంగా భారతదేశానికి ఫ్యాక్టరీవై చాలుకదా" అని జాతీయ లక్ష్యాలకు విరుద్ధంగా మనషి అటు, మనసు ఇటు ఉన్నటుంటే ఒక సభ్యులు తమ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు "మేం సోషలిస్టు వ్యవస్థను ప్రజాతంత్రంగా నిర్మిస్తాము, మేం నిర్బంధపెట్టము, పర్మిట్ యెషన్ ద్వారా తీసుకువస్తాము" అని చెబుతారు అందుకు ప్రభుత్వం యొక్క ఆచరణ విధానం ఏమిలేదు. పర్మిట్ యెషన్ లేదు, నిర్బంధంలేదు. కలిగినవాడికి మరింత కలిగేటట్లు, సంపాదించే వాడికి మరింత కట్టబెట్టేటట్లు, బీదవారిని మరింత బీదవారినిగా చేసేటట్లు—మీ ప్రయత్నాలు, మీ విధానాలు ఉన్నవని చెబుతున్నాను. సామాన్య ప్రజానీకం యొక్క స్థితి మార్చటానికి తగిన పద్ధతులలో మీ ప్రణాళికలు సాధించటానికి అవసరమైన అవకాశాలు ప్రతి సంవత్సరం మీరు ఏర్పరచే బడ్జెటులో రూపొందించబడటంలేదు ఆ లక్ష్యాలు విఫలమయ్యేవిధంగా బడ్జెట్ రూపొందించబడుతోందనేది ప్రభుత్వం గుర్తుపెట్టుకోవాలని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. మన దేశంలో అహారపరిస్థితి యీనాడు ఏ దుస్థితికి వచ్చిందో చెప్పటానికి ఒకటి మీకు ఉదాహరణ చెబుతాను మనమందరము గౌరవించి, మన సమర్థుడైన నాయకుడిని మనం చెప్పకొనే వండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు అప్పటి మనప్రధానమంత్రి. 1949 నవంబరు 28 తేదీన దేశానికి, ప్రజలకు ఒక హామీ ఇచ్చారు. "I desire to make it perfectly clear that whatever happens, whether there is cyclone or earthquake, we are determined to stick to the target date of 1951 after which we shall not import food—grains for our consumption" అని హామీ ఇచ్చారు. ఉప్పెనలు రానివ్వండి, తుఫాన్ రానివ్వండి, 1951 తర్వాత అహారపదార్థాలు విదేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకొనే టటువంటి స్థితి లేకుండా మేము దేశాన్ని తీసుకువస్తామని 1949 నవంబరు 28న నెహ్రూగారు చెప్పారు. 1964 నవంబరు 28న భారత రాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్

గారు బరోడా మునిసిపాలిటీ యిచ్చిన సన్మాన సందర్భంలో మాట్లాడుతూ ఆహార పదార్థాలు ఇతర దేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకొనేఖర్చు, జోలిపుచ్చుకొని అడుక్కునేఖర్చు మన దేశానికి ఉంటే, సిగ్గుపడాలనే విషయాన్ని చెప్పారు ఈనాటికికూడ మన దేశం ఆహారపదార్థాలు విదేశాలనుండి దిగుమతి చేసుకోవల్సిన దుస్థితిలో ఉన్నదంటే—ఎక్కడ ఉన్నది దీనికి బలహీనత? మనది వ్యవసాయక దేశం—మనకు మంచి రైతాంగం ఉంది. ప్రణాళికలకొరకు కోట్లకొలది డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాము మనకు నీటి వనరులు ఉన్నాయి. వేసవిలోకూడా ఎండి పోనటువంటి జీవనదులు మనకు వున్నాయి ఇన్ని సౌకర్యాలుఉన్న యీ దేశంలో యీనాడు యీ దుస్థితి ఎందుకు కలిగింది? దీనికి బాధ్యత ఎవరిది? కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న పార్టీగా కాంగ్రెసుపార్టీ బాధ్యతవుంది. ఉప్పెనవచ్చినా, తుఫాన్ వచ్చినా ఆహార పదార్థాలు దిగుమతి చేసుకొనే పరిస్థితి లేకుండా చేస్తామని చెప్పిన టార్గెట్ సంవత్సరం—1951 లోనే U. S. A. నుండి భారతదేశానికి మొట్ట మొదటి ఓడ, ధాన్యాన్ని దిగుమతి చేయడం మొదలు పెట్టింది ఇప్పటికి యీ 13 సం॥ లలో మనం చేసుకొన్న దాన్యం దిగుమతి ఎంతో తెలుసునా? 1964 జూలై 31 కి 2 కోట్ల 80 లక్షల టన్నుల ధాన్యం దిగుమతి చేసుకొన్నాము దీనికి పెట్టిన డబ్బు 1182 కోట్ల రూపాయలు 2,80,00,000 టన్నులు 1964 జూలై 31 కి దీనికి పెట్టిన డబ్బు రూ. 1172 కోట్లు. ఏమి చేయాలి. ఏదైన మేము అంటే అంత కోపవడవద్దు. ఆ అర్థంలో చూసుకుంటే మన యొక్క ముఖ కవళికలు మనకు తెలుస్తాయి ఈ రకంగా 1182 కోట్ల రూపాయలు ఆహారపదార్థాలు దిగుమతి చేసుకోడానికి ఖర్చు పెట్టి కేంద్ర budget లో చాలక 87 కోట్ల రూపాయలు supplementary demand. కరువు వచ్చింది దిగుమతి చేసుకోవాలని budget లో కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టి చేస్తున్న వ్యధు ప్రభుత్వం ఎందుకు విఫలం అయిందో పరిశీలిస్తే కేంద్రంగాని, రాష్ట్రంగాని బాధ్యత వహించవలసి ఉన్నది. 20 లక్షల ఎకరాలకు పైగా సాగయ్యే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు వండిట్ నెలూ సేను ఒక జ్యోతి వెలిగిస్తున్నాను. అని 1955 లో ప్రారంభోత్సవం చేస్తే 65 వచ్చేటప్పటికి ఎంత పూర్తి అయినది. ఈ budget లో యిచ్చిన దాని ప్రకారం రాతిపని, కాంక్రీటు పని 100 కి 72 పాళ్ళు ముగిసినది. అనలు ఉన్నది 100 కి 28 పాళ్ళు రెండువైపుల ముఖ్య పెద్దకాలవల త్రవ్వకం యించుమించు 100 కి 42 పాళ్ళు పూర్తి అయింది. అనలు ఉన్నది 58 పాళ్ళు 10 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత—ప్రభుత్వం యొక్క సమర్థత? దాని యొక్క చురుకుదనం, దాని దూరదృష్టి వెనక దృష్టి దివ్యదృష్టి దీర్ఘదృష్టి—కనీసం తిరువతి వెళ్ళినప్పుడు దేవుణ్ణి మ్రొక్కుకున్నా పూర్తి అయ్యేదేమో యింకాయంత మిగిలినటువంటు ప్రాజెక్టు ఉంటే ఆ ప్రాజెక్టు వ్యయం రూ. 91 కోట్ల నుంచి రూ. 147 కోట్లకు పెరుగుతూఉంటే ఈ భారం అంతా ప్రజలనెత్తిన పడుతూ ఉంది. ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక విధానంలో ఉన్నటువంటి లోసుగు అర్థం కావాలంటే మీ యొక్క ప్రణాళికా లక్ష్యాలను అమలుపరచి దానిని ఆచరణలోకి తీసుకువచ్చే పద్ధతులు మాత్రం సక్రమంగాలేవు. దానిని గురించి తీవ్రంగా పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రకంగా 2.7

మిలియన్ల టన్నులు మన దేశంలో ఆహార పదార్థాలు, గోధుమ ఉత్పత్తి చేసుకుంటుంటే 97 లక్షలు, 54 లక్షలు దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. కారణం వ్యవసాయాభివృద్ధి మేము అంతా దాని మీదే కేంద్రీకరిస్తున్నాము. రైతాంగం అంటే మహా అపార్యాయం ఎప్పుడు మాట్లాడినా రైతాంగం అంటే మహా అపార్యాయం ఒకటి వస్తోంది లుకలాఫు లక్షలు దాసుగారు. కమ్యూనిస్టులకు ఏమి వట్టదు అని ఆయన జాధ. కాని మరి వ్యవసాయం మీద పెట్టిన అభివృద్ధి ఏమిటి? మీరు చేసినటువంటి కృషి ఏమిటి? ప్రణాళికలలో మనం చేసినటువంటిది ఏమిటి? ఆహార పదార్థాల కొరత ఎందుకు వస్తున్నదని పరిశీలిస్తే దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఆహార పదార్థాల కొరత ఎందుకు వచ్చినది అంటే మంత్రులు చాలా నాజుకైన సమాధానం చెప్పారు. Budget speech లో దీనిని ఎత్తి వేస్తే మంచిదని నా అభిప్రాయం. వాతావరణ పరిస్థితి ప్రతికూలంగా ఉండడం, వర్షాలు ఉత్పత్తి దారులు దొంగ చాటుగా నిలవచేయడం అలాగే కొందరు వినియోగదారులు కూడ నిలవ చేయడం, ఉత్పత్తి దారులు అంటే ఎవరు? మంత్రులుగా ఉన్న ముగ్గురు జమీందారులూ? లేక రెండు ఎకరాలు ఉన్న గ్రామంలో రైతా? ఎవరు ఉత్పత్తి దారులు, దాచినటువంటి వారు? మీరు వెంటబడి వన్ను మీద వన్ను వేసి పాత బకాయిలు వసూలు చేయడానికి జనాన్ని తడుముతూ ఉంటే కళ్ళంలో ధాన్యం కళ్ళంలో ఆయన కాడికి అమ్ముకొని మీకు కడుతున్నటువంటి విషయం మీకు తెలియదా? ఉత్పత్తి దారులు దాచుకొన్నారు అంటే మొత్తం అందరికీ కలిపి యిటువంటిపని చేస్తారా? వినిమయదారులు దాచుకొన్నారు తినడానికి దొరకక చేపు ఉపయోగం యిస్తారంటే యివ్వాలి రాత్రి 9 గంటల నుంచి క్యూలో నిలుచున్న జనం మీకు కనబడుతూ ఉంటే వినిమయ దారులు దొంగతనంగా దాచుకున్నారు అని చెప్పుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులూ? బడిపంతుళ్ళూ పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉన్న కార్మిక వర్గమూ? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే వ్యవసాయ కార్మికులూ? ఎవరు దాచుకొన్నాడీ? వినిమయ దారులవి చెప్పుతున్నారు. ధరలు పెరగడానికి కారణం ఏమిటో పరిశీలించాలి. ఇప్పటికే నా ప్రభుత్వం దానిని గమనిస్తే సక్రమ పథాన అడుగుతుంది. రోగం తెలుసుకోకుండా వైద్యం ఎట్లా చేస్తారు? దానిని పరిశీలించమని చెప్పుతున్నాను. P. C. Jam, Professor of Economics in Allahabad University చెప్పారు. ఈ ధరల పెరుగుదలకు 100 కి 25 పాళ్ళు కారణం deficit financing అని. మీరు అదే పని చేస్తున్నారుగదా? ఎవరినో అంటారే. ధరలు పెరగడానికి కారణం ప్రభుత్వమే. లోటు బడ్జెటు పెట్టి రాష్ట్రాలన్నీ, కేంద్రం మీద యితరత్రా అటగడానికి రమ్ములులేక వాటిలో లోటు చూపించి వాళ్ళ వెంటబడి ఏదో ప్రాధేయ పడాలనే ప్రయత్నం. కేంద్రం మిగులు రాష్ట్రాలు deficit అలా పోటీలు పడి deficit financing చేసే మీరు ఒక కారణం అనేది గమనించకుండా మరొక పద్ధతిలో మీరు చెప్పడం మాత్రం సరికాదు. 100 కి 88 పాళ్ళు కలిపి కట్టుగా కారణాలు ఉన్నాయి. Banks యిచ్చే credit, పారిశ్రామికులు నిర్ణయించే పద్ధతి అలాగే వ్యాపారులు చేపట్టినటువంటి వ్యపార లోసుకులు, వాళ్ళు తాళసాటితో వేసే పనులు యివన్నీ కారణం. Deficit financing

అనడానికి చాల కారణాలు ఉన్నాయి. మీకు చేతకాదు. వాళ్ళు అదుపులో పెట్టరు. ఈ వ్యాపారులు చేసే దొంగ వ్యాపారాన్ని అదుపులో పెట్టరు. ఇంక మీకు డబ్బు కావాలి అంటే వెంటనే ఎవరి మీద పడతారు? Notes ముద్ర వేసుకోవడం. అది చాల సులువే. మొదటి ప్లాన్ లో ఈ నోట్లు ముద్రవేయడంలో ప్రభుత్వం అవలంబించినటువంటి పద్ధతి ఏమిటంటే—first plan లో క్రొత్త నోట్లు ముద్ర వేసినది 8888 కోట్లు. రెండవ plan లో 948 కోట్లు. 948 కోట్లకు పోయేటప్పటికి గాభరాబడి 3rd plan వచ్చేటప్పటికి 550 కోట్లు కంటే ఎక్కువ ముద్ర వేయకూడదని ceiling పెట్టింది. 550 కోట్లు ceiling పెట్టి యిప్పటికి మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో నోట్లు ముద్రవేసినది. 674 కోట్లు పెరిగింది. target పెరిగింది. మనం చాల advance అవుతున్నాము. రెండవ ప్లాన్ లో వచ్చినటువంటి నోట్ల ముమ్మరాన్ని గురించి బాధపడి, ఆందోళన పడి మూడవ ప్రణాళికలో ceiling పెట్టి మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో 5 ఏళ్ళ ceiling ను మించి చాల ఎక్కువ పోయేటటువంటి ఈ నోట్లు ముమ్మరం కారణం అనేది గమనించకపోతే చాల పొరపాటు inflation ఉన్నది. దానికి proportionate గా దేశంలో production పెరుగుతున్నదా? పెరగడంలేదు దానికి కూడ వివరాలు ఉన్నాయి. First plan లో money supply లో పెరుగుదల 12 అయితే జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల 18, రెండవ ప్రణాళికలో money supply లో పెరుగుదల 29 అయితే national income లో పెరుగుదల 20. మూడవ ప్రణాళిక మొదటి మూడు సంవత్సరాలలో money supply లో పెరుగుదల 31 అయితే national income లో పెరుగుదల యిప్పటికి 8 పాళ్ళు. ఇటు money supply పెరుగుతోంది. National income తగ్గుతుంది. Disproportionate increase in money supply దేశం మొత్తం ఆర్థిక విధానం దెబ్బతినే పని జరుగుతూ ఉంటే దేశంలో ప్రణాళికలని మేము ఏదో చేస్తాము, మేము, ఏదో జయప్రదంగా నిర్వహిస్తాము అని చెప్పే మీ కబుర్లు నమ్మి మేము యిక్కడ కూర్చోవడంకాదు. మీరు dispassionate గా sober గా వీటిని ఆలోచించండి. దైర్యంతో సాహసంతో ముందుకు వచ్చి చర్యలు తీసుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేయాలి తప్పితే మరొకటి ఏదీ కూడ దేశాన్ని ఈ పరిస్థితి నుంచి బైట వేస్తుందని ఆనుకోబోకండి. Inflation ఉన్నది. దేశంలో అరాచకం వస్తుంది. అది వస్తుంది, ఇది వస్తుంది అని కేకలు వేయడం మోనివేసి ఈ plan ను inflation చేయడం వల్ల ప్రజలను తిరుగుబాటు చేయమని చెప్పే పిలుపు మీ నుంచి వస్తున్నది. దేశంలో పరిస్థితులు తారు మారు చేసి ధరలు పెంచి తిండి లేకపోతే క్యూలో నుంచుంటే ఎక్కడో జరిగింది, గుంతకల్లులో జరిగింది. లేకపోతే మార్కెట్ లో జరిగింది, మేము కాలుస్తాము అని తుపాకులు కాల్చడం యిక్కడికి వచ్చి సమర్థించుకోవడం—దీనికంతా మూలం ఏమిటంటే—ప్రభుత్వం ఒక ముద్దాయి. ప్రభుత్వం యొక్క inflation వల్లనే దేశంలో యిటువంటి ఫలితాలు వచ్చాయి అని ఆ కారణాన్ని మీరు పరిశీలించకుండా—దానిని మీరు పరిష్కారం చేయలేరు. వాళ్ళను revolt instigate చేసే చర్యలు మీరు చేసి దేశాన్ని రెచ్చగొట్టి అరాచకాన్ని పెంపొందించే చర్యలు మీవల్ల జరుగుతున్నాయి.

దానికి బాధ్యత మీరే వహించాల్సి ఉంటుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రెండవ వైపున ప్రభుత్వం యొక్క పన్నుల విధానం. రెండవ ప్రకాశికలో రూ. 450 కోట్లు పన్నులు చేయాలనుకొని, రూ. 1052 కోట్లు పన్నులు చేశారు. 3వ ప్రకాశికలో మొదటి 3 సంవత్సరాలలో 5 శాతకు అనుభవ్యమైన పన్నులు చేశారు. ఎందుకంటే elections దగ్గరకు వస్తున్నాయి. ఏమీ చేయలేరు. అందుకని ముందే పూర్తి చేసుకొన్నారు. రూ. 1800 కోట్లు చేశారు. ఇందులో 100 శాతం 70 వంతులు in the shape of indirect taxes. పరోక్షపు పన్నుల వలన కలిగిన ఫలితం ఏమిటంటే of the prices that the common man pays for sugar petrol and clothing, we give only three instances. No less than 23, 45 and 48% constitute duties, పంచదార కిలో 1 శాతం రూ. 1-20 పై అమ్ముతూ ఉంటే అందులో మీరు వేసే పన్ను 33 పైసలు అగ్గిపెట్టె 7 ప. పై అమ్ముతూ ఉంటే మీరు వేసే పన్ను 3 ప. పైసలు మీ పన్నులు budget లో వచ్చినాయో లేవో అక్కడ ముందే సిగరెట్ పెట్టె దగ్గర నుంచి మాయం అవుతుంది. ఎందుకంటే మీరు వేసిన పన్ను కలిపి తరువాత అమ్ముకోవచ్చునని encourage చేస్తున్నారు. దేశంలో ప్రజల మీద పన్నులు పరోక్ష పన్నుల ద్వారా, excise duties ద్వారా ఈ రకంగా పెంచేటటువంటి పని చేసే దేశంలో ధరలు పెరగడానికి అది ఒక కారణం అని శ్రీ శైన్ యిచ్చిన కారణాలలో మరొక కారణం అది. ఇంక black market కు అంత వున్నదా? Black market గురించి traders గురించి-ఆహార పదార్థాల మీద మహారాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి చెప్పారు.

“ Our experience has shown that while the poor have been making the sacrifices, the rich have been making money. The food-grain trade in particular has behaved atrociously. They have let down the country and the Government which had placed enormous faith in them. We can not experiment in reformation any more ”. అంటూ మరొక విషయం కూడా చెప్పారు.

It is not use making various speeches against the merchants on the one hand and allowing them a position in society from where they can blackmail the nation. In our set up, the merchants had the upper hand because the trade was solely with them. It felt it was best to change the system which gave the merchants a hold over the people, we change it through the introduction of monopoly purchases of jawar and rice by the State. My critics may not know this but we went in for monopoly purchases in Maharashtra without consulting either the Centre or the Congress High Command because we felt strongly that what is good must be done ”. అంత మాత్రం మాట దైర్యం మన ప్రభుత్వానికి కూడా వుంటే చాలా సంతోషం చేవారం. ప్రెడర్స్ పై ఉపన్యాసాలు యివ్వడం, అప్పడప్పుడు బ్లాక్ మార్కెట్ పై గంభీరంగా ప్రసంగాలు చేయడంతో సరిపోదు. నాటిని అదుపులో పెట్టే చర్యలు కావాలి. ఎంతమంది బ్లాక్ మార్కెట్ పై పట్టుకున్నారు? ఎంతమంది టాక్సాయివేడర్స్ ను పట్టు కొన్నారు. దేశంలో బ్లాక్ మనీ నడుస్తున్నది; రెండువేల అయిదువందల కోట్లు; హోమ్ మంత్రి వంధా గారు

యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే అంటే పార్లెట్ గవర్నమెంటు నడుస్తున్నదన్నమాట. జ్ఞాన్ మనీ కరెన్సీ మూడువేల కోట్లు దొంగచాటుగా పార్లెట్ గవర్నమెంటును నడుపుతున్నారు. మీరు సమర్థులూ, వారు సమర్థులూ? మిమ్మల్ని తలదన్నిన వారు, మిమ్మల్ని కూర్చోబెట్టి అసమర్థులను చేసి, దేశం మొత్తమ్మీద ఆర్థిక విధానాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకుని ధరలను పెంచుతూ ప్రజలను, ప్రభుత్వానికి అడించగలిగిన శక్తి వారికి ఎట్లా వచ్చింది? అంతదైర్యం వారికి ఎట్లా వచ్చింది? దుర్గాపూర్ కాంగ్రెసులో మంత్రులవద్దకువచ్చి మూడువేల పదిపానువందల కోట్లు వున్నది మీకు అయిదువందల కోట్లు యిస్తాము, బిచ్చం వేస్తాం, జోలి పట్టుకుని వస్తే కూర్చోండి నోరు మూసుకుని మాకు వెయ్యికోట్లు పదిలిపెట్టండి అని మీ ముఖాల ఎడటకు వచ్చి ఆ విధంగా చెప్పే దైర్యం, సాహసం వారికి ఎట్లా వచ్చింది? ఇవాళ బడ్జెటులో చూస్తే వారికి యిన్ సెన్ టివ్ న్స్—గుంటూరు జిల్లా ప్రతిపాదు ప్రాంతంలో పొగాకువిడుదలైన తరువాత డబ్బు రాక, యీ సంవత్సరం మెట్టవంటలకు ధరలులేక. వరదలు వచ్చి రైతులు నష్టపడితే వారి నుండి గత పదేళ్ల ఎరియర్స్ 14 లక్షలరూపాయలు జబర్దస్తీగా వసూలు చేస్తున్నారు. వారు దుర్గాపూర్ కాంగ్రెస్ కువస్తే వారికి పంకాలు విసురుతారు, మూడువేలకోట్లు, పన్నులు ఎగకొట్టి, దొంగమార్కెట్ చేసి, ఓక పేర్లల్ గవర్నమెంటును, నడుపుతున్న వారికి పంకాలు పడతారా? వారిపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏపాటి? ఆవేమీ ఆలోచించడం లేదండి. ఇంకా ఆహారపదార్థాల విషయం వుంది. రైసుమిల్లులలో కొన్నటువంటి ధాన్యం అక్కడనుండి మీరు తీసుకొచ్చేదానికి డబ్బు కట్టకపోతే, రైతాంగానికి యివ్వకపోతే. ఒక్కొక్క ఫ్యాక్టరీకి లక్షా, లక్షా యాభై వేలు శాకీ వుంటే, ఆ రైతాంగానికి డబ్బు యివ్వకపోతే, యింక ఆ రైతు ఏమి కావాలి? మార్కెటులోనికి ధాన్యం వచ్చినప్పుడు మీరు మార్కెటులోనికి ప్రవేశించి, కొని. కొంత ప్లాకు చేసుకొని మీవద్ద పెట్టుకొనకపోతే మీరింక ఏమి చేస్తారు? ఇంతవరకు ఆ విధంగా ఆలోచించకుండా మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? ఇంక మీ సమర్థత ఏమిటి? హైదరాబాదులో బియ్యం లేకపోతే జెజువాడనుండి వాగన్స్ వస్తున్నవట. ఇక్కడ కడుపు కాలతూతుంటే, అక్కడ నుండి వాగన్ను వంపించే దుస్థితి ఆంధ్రదేశంలో, పంటలు వచ్చే రోజుల్లో వుంటే, యిక్కడ కరువు వచ్చింది బియ్యంలేవు అని అంతోళన పడుతుంటే అప్పుటి కప్పుడు సేకరించే వరిస్థితి పంటలువచ్చే రోజుల్లో వచ్చినవి అంటే, నర్ ప్లస్ స్టేట్ లోనే యీవిధంగా వుంటే యింక మీరు ఏమి చేయగలుగుతారు? ముందు ముందు ఏమి చేయగలుగుతారు? బానివి గురించి ఆలోచించాలి మీ కొక ఫుడ్ పాలసీలేదు ఆహార పనున్నవై ఒక జాతీయ విధానం లేదు. ఆ మాటను కొందరు కాంగ్రెసు గౌరవనీయులే చెప్పారు. అవిషయాలపై మీరు పరిశీలించి ఆలోచించవలసి వున్నది. పెద్ద ప్రకటనలు మాత్రం చేస్తారు. మహాభలు తీర్మానాలు చేస్తూవుంటారు. ఎలక్షన్లు దగ్గరకు వస్తున్నవికాబట్టి మరికాస్త ఎక్కువగా తీర్మానాలు చేయవచ్చుగాని, ఆవరణలో మాత్రం చేస్తున్నది చాలా తక్కువ అని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని పరిశీలించవలసి వున్నది.

ఇంక, దేశంలో యీ బ్యాంకు, వీటి క్రెడిట్స్ విషయమన్నది. రేట్లు పెంచాము అంటారు. ఈ క్రెడిట్ ఎవరికి యిస్తున్నారు? ఉత్పత్తి చేసే రైతుకు క్రెడిట్ ఫెసిలిటీ కలిగించాలంటే — మన రాష్ట్రంలో కనీసం 200 కోట్ల రూపాయలు క్రెడిట్ కావాలని మన ప్రణాళికయొక్క మొమెరాండములో యిచ్చినట్లుగావుంది 20 కోట్లు మాత్రం కోఆపరేటివ్ వర్గతిపైన వెడుతున్నాం. తలిమ్మా 170 కోట్లు ఎక్కడనుంచి రావాలి? మార్కెటింగ్, చక్రవర్తి, తిరగవడ్డీలండి. నూటికి మూడున్నర కొన్ని ప్రాంతాలలోవుంది. గ్రామాలకు వెళ్ళి ఎప్పుడైనా యీ విషయం గమనించారా? గ్రామాలకు మేం వెడుతున్నాం అంటారు. మీరు వెడితే గ్రామాలలో ఏమిటి కనబడేది? పంచాయితీ సమితి ప్రెసిడెంట్లు, స్కూలు భవనాలు, అద్దాలు, మేడలు, టిఫిలు అంతకుతప్ప యింకేమీ కనబడవు గ్రామాలలో రైతుకు అప్పుకావాలంటే బయటకు వెళ్ళి ఎంతో అవస్థపడుతున్నాడు. పరిశీలించి చూస్తే తక్కినదంతా రైతు ఎక్కడ నుండి తెచ్చుకోవలసి వస్తున్నది అని ఆలోచిస్తే అసలు పరిస్థితి ఎంత హృదయ విచారకంగా ఉన్నదో తెలుస్తుంది. అనేక అవస్థలకు, వరదలకులొస్తే రైతు వండిస్తాడు. పంట కళ్లలో అమ్మితే అతనికి వచ్చింది 24 రూపాయలు. కొని ధాచినవాడు, నవంబరులో అమ్మితే అతనికి వచ్చింది 38 రూపాయలు. కష్టపడి అన్నే యాతనలకులొస్తే వండించినవాడికి 24 రూపాయలు. అన్నాన్ని చేరిపి, దాచి, బ్లాకుమార్కెట్టుచేసి, అమ్మకమనేవాడికి దానిమీద యింకో 14 రూపాయలు లాభం. మీ కళ్ళ ఎదుట యిలా జరుగుతుంటే అందుకు మీరేం చేస్తున్నారు? మీ ప్రభుత్వం హయంలోనే యిదంతా జరుగుతున్నది. మీ కళ్ళ ఎదుటనే యిదంతా జరుగుతున్నది. అసమర్థులుగా కూర్చుని, ఏదయినా కూటవస్తే రోషం మాత్రం వస్తుంది? ఆహార ధాన్యాల విషయంలో ప్రభుత్వం కొని, దాని అవసరమైన సమయంలో బయటకు తీసుకొచ్చి ప్రజలకు వరసమైన ధరలకు అమ్మడానికి పూనుకోనంతవరకు పరిస్థితి యిదేవిధంగా వుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను, అంతవరకు దొంగమార్కెట్టు పెరుగుతూనే వుంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తక్షణచర్యలు తీసుకొనడంతో విఫలమవుతున్నది. అందువలన పరిస్థితి మరింత క్లిష్టం కాబోతున్నది. మేము ఎన్నిసార్లు పౌరపరికలు చేసినప్పటికీ మరింతగా తమ అసమర్థతను బుజువుచేసుకొనడం తప్ప మరేమీ చేయడంలేదు అనిమాత్రం నేను మనవిజేయదలచుకున్నాను.

ఇక ప్రణాళికలగురించి చూద్దాం. మన రాష్ట్రానికి పంపిణీంచి రిజిస్టర్ ఇంజనీర్స్ వుందని చాలా ప్రముఖంగా చెబుతూవుంటారు. దానితోబాటుగా కేంద్రానికి కొంత నచ్చజెప్పాము. సిద్ధాంతరీత్యా ఆమోదించారు అన్నారు. అయితే, మాకు యిప్పుడు కొంత ఆశవున్నది అని ఆశలు చూపిస్తున్నారు. ఈ ఆశతో చాలా బాధలువద్దాం. మన ఆంధ్రదేశానికి పున్నపొత్తెన్నియాలిటిప్ ఏమిటో నాలుగవ ప్రణాళికయొక్క మొమెరాండములో చక్కగా యిచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో 150 మిలియన్ ఎకరాల అడుగుల నీరు వస్తుందని, దేశం మొత్తమున 16 వర్షింట్లు నీరు మన రాష్ట్రంలోనే దొరుకుతున్నదని చెప్పారు. కాని, యిప్పుటికి మాత్రం 24 మిలియన్ ఎకరాల అడుగులు మాత్రం ఉపయోగ

పెడుతున్నాం అనికూడా చెప్పారు. కల్చరల్ అండ్ కమాండబుల్ ఏరియా టోటల్, కృష్ణా, గోదావరి జేసిన్స్ లో రెండుకోట్ల ఎకరాలు వున్నది అన్నారు. అందులో 38 లక్షల ఎకరాలవరకు మాత్రం ఇరిగేట్ కావడం జరిగింది. కాస్టర్, వర్జినియాటాజాకో, మొదలైనవాటి విషయంలో దేశం మొత్తంమీద నాలుగింటికి మూడువంతులు మన రాష్ట్రం ఉత్పత్తి చేస్తున్నదని చెప్పారు.

మరి యిన్ని అవకాశాలు వున్న రాష్ట్రం అయినప్పుడు జియోలాజికల్ సర్వే చేయాలిగదా, కంప్లీట్ గా ఆంధ్రదేశమంతాకూడా. దానికి ప్రొసెక్టివ్ గా ఉండడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలిగదా. ఇదంతా అయిన తరువాత రాష్ట్రంలో ఎక్కడ ఏ ప్రాంతములో దేని ఆభివృద్ధికి అవకాశమున్నది అనే విషయం గమనించి వాటన్నింటికీ సంబంధించి ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేయవలసి వున్నదిగదా. ఇప్పటికీ మూడు సంవత్సరాల క్రిందట బడ్జెటుగూర్చిన చర్చలో డెవలప్ మెంట్ స్పీకర్ గారే యీ శాసనసభలో మీకు ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ వున్నదా? అని అడిగినట్లు గుర్తు. మాస్టర్ ప్లాన్ వెయ్యడానికి ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? కనీసం యిప్పటికైనా అందుకు సిద్ధంగా వున్నారా? ఏ ప్రాంతంలో ఏ ముడిసరుకు దొరుకుతున్నది, ఎక్కడ ఏ పరిశ్రమ పెట్టాలి? అన్నీ తయారుజేసుకుని, కేంద్రంలో పోట్లాడడానికైనా సిద్ధంగావున్నారా? ఏమిటి మనపరిస్థితి? ఈ మెమోరాండంలో యింకా కొన్ని విషయాలున్నాయి. రిజిస్టర్ ఇంజనీరింగ్ వల్ల వస్తుం చాలా జరుగుతున్నది. మొదటి ప్రణాళికాంతానికి ఆలండియా పర్ కాపీటా ఇన్ కం 3108 అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 251 అన్నారు అంటే ఆలండియా యావరేజ్ కంటే తక్కువ అన్నారు. రెండవ ప్రణాళికలో యీ గావ్ మరికాస్త పెరిగింది అన్నారు. తగ్గడంకాదు పెరిగింది అన్నారు. మహారాష్ట్ర, పంజాబ్, గుజరాత్, మద్రాసు, ఉత్తరప్రదేశ్ లలో, బీహార్ లలో రేటు ఆలండియా యావరేజ్ కంటే చాలా ఎక్కువగా వున్నది. వారి గావ్ నాలో డౌన్ అవుతుంటే, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి మాత్రం గ్యాప్ యింకా యింకా పెరుగు తున్నది. మూడవ ప్రణాళిక అయ్యేప్పటికీ యీ పర్ కాపీటా ఇన్ కం గ్యాప్ యింకా ఎక్కువ అవుతుందని నగ్గుంగా మనం యిప్పుడు బయటపెట్టుకున్నాం. దీనినిగురించి మేము యిదివరకు చెప్పాము. క్రిందటి బడ్జెటుగాక, ఆ క్రిందటి బడ్జెటులో పై చర్య జరుగుతున్నప్పుడు మన ఆంధ్రదేశంలో రేట్ ఆఫ్ ప్రోగ్రెస్ తగ్గిపోతున్నది దీనివలన చాలా విపరీతమైన ఫలితాలు ఏర్పడతాయి అని చెప్పడం జరిగింది. దానిని పరిశీలించమని చెప్పడం జరిగింది. కాని, దానికి కౌంటర్ ఆర్గ్యుమెంటుగా 340 కోట్లుకు 345 కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము, పదికోట్లకు పదిపాను కోట్లు ఖర్చుపెట్టాము అని ఎంతసేపూ ఆబ్జల్యూట్ ఫిగర్స్ తో వాదించడం జరిగింది. గతసంవత్సరం కంటే యీ సంవత్సరం, కేటాయింపు ఎక్కువ చేస్తున్నాం కాబట్టి ప్రోగ్రెస్ జరుగుతుంది అంటే అందులో ఎంత ఆర్థం వుందో ఆలోచించండి. వస్తుంది, ఎందుకురాదు? ప్రజలమీద యింకాస్త ఎక్కువ వస్తులు వేసుకుంటూపోయి వసూలు చేస్తూవుంటే అదే ప్రోగ్రెస్ అనుకుంటూ వుంటే యింక ఏమిచెప్పాలి. ఈ రిజిస్టర్ ఇంజనీరింగ్, స్ట్రక్చరల్ ఇంజనీరింగ్

పోగొట్టడానికి ఆలోచించడంపై ఎంఫసిస్ యివ్వబోతే లాభంలేదు. షార్ట్ ఆఫ్ ఎక్స్‌ప్రెసిటీ గూర్చి ఆలోచించారా? ఆ పరిస్థితిని గమనించారా? ఇలాంటివి మేము చెబుతుంటే యాబ్జల్యూట్ ఫిగర్స్ తెచ్చి రేట్ ఆఫ్ ప్రోగ్రెస్ తగ్గతోందంటే దానిని గమనించకుండా మాకు కాంటర్ ఆర్గ్యుమెంట్స్ కూడ పెట్టే పరిస్థితిలో వుంది

“ If the present trend in the State income is allowed to persist any longer, not only will the gap between the State per capita income in the all-India over all will widen but it becomes more difficult to late years to pull the State economy out of the abyss of the stagnation ”

వారి మెమోరాండం చెప్పింది. రేట్ ఆఫ్ ప్రోగ్రెస్ తగ్గితే ముందు ముందు గుండంలోనుంచి లేవకుండా సమాధి అవుతాము. అంతకంటే భవిష్యత్తు లేదనేమాట యిన్ని సంవత్సరాలు అయినతరువాత మూడవ ప్రభాకర ఆఖరులో బడ్జటు పెడుతూ అంగీకరించారు. ఇదివరకు మా సలహాలు పాటించివుంటే, చెపుల్లో దూదిపెట్టుకురాకుండావుంటే, కోపం లేకుండా వుంటే, జాగ్రత్తగా పరిశీలించడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆంధ్రదేశానికి మేలు చేసినవారు అయ్యేవారు. ఇలాంటి ఉపకారం దేశానికి జరిగివుండేది కాదని మనవిచేస్తున్నారు. పర్ కాపీలా కన్ సెప్షన్ ఆఫ్ ఎక్స్‌ప్రెసిటీ 1963 లో మనరాష్ట్రంలో 18 కిలోవాట్లు వుంటే ఆల్ ఇండియా యావరేజీ 32 కిలోవాట్లు. కొన్ని లెక్కలు తీసుకుంటే ఆల్ ఇండియా ఏవరేజీ 50, మదరాసు 60, మైసూరు 35. కాని కేరళ, మైసూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మూడు కలిస్తే మద్రాసు అంతకాము, చెవరీతోకి 10. కొంతమంది లెక్కల ప్రకారం ఢిల్లీ 1955-56 లో 89.5 కిలోవాట్ అవర్స్ వుంటే 82-83 లో 157.4 కు పెంచుకున్నారు. మదరాసు 84 కిలోవాట్ అవర్స్ నుంచి 80.9 కి పెంచుకున్నారు. బెంగాల్ 55 నుంచి 70 కి పెంచు కున్నారు పంజాబు 11 నుంచి 67 కు, శాంఠే 45 నుంచి 61 కి పెంచు కున్నారు. మనం మాత్రం 16 దగ్గర వున్నాము. దేనిమీద కోపం రావాలి? మన అసమర్థతమీద కోపం రావాలి. విమర్శించేవారిమీద రాకూడదు. దీనిని గురించి దేశంలో అందోళన చేపేవారిమీద రాకూడదు. దేశ స్థితిగతులను తమ చేతిలో పెట్టుకొని రద్దచక్రాలను నడుపుతాము, ప్లీర్ చేస్తాము అనుకున్న ప్రబుద్ధులంతా యీవేళ మన ఆంధ్రదేశం ఎక్కడ వుందనేది పరిశీలించడం చాలా అవసరమని కోరుతున్నాను. మనరాష్ట్ర ఆర్థికస్థితి - మదరాసు, మహారాష్ట్ర, పంజాబు, బెంగాల్ వీటి వాల్ట్యాజ్ ఆఫ్ అవరేజెన్స్, రిపోర్చెస్, లోస్సు గ్రాంటెడ్ - ఇవన్నీ అకౌంటుచేస్తే యీ నాలుగు రాష్ట్రాలలో దేశం మొత్తం మీద యాగ్రేగేట్ 50 వర్సంటు పెట్టుకుకూర్చున్నారు. ఇండస్ట్రియల్ ఫిహాన్స్ కోర్పోరేషన్ లో Sanctioned finance assistance upto June 1964 shows the following:

Maharashtra.	..	17.3%	Madras ..	..	14.7%
Bengal.	..	10.1%	Andhra ..	..	7.7%

మనకంటే తక్కువ అస్సాం, ఒరిస్సా, వీరుమాత్రం మనతోపాటు వున్నారు. డిపాజిట్స్ అండ్ క్రెడిట్స్ ఆఫ్ పెడ్యుల్డ్ బ్యాంక్స్ ఇన్ 1963.

Percentage of total deposits

Maharashtra	24 8	Bengal .	..	15 7
Madras .	.. 6 3	Gujarat	..	7 2
Andhra	.. 3 5			

Credit Distribution percentage

Maharashtra	.	32 1	Bengal	.	34 0
Madras	.	9 64	Andhra	.	3 1

మనలో కలిసివచ్చేది అస్సాం, ఒరిస్సాలు. ఇవన్నీ పోగొట్టడానికి చేయవలసిన ప్రయత్నాలలో కనీసం ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు చాలా వున్నాయి. వారు ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. పర్సెక్యూట్ ప్లానింగ్ వుండాలి, అది లేకుండా బడ్జెటు అంకెలు అటూ ఇటూమార్చి డిపార్టుమెంటునుంచి వచ్చినదానికి మెరుగులిచ్చి ఉపన్యాసం తయారుచేస్తే సరిపోదని చెబుతున్నాను. చేళంలో భాషాసమస్య, ప్రాంతీయ విభేదాలు ఎలా వస్తున్నాయంటే- భాష విషయం తరువాత చెబుతాను- రీజివల్ ఇంబాలెన్స్ వల్ల, ఆర్థిక పురోభివృద్ధి కుంటువడడంవల్ల వచ్చే శాథిలవల్ల మొత్తం క్రీమ్ తీసుకపోయి చెత్తవడేస్తుంటే దానివల్ల అసంతృప్తి అనేక రూపాలలో వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పారు. ఇది గమనించి రీజివల్ ఇంబాలెన్స్ తొలగించడానికి- బడ్జెటులో, స్ట్రక్చరులో ఇంబాలెన్స్ తొలగించుకోవాలి. దానినిగురించి ప్రభుత్వం దీర్ఘంగా ఆలోచించి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం గమనించిందని ఆశచెబుతున్నారు 1948 ఇండస్ట్రియల్ పాలసీ రిజల్యూషనులో పవర్, వాటర్ సప్లయ, ట్రాన్స్మిషన్- ఇవన్నీ ఎక్కడ యిబ్బందివుంటే అక్కడ పెట్టి ఇంబాలెన్స్ పోగొట్టాలని చెప్పారు. చెప్పడానికేమివుంది? డిఫినిట్ గా పాలసీ స్టేటుమెంటులో చెప్పినవిషయాలుకూడ "Industrial Development Regulation Act of 1951. It has empowered the Government to regulate the location of Industries ? అని ఉంది. ఇది రీజివల్ ఇంబాలెన్స్ పోగొట్టడానికి, మూడవ ప్లానులో "Third Plan considers that regional and national development are essentially two different facts of a common objective and therefore pleads for balanced development of different parts of the country ; expansion of the benefits of economic progress to the less developed regions and wide-spread diffusion of industry". అని ఉంది. ఎప్పుడు చెప్పలేదు? చెప్పినదానికి చేసేదానికి- ఇరుగుమన్ను అవ్యాయం పీరియడ్ గా తీసుకోకుండా కొంచెం భ్రమతో వుండడం వుందికాదు.

స్టీల్ ప్లాంట్ విషయం వుంది. అన్నీ సర్వే చేసుకుంటారు. స్టీల్ ప్లాంట్ అన్నీ సిద్ధం. హంగులన్నీ రెడీగా చూపెట్టి కేంద్రంతో పోట్లాడతారు. ఈవేళ మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు— కేంద్రాన్ని అడగము, ఆల్ ఇండియా— హై కమాండును అడగము మా రాష్ట్రానికి అవసరమని అనుకున్నాము, కరెన్సీ కాబట్టి చేశామనే దౌర్భాగ్యంతో చేయగలుగుతారు. మనం మూత్రం తిరువది యాత్ర, ఢిల్లీయాత్ర చేసుకుంటూ కూర్చుంటాము. ఇక్కడ దేవుడికి, అక్కడ వారికి మొక్కడం. మనరాష్ట్రానికి స్టీల్ ప్లాంట్ విషయంలో తీసుకోవలసిన పద్ధతులు, జాగ్రత్తలు క్రిందటిసారి చర్చించాము దానిని పర్యవేక్షించి.... స్టేట్ టీమ్ యిక్కడకు వచ్చింది. ప్రభుత్వం నిద్రలేకుండా పర్యవేక్షించేస్తుంది అని చెబుతున్నాను. లైసెన్సులు యిస్తున్నారు 18 లైసెన్సు లిచ్చారు ఏతేదీన యిచ్చారో చెబితే బాగుండేది చాలాలో 5 మాత్రమే ఇప్పటికి ఆచరణలోకి వచ్చాయి—లెక్స్ లైట్ మిల్స్, ఎన్ని సంవత్సరాలు? ఫాలో అప్ ఏమి జరిగింది? మిల్స్ పెట్టని వారికి కాన్సిల్ చేసి పెట్టే వారికి యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేశారా? స్టేషన్ లెస్ స్టీల్ కూడ యిస్తే ప్రొడక్టును లేకుండా లైసెన్సులు కూడ బజార్లో అమ్ముకునే పద్ధతి దేశంలో తయారైతే ఇక ప్రభుత్వ సమర్థత ఏమిటి? లైసెన్సుకు నిష్పంతో, ఇచ్చిన తరువాత ఫాలో అప్ లో ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు, ఫినాన్సు డిపార్టుమెంటు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి తే నష్టం రాయల్ మలో కాటన్ వండుతుంది. కాక్ వర్డు పరియా, అనెస్టెసియం మెంటు—అనే యిబ్బందులు. పాపులేషను వ్యవసాయం మీద ఆధారపడాలి. పరిశ్రమలు పెరగడానికి—కాటన్ గురించి 'It has to seek markets somewhere else in other States or somewhere else.' అనివుంది పెదకాకానిలో వున్న మిల్లుకు ప్రత్తి దొరకలేదు. రాయలసీమ మంచికావా అంటే లెక్స్ లైట్ కమిషనరు పెట్టిన నీలింగుకు దొరకకపోతే, ప్లాకు లేదని 200 మందిని పనిలోంచి తీసిస్తున్నాను, మిల్లు మూసేస్తున్నారు అంటారు వారు. రా మెటీరియల్ ఉన్నచోట్ల పరిశ్రమలు పెట్టడానికి రీజిస్టర్ ప్రాముఖ్యత చూపుతున్నారా? గుంటూరులో పొగాకు వండుతుంది, అక్కడ ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారా? విశాఖపట్టణంలో, శ్రీకాకుళంలో మాంగనీసు దొరుకుతుంది. దానికి కావలసిన ఇండస్ట్రీలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ఇవన్నీ ఎంతకు చెబుతున్నానంటే మనకు ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ అవేది లేదు. ఏ ఏ regions లో ఏ ఏ పరిశ్రమలు కావాలి, దానికి ఉన్న పనతులు ఏమిటి, ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన imbalance కాని regional imbalance కాని పోగొట్టడానికి కేంద్రంతో పోట్లాడినప్పటికీ, ప్రణాళికలు సవరణ చేసుకున్నప్పటికీ, పాథ్యం కాదని పదేపదే చేసు నొక్కిచెబుతున్నాను, రాష్ట్ర అభివృద్ధి విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని గుర్తు పెట్టుకోవాలి, మనకు ఆస్పెర్టాస్ నుంచి ఖాళీ ఉన్నది. దేశం మొత్తం మీద monopoly ఉన్నది, దీనికి ఏమి శ్రద్ధవహించారు, ఏమి ఆలోచించారు? ఆలాంటివి కొంచెం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఇది సరకు చెప్పాము అనుకోండి, మొదటి రెండు ప్రణాళికలలోను అంద్ర ప్రదేశ్ కు వంతు ఇచ్చి ఇచ్చారు. అంటే మొత్తం సెంటరు, స్టేటు సెక్టరులో ఇచ్చిన మొత్తంలో

1.5 % అవుతుంది. మూడవ ప్రణాళికలో 28 % ఇచ్చారు. ఏ ప్రాతిపదిక మీద ఇచ్చారు? మీరు వెడుతూంటారు కదా—ప్లానింగ్ కమిషన్ తో మాట్లాడు తూంటారు, Chief Minister's Conferences జరుగుతూంటాయి. దాదాపు రెండు ప్రణాళికలు అయిపోయి, మూడవ ప్రణాళిక కూడా అయిపోయే సమయంలో, ఇది last budget అనుకుంటున్న తరుణంలో ఈ స్థితినుంచి తొలగించడానికి వారు ఏమైనా చేశారా? మీరు House ను confidence లోనికి తీసుకుని గట్టిచర్య తీసుకోడానికి, తగినంత ఆందోళన చేయడానికి దేశంలో lead ఇవ్వడానికి ఏమైనా చేయగలిగారా? టెక్నికల్ గ్రాడ్యుయేట్లు స్కీము అని మద్రాసు గవర్నమెంటు పెట్టింది. పబ్లిక్ సెక్టర్ లోను ప్రైవేటు సెక్టర్ లోను కావలసిన personnel ను technical graduates ను తయారుచేయడానికి మద్రాసు గవర్నమెంటు స్కీము ప్రవేశపెట్టింది. దానిని గురించి మన ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తోందా అంటే లేదు. బొంబాయి, పశ్చిమబెంగాలు రాష్ట్రాలు పారిశ్రామికోత్పత్తికి తీసుకునే raw materials పైన multi-point sales tax తీసివేసినది. ఆ incentive ఏమైనా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? Stainless steel కోటాలు గురించి మేము పదే పదే చెబుతున్నాము ఒక్క industry అయినా నడిచేది చెప్పాలని అడుగుతున్నాము. దానిపై కనీసం ఒక probe committee అయినా వేయండి. దానివల్ల మరొక అనర్థకం Medium size industry కి కావలసిన ఏ special steel కావాలన్నా ఈ కోటావల్ల ఆ proportion తగిపోతుంది ఇది luxury article, ప్రొడక్ట్ లోనికి వెళ్లడం లేదు. అంతా జాక్ మార్కెట్ లోనికి పోతోంది మద్రాసులోనే అమ్ముకుంటాడు. ఇక్కడ మెషిన్ రీ చూపిస్తాడు ఇటువంటివి పరిశీలించి జాగ్రత్త అయిన తనిఖీ చేస్తున్నారా? జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. వాటిని పరిశీలించకుండా పరిశ్రమల విషయంలో రాష్ట్రానికి జరిగే అన్యాయం తొలగించుకుంటామని అంటే ఏరకంగాను ఉపయోగం లేదని మనవిచేయవలసిఉంది. దేశంలో resources ఏమిటి, వన్నులు వేయకపోతే ఎట్లా వస్తాయని పదే పదే మామందు పెడుతూంటారు. Resources విషయంలో మాత్రం ప్రభుత్వం చాలా పెద్ద ఎత్తున విఫలం అవుతోంది ఈ ఆలోచన అంతా చాలా పొరపాటైన పద్ధతిలో ఉన్నది. ఇటీవల highest taxed country in the world అని ఒక పుస్తకం మార్కెట్ లోనికివస్తే గౌరవసభ్యులు ఆంధ్రోనిరెడ్డిగారు చదివి highest tax ఉందని భారంగా ఉందని వ్యక్తం చేశారు Taxes వేయవద్దని ఒక tendency ! ఆ పుస్తకం వ్రాసిన ఆయన advocate of the big monopolists in the country—ఎవరికి వన్నులు వద్దంటాడు ఆయన? కార్పొరేషన్ టాక్సు, wealth tax వద్దు అంటాడు Income tax ఇంకా సులువుచేయాలి అంటాడు. అయితే వన్నులు ఎవరిమీద వేస్తున్నారు? దేశంలో పెరిగిపోతున్న జాతీయాదాయం ఎవరికి పోతోంది, దానిని పరిశీలించాలని కొన్ని సంవత్సరాలుగా దేశంలో ఆందోళన వచ్చిన తరువాత పార్లమెంటులో గందరగోళమైన తరువాత మహాలనోబిస్ కమిటీ పరిశీలించిన తరువాత తేలినది ఏమిటి? 19 కోట్లు పెట్టుబడి ఉన్నవాడికి 201 కోట్లకు పెరిగిపోతే ఆ ఆదాయం ఎట్లా పెరిగిందో రిజర్వ్ బ్యాంకుకు లెక్కలు

తెలిపడంలేదు. Foreign concerns — విదేశీ పెట్టుబడిదారులు ఇక్కడ పెట్టుబడి పెడితే గత అయిదు సంవత్సరాలలో వచ్చిన లాభాలు governmental and quasi-governmental bodies ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేనంత పర్సంటేజీ మనదేంతో గురిపెక్కిలిగాను. దేశంలో ఒక్క కొక్కరిని లెక్కదీయండి, పీఠం దారు patriot section అనుకుంటారేమో, ఇంగ్లీషువారి హయాములో war-contrabands వచ్చునని 1,200 కోట్లు సుపాదించి బెంగాలు కరువు తెచ్చి జనాన్ని చంపినవారు ఆరోజున సామ్రాజ్యవాదుల అండ తీసుకుని లాభాలు ఆర్జించిన పెద్దలు వారందరూ వారు మరల కాంగ్రెసు అండ తీసుకుని లాభాలను పెంచుకుంటున్నారు వారిలాభాలను అనుభవోపేక్షకుండా, దొంగవ్యాపారం అదుపులో పెట్టుకుండా, వారికి ఇచ్చే credit system పై control పెట్టుకుండా వదలనా చేయగలుగుతామనకోవడం దొరకాటు, మెమోరెట్లు బ్యాంకులలోని డిపాజిట్లలో 180 కోట్లు డైరెక్ట్ పంచుకుంటున్నారు వారికి కావలసిన వనలకోసం, మీరు బ్యాంకులను జాతీయం చేయండి అనే సివాదంతో కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడగాలి, కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తే రాదా అంటే వస్తుంది. విదేశీ ఎగుమతి, దిగుమతిల వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయాలని అడగాలి ఆంధ్ర రాష్ట్ర శాసనసభ, ఇతర శాసనసభలు, శాధనకే వ్రతి ఒక్కరు దానిని అడగాలి ఖమ్మం జిల్లాలో వ్యవసాయానికి కావలసిన పరికరాలు రిపేర్సు లేక మూం వడ్డాయి — పవో nuts కావాలిట, విదేశీ మారకద్రవ్యం లేమి అనేది కారణం. 1961 నుంచి ఇంజనరకు మరొక ప్రైవేట్ల పమి తెలిపడంలే — దేశ మారకద్రవ్యం లేక R. T. C బస్సులలో 15% off the road ఉండవలసి వస్తోందనేది. విదేశాలనుంచి ప loose nuts వంటివో కావాలిట! అందువల్ల 15% Buses owned by R. T. C. are out off the road — 1963-64 లో, ఇటువంటి foreign exchange crisis లో ఉన్నాము. విదేశీ మారకం దొరకడంలేదు. అందుచేత ఎగుమతి, దిగుమతి వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. బ్యాంకులను జాతీయం చేయాలి బ్యాంకు డిపాజిట్లను ప్రభుత్వం చేతులలో పెట్టుకొని వ్యవహారం నడుపవలసిన అవసరం ఉంది Food grains monopoly trade ప్రభుత్వం చేయవచ్చును. పరిశ్రమలపై కేంద్రీకరించవచ్చు సామాన్యప్రజలపై భారం వేయకుండా బ్యాంకులను జాతీయంచేసి, విదేశీ ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారాలను జాతీయంచేసి లాభాలు జాగ్రత్తచేయాలని అడుగుతున్నాను. కిరోసిన్ మీద ఎంతలాభం వస్తున్నదో చూడండి. రు. 2.50 లకు గిట్టుకుంది అమ్మేధర ఎనిమిది రూపాయలు ఈ లాభాన్నంతా ప్లాక్ పాక్ వారు, బర్మాషెస్ వారు, కాలెక్టు వారు తీసుకుపోతున్నారు ప్లాక్ పాక్ ఇప్పుడు 'ఎస్సీ' అయినదనుకుంటాను. బ్రిటిషువాడు పోయాడు, బిడ్డ చచ్చిపోయాడు, కాని ఫిరిటికంపుపోలేదు ఇంకా ఇక్కడే కూర్చుని, ఇవన్నీ చేతుల్లో పెట్టుకుని, రు. 2.50 లకు గిట్టుకాటుకాయే కిరోసిన్ ఎనిమిది రూపాయలకు అమ్మి ఆ లాభాలను తరలించుకునిపోయే వద్దకి చేస్తూంటే వాటిపైకి మవద్రుష్టి సారించకుండా tax free పై వేద్దామా, సినిమాలకు వెళ్ళేవారిపై వేద్దామా, బజారులో అమ్మే ప్రతివస్తువుపై వేద్దామా. అగ్గిచెట్లపై వేద్దామా, కిరసవాయిలుపై వేద్దామా అని అలోచిస్తున్నారు.

చెప్పబడిన తీసివేసేటట్లు—ఎందుకు—ఎక్కడ? banner head lines లో వదలి
అసలు ఈ ఆలోచన మారాలి కేంద్రాన్ని ఒత్తిడిచేయాలి, బ్యాంకులను
నేషనలైజ్ చేయాలని బెంగాలు శాసన సభవారు తీర్మానం చేసారు ఎనిమిదో,
తొమ్మిదో ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీలు భువనేశ్వర్ లో తీర్మానంచేశాయి. మన
రాష్ట్ర శాసనసభ తరపునకూడా తీర్మానంపెట్టి బ్యాంకులను జాతీయం చేయ
డానికి, విదేశీ ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారాలను జాతీయం చేయడానికి, కీలకమైన
నూతన పరిశ్రమను జాతీయంచేయాలి అని ముందుకురావాలని కోరుతున్నాను.
మన collection machinery నికూడా tighten చేయాలి సేల్సుటాక్సు డిపార్టు
మెంటులో కొంత tighten చేసాము అన్నారు నేను అది సరిపోతుందని అనుకోను
collection machinery tighten అయితే దేశంలో black money ఇంత ఎందుకు
ఉంటుంది? బొంబాయిలో పన్నులు ఎగగొట్టి ప్రాదరాజాదువచ్చి ఆ black
money తో ఇక్కడ డ్రాక్షతోటలు పెంచుతున్నారు డ్రాక్షతోటలు పెంచేది
ఎవరండి ఇక్కడ? బొంబాయినుంచి black money తెచ్చి ఇక్కడ డ్రాక్షతోటలు
పెంచుతుంటే ఏమిచేస్తున్నారు? వారిపై agricultural incom-tax పేసి డ్రాక్ష
తోటలమీద పన్ను వేయడానికి సిద్ధం అయితే బాగుంటుంది Black money
అదుపులోపెట్టాలంటే కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి, collection machinery
tighten చేసి దొంగడబ్బు బైటకులాగటానికి ప్రయత్నంచేయాలి మన రాష్ట్రంలో
పన్నుల వసూళ్ల విషయంలో జాగ్రత్త వహించాలని చెబుతున్నాను కమ్యూనిటీ
డెవలప్ మెంటు క్రింద extravagant overhead expenditure జరుగుతోంది.
టాకూర్ ఎక్కడో చెప్పాడు — కేబులో ఉన్నడబ్బు అంతాపెట్టి
మనీవర్సు కొన్నట్టు, వర్సులో వేసుకోడానికి ఇక డబ్బులు లేవు.
మేము Public Accounts Committee లో కూర్చున్నప్పుడు
చూస్తూంటాము, మాజీ వైసికులకు వసతి కల్పించేందుకు ఒక బోర్డునో కమిటీనో
వేసారు అలాటే మెంటుచించి సిబ్బందికి ఖర్చుచేసిన తరువాత ఏ పనిచేయడానికి
ఇక డబ్బులేదు 200 మీటర్ల పెట్రోలు చాలదు, ఇంకా ఎక్కువ కావాలి
అంటారు మంత్రి వెళ్లినప్పుడల్లా ఆయనతో tour చేయాలి; పెట్రోలు అందులో
ప్రాయాలి. ఇటువంటి అనవసరమైన wastage తగ్గించాలి. Overhead expen-
diture తగ్గించాలి Non-planned expenditure లోనుంచి planned expendi-
ture లోనికి divert చేయాలి మన ప్రణాళిక పద్ధతులలోనే మార్పుచేయడం
అవసరం Heads of department, Secretariat, Revenue Board ను గురించి
ఇదివరకే చర్చజరిగింది. ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఎందుకులేదో నాకు తెలియదు.
N.G.Os వెనుక Pay commission కు ఇచ్చిన మెమోరాండంలో చాలా స్పష్టంగా
ఎక్కెడెక్కడ economy observe చేయవచ్చునో సూచనలు ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం
వద్ద ఆ కాపీలేదా? ఇలాంటి దుశారా ఖర్చులు తగ్గించుకోడానికి ఎందుకు
ప్రయత్నం చేయరనేది మరొకటి, అట్లానే కొన్ని మనం ప్రణాళికలో ఖర్చుపెట్టే
వాటిమీద అజమాయిషీ లేకపోతే చిక్కులున్నాయి నిన్న గున్నయ్యగారు
చెప్పారండి. ఏడు లక్షలు ఏట్లో కలిసిపోయాయట, శ్రీకాకుళం రగ్గర ఒక
వంతెన. మరి వంతెనలు పోతున్నాయి, 40 లక్షలు పెట్టికడితే నాగార్జునసాగర్

దగ్గర పోయింది సరే కడెం సంగతి చర్చిస్తాను నది K C canal కు
పెట్టిన చుబారా తెలిసినదే. అదేమంటే వర్షాలు ఎక్కువ పడ్డాయి, వా
ఎక్కువ కురిసినవి కొట్టుకు పోతున్నాయి లుటున్నారు. ఎవ్వరైనా పెరిగి
తిండి చాలదు! వానలు ఎక్కువైతే వంతెనలు పోతాయి! మరి మన రాష్ట్రానికి
ఎందుకు పట్టింది? వీటిలో మూడ్రం మన ఆంధరి లో ఉందింటాం. ఎం
కంటే proper check-up చేసి ఎవరు బాధ్యులనే దానిని చూడించి responsibility
fix up చేసి చర్యలు తీసుకోవడంలో జాగ్రు జంపితే నష్టం ఉస్తుంది. చలాంటి
విషయాలలో కొన్ని చేసి ఆ రూపంలో చేయడానికి ఆవకాశం ఉంది కదా టి.
ప్రొహిబిషనులో మీకు నమ్మకం ఉందా అని అధికార స్థాయిలను మం తులను
ప్రశ్నిస్తున్నాను, నమ్మకం ముంటే మిగిలిన జిల్లాలలో ఎం కు extend చే సడలే?
మీకు తెలుసును. Prohibition started as a fad, ended in a force and you
are now in a soup. ఎందుకు extend చేయకంటే కుక్కిన పేనులాగ తిరిగి
న్నారు. దొంగకి తేలుకుడితే ఊరుకుంటాడే అ ! ఎందుకు extend చేయరు ?
ఆరగడం లేదని తెలుసును. దానివల్ల అనర్థాలు ఉస్తున్నాయి. ప్రతిష్టకోసం
చాదస్తంకోసం ప్రొహిబిషన్ రద్దుచేయడానికి వెనకాడుతున్నారు, ఆరోజు మేము
నూచించినప్పుడు రద్దుచేస్తే ఈ ఆరు సంవత్సరాలలో నాగార్జునసాగర్ దానిమీద
తయారయ్యేది దేశంలో లిండికొరం ఉండేది కాని విద్యుచ్ఛక్తి దొరికేది
రెండవ వంటకు నీరు దొరికేది. దేశం డ్రైవ పర్మిట్ బాగుపడేది. మనకు
returns వచ్చేవి. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు పైకి అలస్యం జూగి ఎదువల్ల
వడ్డీ కట్టుకుంటున్నాము. అంతా తయారై returns రాకముందు ఎమూలు
చేస్తున్నారు. దానిని ఆపలేము. ఇప్పటికై నా ప్రాజెక్టు కట్టడం 28% మిగిలింది.
కాలువల శ్రవ్యకం 52% మిగిలింది. దానికి కారణం డబ్బు మనకు లేదు.
కేంద్రం యివ్వదు ఇచ్చినవాటికి వడ్డీ గుంజుకోవడం, కాబాలివాలాలాగా,
మర్వాడీలాగా, ఈ పరిస్థితులలో మన resources పైన ఆధారపడడానికి
ప్రయత్నం చేశామా? కేంద్రంమీద ఒత్తిడితెచ్చి ప్రొహిబిషను తీసివేస్తే
నా గార్జున సాగర్ పూర్తి చేసుకోగలం. శ్రీ కై లం
ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసుకోగలం. దానిగురించి చేయలేదు. ఆ ఆలోచన
లేకుండా అవతలి నక్కులు గోడు పెట్టివా మేము గోడుపెట్టివా ఆరణ్యరోదనం
అయిందిగాని ప్రతిఫలం కూనడం. ఆ ఆలోచన లేనంతకాలం ఏ రకమైన ఉప
యోగంలేదు, దుర్గాపూర్ కాంగ్రెసులో urban incomes మీద సీలింగు
పెట్టమన్నారు. ఆ వైపునుంచి శ్రీ లుకలాపు లక్ష్యణదాసుగారు తీర్మానం
పెట్టారు. దానిగురించి పరిశీలించలేదేమి? మన చేతులో ఒంటిఉంది. Agri-
cultural Income Tax పెట్టండి ఈ దరిద్రపు వన్నులన్నీ రద్దుచేయండి. చిన్న
రై తులను మినహాయించండి. Graded పద్ధతిపెట్టి పైన ఆదాపచ్చినవారి మీద
వేయండి. సీలింగు అట్టుపెట్టాం కదా ఎక్కడుంది అంత భూమిఅని ఒకవంక
చెబుతున్నారు నిజమే, సీలింగు అట్టుపెట్టిన తరువాత నెంటుపోలంరాలేను.
సీలింగు పెట్టిన తరువాత పై ఆదాయాలు ఎక్కడున్నాయి, Agricultural
Income Tax రావడానికి అంటే యిదివరకు లెక్కలలో యిచ్చిన ఆరు మి

అంతా ఏమైందో ఆ భూమి అంతా సంపాదించుకొని కూర్చుని చేతిలో పెట్టుకొని అనుభవిస్తున్న ఆ భూములు ఏమైనా కరంచీ దగ్గరనుంచి రైతాంగానికి మీరు యిచ్చిన వాగ్దానాలు నెరవేర్చడానికి యిప్పటికైనా ఆలోచిస్తే రాష్ట్రానికి ఆదాపెరుగుతుంది. సామాన్య ప్రజలమీద భారం తగ్గుతుంది. దేశీయైక్కు ఆర్థిక విధానం అభివృద్ధికి ఆస్కారం కనిపిస్తుందని చెప్పదలచుకున్నాను సెంటర్ నుంచి పేట పేరు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలి దేశంలో రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగించడానికి ప్రయత్నం ఏమి చేస్తున్నారని సమనంతో ఉంచుకోవాలి. Irrigation potential ఉపయోగపడడం లేదు. 30 % of the Irrigation potential ఎందుకు ఉపయోగపడడంలేదు? నీరుంది. పెట్టుబడి ఉన్నదా? నాగార్జునసాగర్ లో ముందు ఆలోచన తిరిగి కొంత ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నది. తరువాత తెలుస్తున్నది. ఒక ప్రయత్నం ఉంది జాగ్రత్త పడి Irrigation potential ఉపయోగించడానికి యిదివరకే ఎందుకు ప్రయత్నం చేయ లేదు? మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరు సంవత్సరంలో రాబోయే నాగార్జునసాగర్ Irrigation potential ఉపయోగపడడానికి కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగజేయడానికి ఒక ప్రయత్నం కనిపిస్తున్నది. దానికి మూలం ప్రభుత్వం కాస్త దూరదృష్టితో ఆలోచించిందని అనుకోవాలి అవకాశం ఉంది తరువాత భూసంస్కరణలను అమలు పరచడానికి చాలా చాలా మిమ్ములను వెంటబడి చెప్పే బుద్ధు చాలా ఉన్నాయి ప్లానింగు కమిషను స్టడీటీము చెప్పింది; ఎందుకని వ్యవసాయంలో ఉత్పత్తి పెరగడంలేదంటే ఏరాష్ట్రంకూడా ఈ Land Ceiling Act ని కాగితం మీద పెట్టింది కాని అచరణలోకి తీసుకురాలేదని చెప్పింది. సీలింగు ఆట్టుపెట్టి ఎన్నాళ్లయింది? దానికి వేసిన సెల్లింగు కమిటీ తిరిగినందుకు ఖర్చులు పెట్టారు, రిపోర్టుచేశారు, బిల్లు పెట్టారు, శాసనమై ఎంత land surplus ఉంది? ఎంత వచ్చింది, చిటికీ పత్రాలు పనికిరానివి ధారాదత్తం చేసినవి తప్పితే? Enforce చేయడంలో వారి నిజాయితీ ఏమిటి? చట్టంచేశాము అమలు జరపాలనే బాధ్యతతో ఎంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు Tanjore జిల్లాని, పంజాబుని, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాని పరిశీలించి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా Package scheme ని పరిశీలించినటువంటి Mr. Wolf Ledejunsky ఒక రిపోర్టు యిస్తూ చెప్పారు. Optimum input in intensification is hampered by present tenancy relations అని West Godavary గురించి చెప్పారు వ్యవసాయంలో optimum input పెంచడానికి ఏది hamper చేస్తున్నదంటే యివ్వాలి ఉన్న tenancy relations hamper చేస్తున్నాయని చెప్పారు K N రాజుగారు దానిని బలపరచారు. Small farm is the best vehicle for agricultural productivity అని సలహా యిచ్చారు. కొన్ని పరిశీలించిన తరువాత చిన్న కమతాలు అయినా నాలుగైదు ఎకరాలుంటే ఎంతో జాగ్రత్తగా వండించి ఫలితం తీసుకొని వస్తుంటే పెద్ద కమతాలు ఊరికే పత్రాలుగా రైతుకట్లకు అటూయిటూ ఎక్కి పత్రాలుగా పడిఉన్నాయి. ఈ విషయం చెప్పినతరువాత నై నా Land Ceiling Act ను చాలా serious గా తీసుకొని అమలు జరపడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి పూనుకోకపోతే ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేయడానికి సహాయపడతారనేది మాత్రం సమ్మతంలేదు. బంబరు

సమస్య రావడానుండి కాష్టం వంటిది. నేన్నే లక్షగే పోయేలో సభరంగు
కివ్వడం పూర్తయినదా అంటే క్రొత్త లిస్టులు వస్తాయి ఇబ్బందున్నాయి. ఎవరి
నియోజితం కాంగ్రెసువారికి మాప్రమే రాజము బాధితులుగా పోలాలు
యివ్వాలా? ఏమిటి? స్వాతంత్ర్యం దారి కత్తెముకాదు. ఎప్పుడు వచ్చింది
స్వరాజ్యం. 1946 ఫిబ్రవరి 16 తేదీన పోలీసులొ ఉండే కార్మికులు strikes
హార్టాఫ్ చేసి R. I. N Naval Ratings తిరుగుబాటుకు అందిగా నిలబడితే
చివరకు ప్రభుత్వం భారతదేశంలో నిముషం నిలువలదని చెబితే I. N. A. ని
విచారణచేస్తుంటే దేశం మొత్తంగొట్టు పెడితే దేశం ముట్టమీద కార్మికవర్గం
రైతాంగం అనేక state people's struggle, State People's Congress అధ్య
ర్థాన జరుగుతూఉంటే ఆ ఉద్యమమైన ఉద్యమంలో బాబాయిలో 300 మంది
కార్మికులు 20 అయినారు ఫిబ్రవరి 16వ రోజు, స ఫిబ్రవరి 19వ తేదీన
ప్రకటన ప్రకటించబడినది గుర్తుపెట్టుకోండి. 1942 ఆగస్టులో మంచిసీల్లయినే
పాలం యివ్వాలా? వీరంతా అడగడం లేదేమి? అసలు మొత్తం social life
ని corrupt చేస్తున్నారు. త్యాగం చేయాలి ప్రజలకోసం విలబడాలి దేశాన్ని
ముందుకు తీసుకువెళ్లాలనే zeal పోగొట్టి రైతెన్న కోసము భూములకోసము
పంటబడి పెంటాడే పనులకు corrupt చేసే పద్ధతులకు మాత్రం ప్రభుత్వం
తలపెట్టడం చాలా తప్పుచేశారు. అయిపోయింది.

(Mr. Speaker in the Chur)

కొంత మందిని rehabilitate చేశారు. ముందు భూమి నాగుచేస్తే ఇస్తా
మన్నారు అరువాత అమ్మకోడానికి రైతెన్న ఇచ్చారు. ఇవాళ యింకొక
లిస్టు తీసుకొని రమ్మనమన్నారు. ఎప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు మారుతూ
వుంటే అప్పుడు ఈ lists మారుతూవుంటాయి కాబట్టి ఈ పద్ధతి మానుకొని
వెంటనే బంజరు ఎక్కడవున్నావరే సాగులోకి తీసుకొని రావడానికి పట్టాలు
ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. బంజరు భూమి సమస్యకు తుది రూపము
ఇచ్చి, పట్టాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చేయటోతే సామాన్య ప్రజలకు మేలు
చేస్తున్నాము అని అనుకొనడము పొరపాటు అవుతుంది.

ఇక Minimum Wages Act వుంది. Administrative machinery
లేదు కాబట్టి అమలుపరచలేదని అంటున్నారు Act కూడ out of date.
ఈనాటి పరిస్థితులకు, ఆ ధరలకు సంబంధములేదు. మరల ఏదైన కొత్తగా
minimum wages నిర్ణయించకపోతే అప్పుడు నిర్ణయించిన wages అర్థ
రహితము ఇవాళ economy లో దానికి పాత్రలేదు. దీని చెత్తబట్టలో
వేయాలి. సీలింగు ఆర్డును అమలుపరచలేదు. ఈ రకముగా వారు చేసిన
చట్టాలను విలువలేకుండా బుట్టలో పడవేసి పద్ధతివుంటే ఎంత సమర్థతతో, ఎంత
జాగ్రత్తతో, ఎంత మెళకువతో ప్రభుత్వము పోలింది అమలు జరుపుతోంది, తన
కార్యతను నిర్వహిస్తోంది అనేది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇళ్ల స్థలాని వసతికి 30 లక్షల మంచి 40 లక్షలకు పెంచామని అన్నారు.
ఈ సమస్యకు సంబంధించి ఇక్కడ ఎన్నోసార్లు ప్రశ్నలు వేస్తూవుంటాము. ఇట్లన

ఇళ్లు కూలిపోతున్నవి. ఎంతమందికో ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వకుండా pending లో వున్నవి అని ప్రశ్నలు వస్తూవుంటాయి కాని ఇళ్ల స్థలాల సమస్య పరిష్కారము చేయడము జరగలేదు.

గోదావరి బారేజ్ కట్టలంటే తరువాత betterment levy వేస్తారా ఏమిట నేది పూర్తిచేసిన తరువాత చూసుకోవచ్చును కాని వెంటనే ప్రభుత్వము శ్రద్ధపీనుకొని 4వ ప్రణాళికలో పెట్టక పోవడము చాల పొరపాటు. దానిని వెంటనే take up చేయాలి లేకపోతే మన ప్రభుత్వము తన బాధ్యతను నిర్వహించినట్లు కాదు. 300 కోట్ల రూపాయలు taxes రూపములో రైతుల నుంచి collect చేసినట్లు కనిపిస్తోంది. అందువల్ల దీనిని వెంటనే take up చేయాలి. Rail-cum-road bridge విషయములో ఒక కోటి రూపాయలు మనలను ఇవ్వమని అడిగితే ఇవ్వడం చేతకాలేదు. వారితో చెప్పకోదానికి చేత కాలేదు. అక్కడ రైల్వే లైను వేస్తున్నారు చివరకు వారికి చేతకాలేదని, railway line వేసేశారు అని, చేయలేకపోయినట్లు మాకు చెబుతారు. అందు చేత ఈ విషయములో చాల జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని చెబుతున్నారు.

ఇక చేతములో అవినీతి పోగొట్టాలనే విషయము. ఏమి పోగొడతారో ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. గుంటూరులో దేవస్థానం పొలాలు 15 సంవత్సరాల క్రితమే ఆక్రమణ చేసుకొని ఇళ్లు వేసుకొన్నారు దేవాదాయము పెంచాలని వెంటబడి పోలీసులను పంపించి, 12 గంటలవేళ వారిని ఖాళీచేయించడం మొదలు పెట్టారు. ఆ స్థలముయొక్క valuation ని bank లో deposit చేశారు. ఇంకా చేస్తున్నాము అన్నారు. కాని ఇప్పుడు ఆ పొలము దేమునిది ఇక్కడ ఎట్లా వుంటారు అని బయటకు గెంటడానికి పోలీసు సిబ్బందిని పంపించారు. కాని సంజీవరెడ్డినగర్ లోని ఇళ్లు ఇద్దరు మంత్రుల భార్యలకు, ఒక మంత్రిగారి అల్లనికి, కమ్యూనిస్టులు మాట్లాడితే ఒంటికాలుమీద లేచే ఒక శాసనసభ్యునికి, ఒక సీనీమాతారకు, ఇంకా వార్తలు తీస్తే బయటకు వస్తున్నవి— ఇచ్చారు గుంటూరులోవున్న పొగాకు వ్యాపారి, 10 లక్షల ఆస్తివరుడు మంత్రులు A. I. C. C meetings కి వెళ్ళినపుడు మకాం వున్నవారికి ఇందులో ఇళ్లు ఇచ్చినట్లుగా కనిపిస్తున్నది. ఇక్కడ ఎవరూ ఇళ్లు కావలసినవారు లేరా? విచారణ చేయించండి. పరిశీలన చేయించండి. ఆహారసమస్యపైన రాజీనామా ఇవ్వాలని అన్నట్లు— అవసరమైతే విచారించి, మద్దంగారిమీద చెబుతున్నారు, ఆయన చేసివుంటే ఆయన రాజీనామా ఇస్తారు. ఇక్కడ మాట్లాడడము కాదు. విచారణలో రుజువు అయితే మంత్రిగారు రాజీనామా ఇవ్వాలి. తరువాత దాన్నిగురించి పరిశీలించాలి. దానిమీద judicial enquiry చేయించడానికి పూనుకొంటారా? ఇది రూట్టుకు వ్యతిరేకముగా చేసిన చర్య. చాల అవినీతి కరమైన చర్య దీనిని ఆలోచించాలని మాత్రమే చెప్పాలి. ఇక services recruitment వుంది. సర్వీసు కమీషను purview లో వున్న కొన్ని posts temporary jobs అనే పేరుతో Sec 10 (A) క్రింద వారి యిష్టము వచ్చిన వారిని తీసుకొని వచ్చి, 3 ఏళ్లు కాగానే regularise చేసి, bypass చేయడానికి

అవలంబించిన వద్దకులు కావాలంటే ఉదాహరణలిస్తాను. బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ ఆఫీసులో ఈ విధముగా చేసినవి వున్నవి సీనియారిటీని కాదని పైకి వంపించినవి వున్నవి.

ఇక ట్రాన్స్ఫర్స్ చిత్తాయత్రాలు. వేరే పాలెంలోని బడిపాతులును B. D. O. కోవముతో వరుసగా ట్రాన్స్ఫర్స్ చేస్తే దారి అతిగతి కనుక్కోనే వారులేరు. పొన్నకల్లు వంచాయిత్రి పైసిడెంటు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు కోఆపరేషన్ లేదని రిపోర్టు చేస్తే ఎంప్లాయిరీ చేయించలేదు ఈ లోపల routine transfers లో ఆయన transfer అయ్యాడు. Transfer చేయవద్దు, Record పైసిడెంటుకి hand over చేయవద్దు అని ఒక M. L. A. representation పెడితే కలెక్టరు ఏమి చేశారు అంటే పైసిడెంటుకు record hand over చేయవద్దు Successor కి hand over చేయాలని మూడురోజులలో ఇంకొక ఆర్డరు, అసలు మార్పువేవద్దు అని represent చేస్తే మరల 8 రోజులలో ఇంకొక ఆర్డరు మార్పుకర్తేదు, abeyance లో వుంచాలని. ఈ విధముగా 10 రోజులలో 3 ఆర్డర్లు వస్తాయి అని కారవలంబా తనము, హోదా పెంచుకొని ఈ రకముగా చేసినవి వున్నవి.

ఇక భాష సమస్య ఇంత వివాదము రావడానికి కారణము ఏమిటి? జాతీయ భాషగా హిందీ కావాలని కోరుకొని 15 సంవత్సరాలు అయినది. 15, 16 సంవత్సరాల నుంచి పరిపాలనలోవుండి, హిందీని popular చేయడానికి ప్రయత్నాలు మానుకొని అకస్మాత్తుగా ఉద్యోగులంతా హిందీ పరీక్ష pass అవాలి, లేకపోతే ఇంక్రిమెంటు ఆగిపోతాయి అంటే 50, 60 ఏళ్ళువున్న వారిని ఇవాళ బడిలోకి వెళ్ళించదువుకోలేకపోతే ఇంక్రిమెంటు ఆగిపోతుంది అని ఆర్డరు జారీచేయడము వారికి చేతనయినది కాని హిందీని popular చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు? మాతృభాషలో విద్యాబోధన, పరిపాలన వ్యవహారాలు నిర్వహించడానికి తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి? ఇప్పుడు తీసుకోబోయే చర్యలు ఏమిటి? ఇలాంటివి చేయకుండా వారు మాత్రం భాషా సమస్యను పరిష్కరించేదికాదు ఈ విధముగా ఆనంత్యప్రీతిని రెచ్చగొట్టి, జాతీయ ప్రయోజనాలకు సంబంధించిన భాషా సమస్యను ప్రక్కదారిన వట్టించడము తప్ప మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. భాషన సభ్యులు 22 మందిని అరెస్టు చేశారు. బయట 200 మందిని అరెస్టు చేశారు వారికి, మాకు రాజకీయ విభేదాలు లేకపోతే మా నుంచి చీలి వేరే పార్టీ పెట్టవలసిన అవసరమే లేదు. ఇక్కడ ఎవరూ దాచనక్కరలేదు. అక్కడ, అక్కడ మీరే అన్నారుని చెప్పనక్కర లేదు. రాజకీయముగా అనేక సమస్యలపైన తీవ్రమైన భేదాభిప్రాయాలున్నవి ఏ విచారణ లేకుండా వారిని జైలులో పెట్టారు చైనాదాడి జరిపి ఎన్ని ఏళ్ళు India నది? ఇప్పుడు సరిహద్దులో సంఘటనలు ఏమైన వున్నవా? Defence India Rules పేరుపెట్టి ఎందుకు అరెస్టు చేయాలి? ఆ చట్టము ఎందుకు వుండాలి? కోర్టులో వారు నిర్దోషులమని చెప్పుకొనే దానికి ఆవస్థ, గుంటూరు జైలులో ఎందుకు పెట్టాలి. ఇది పౌరసత్వహక్కుల పరిరక్షణ వల్ల వచ్చినది. ఆ పార్టీలో లేనివారు వుంటే జిల్లా కార్యవర్గసభకు

నను తీసుకొనివెళ్ళి జైలులో పెట్టారు మా పార్టీ సభ్యులుగావున్న ఆయనను జైలులో పెట్టారు సంక్షిప్తరెడ్డిగారు చెరాదాడి జరుగుతున్న సందర్భములో సుందరయ్య గారిని గురించి చెప్పిన మాటలు ఏమిటి? ఇవాళ చేసిన పని ఏమిటి? “ఆయన దేశ రక్షణకు కంకణము కట్టుకుంటానని చెప్పారు పెద్దమనిషి. నేను విశ్వసిస్తున్నాను. అనుమానించవలసిన పనిలేదు” అనిచెప్పి, ఇవాళ ఆయనను తీసుకొనిపోయి జైలులో పెట్టారు యుద్ధము ఆగిపోయిన 2 సంవత్సరాల తరువాత జైలులో పెట్టి కారణాలు చెబుతూ వుంటారు రెండువైపుల వదునువున్న కత్తి మాదిరి అనేక సందర్భాలలో ఏ సమస్యమీద పిలుచుతే దానిమీద దెబ్బకొట్టడానికి ప్రయత్నముచేస్తున్నారు. Defence of India Act ఇప్పుడు వుండక్కరలేదు అవసరమైతే ఆర్డెనెన్సుతో అలాంటి preventive action తీసుకోడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఈ జడ్జటు మీకింగులో పాల్గొనకుండా, దేశరాజకీయాలలో పాల్గొనకుండా ఒక పార్టీని జైలులో పెట్టడముతప్ప. దానిని ఉపసంహరించుకోవాలని మాత్రము కోరుతున్నాను.

Mr Speaker —In the Morning Sri V. Srikrishna, said that the Chief Minister has made a statement in the Legislative Council. I have got a complete proceedings of the Legislative Council. He may please go through them and see if the Chief Minister has made a statement to that effect, and if you think that the Press Report is correct, five minutes before 1.30 we will bring it to the notice of the hon Minister for Finance. I do not think he has made any such statement. Anyhow you can go through the proceedings, the answer given by the Chief Minister, the question and the answers given to the supplementaries; you can go through the entire proceedings. I have got the proceedings.

Sri V Srikrishna —Yes

Mr. Speaker —Now, the hon. Finance Minister will reply.

డాక్టర్ యమ్. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా, 5 రోజుల పాటు జరిగిన చర్చల్లో ఆ మంది గౌరవ సభ్యులు ఈ House లో, ఇదే విషయాలపైన 4 రోజుల నుంచి మన కాన్ఫిరెన్స్ లో 16 గురు ఇప్పటి వరకు మాట్లాడిన సందర్భములో నేను మాట్లాడాలి అంటే ఎంత కష్టమో నేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. మీరు దయతో చాలా ప్రైము ఇవ్వడానికి వద్దవద్దారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మాటల గురించి సాధ్యమైనంతవరకు చెప్పడానికి ఎంత ప్రయత్నము చేసినా వారందరికీ తృప్తి కల్గించడానికి అవకాశమవుతుందని చెప్పే విశ్వాసము నాకు ఏమీ లేదు.

నాతో అయినంతవరకు చెప్పడానికి ప్రయత్నము చేస్తాను. చివరకు మాట్లాడిన గౌరవసభ్యుల వుపన్యాసం వింటూవుంటే నాకు క్రికెట్ మ్యాచ్ జ్ఞాపకం వచ్చింది. క్రికెట్ మ్యాచ్ లో అట ముగిసే ముందు చాలా టైట్ గా వుండి, బ్యాటింగులో, బౌలింగులో, రన్నింగులో ఆత్మత, తొందర, ఎట్లాగయినా పట్టుకోవాలనే పద్ధతిగా వున్నట్లుగా గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారా అని నాకు అనిపించింది. చివర ముగింపు ప్రతిపక్షం నుండి ఉపన్యాసం వుంటేనే జవాబు ఇవ్వటానికి హుషారుగా వుంటుందని నాకు కొందరు చెప్పారు. కాని గౌరవసభ్యుల ఉపన్యాసం విన్నతరువాత అటువంటి ఉపన్యాసం వింటే చెప్పాలనుకొన్నది కూడా మర్చిపోయానేమోననిపించింది. సరాలు మదించి, బిగించి శుక్కుతుక్కు చేసేటట్లు కరుకుగా, కటువుగా వుండే ధోరణిలో వారు మాట్లాడేరేమో, నా ఉపన్యాసం మీద తమ ప్రభావం పడాలని అలా మాట్లాడేరేమోననిపించింది. నా బడ్జెటు ఉపన్యాసం గురించి చాలా మంది చెప్పారు. నా ఉపన్యాసం కవిత్వ ధోరణిలో వుండన్నారు; చారికి వున్న కవిత్వ ధోరణిలో, వారి ఉపన్యాసం ఇది వరకెన్నడూ ఇంత దీర్ఘంగా వినలేదు కాని చారి కవిత్వంలో మాదుర్యానికి బదులు కారిన్యం, కరుకుదనం వుండేమోనని నాకు అనిపించింది. లచ్చన్నగారు కోపంగా మాట్లాడతారు. కాని దానిలో కూడ కొంత మెత్తదనం వుంది. నేను డాక్టరును కాబట్టి మీరు అనుమతిస్తే ఒక సలహా ఇస్తాను. వారు ఇంతగా మాట్లాడితే వారి నర్వీస్ ఎక్స్ ప్లయిట్ అవుతాయి, అది మంచిది కాదు, దేశంలో చాలా భయంకర పరిస్థితులు వున్నాయి. ఈ పరిస్థితులలో మీరు ఇంతగా బాధ పడుతుంటే కొన్ని సర్వీస్ బాగా బిగపట్టుకు పోతాయేమోనని నాకు భయంగా వుంది, అందుకే మృదుత్వం, ఒకరిని అర్థం చేసుకోవటం, ఆప్యాయత ఇవన్నీ కలిపి చూసుకోవాలి. ఇక్కడ జరిగిన ఉపన్యాసాలలో విశ్వనాథంగారి ఉపన్యాసం వింటున్నంత సేపూ ఎక్కడలేని బలమూ, ఎక్కడలేని ధైర్యము కల్గాయని చెప్పటానికి నేను సాహసిస్తున్నాను. అంటే అభిప్రాయభేదాలు లేవని కాదు. మా పాలన మా డిపార్టుమెంటులు చేసే పనులు బ్రహ్మాండంగా వున్నాయి, అంతా అయింది అని కాదు. బడ్జెటు స్పీచ్ మంచి ప్రయత్నంచేసి బాగా వ్రాయవలసిన స్పీచ్ కాని ఇదే మా లేట్ వర్డు, 5 వ వేదం తరువాత 5 వ వేదం లేదు అని కాదు. ఇది పెద్ద ఎత్తున వుంటుందని ఆలోచించినా మా శక్తి చాలదని అంగీకరించటానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఎక్కువగా వ్రాశారని కొందరు, కవిత్వంగా వుందని కొందరు, కోపంగా వుందని మరికొందరు, ఇంకా కొన్ని విషయాలు రాలేదని కొందరు అన్నారు. ఎన్ని వ్రాస్తాం? నిజంగా చెప్పాలంటే సేటు బడ్జెటుకు వెనుకవుండే ప్రత్యేకత లేదని మనందరకూ తెలుసు. ఈ దేశంలో వుండే ఎకనమిక్ ఫిజికల్ పాలిసిస్, చేసే పద్ధతులు, సంబంధ బాంధవ్యాలు, మనం చేసే లిమిటేషన్స్ రోజురోజుకు ఇలా పరిణమిస్తున్నాయి. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, స్థానిక సమస్యలపైన వ్రాయాలి. ఒక పెద్ద మనిషి అన్నాడు, ఇన్ స్పెక్ షన్ రిపోర్టు అని. ఏదైనా కావచ్చు, కాని పీల్డెనంతవరకు విషయాలను, వివరాలను మంచి దృష్టితో చూడాలి. ప్రభుత్వం చేసేవని కష్టమైనదని, విఫలమవుతున్నాయనే మాటలో అనుమానం లేదు. లోటుపాట్లు

లేవని కాని, మా అసీసర్లు బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నారు. మేము బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నాము అని అహంకారంగా మేము చెప్పలేదు. ఉదాహరణకు ఫుడ్ సీట్ల యేషన్ గురించి చెప్పింది నిన్నటివరకు చాలా ప్రమాదంగా వున్న పరిస్థితి దాటి పోయింది. ఇప్పుడు ఏమీ లేదు అనే అర్థం ఎవరికైనా కలిస్తే అది లాంగ్వేజ్ డిఫెక్టు అని ఒప్పుకోటానికి సిద్ధంగా వున్నాము కాని మా ఉద్దేశం అది కాదు. గ్రామా లలో ఏమి జరుగుతున్నదీ, పట్టణాలలో ఏమి జరుగుతున్నదీ గమనించి దానిని ఎదుర్కోటానికి మేము ప్రయత్నిస్తున్నాము. జనరల్ వ్యాఖ్యానంగా ఇంత కఠినమైన పదాలు-కేకలు, దమ్ము, బిచ్చమెత్తుకొని, కాపిటలిస్టు ముందు కాంగ్రెసు వారు పని చేసేవారని, కాపిటలిస్టును కూర్చో పెట్టి కాంగ్రెసువారు వినకరాలు ఊపుతూ దుర్గాపూర్ లో కూర్చున్నారని, మాకు రోషం లేదని, చెవుల్లో దూది పెట్టుకొన్నామని, చాదస్తం అని-ఇలాంటి పదాలు వాడితే ఈ పదాలను ఎక్కడయినా వ్రాసి 50 సంవత్సరాల తరువాత కృష్ణగారి కొడుకులో, మనుమలో చదువుకొంటే బాగుందని అంటారా అని అడుగుతున్నాను. ఇది మిత్రుడిగా చెబుతున్నాను కాని ఆక్షేపణ మాత్రం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కొద్దిపాటి సమయంలో గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలను వివరాలతో సహా మనవిచేయటానికి ప్రయత్నిస్తాను

ఈ బడ్జెటు ప్రీవేర్ చేయటం కష్టం. అన్ని డిపార్టుమెంటుల విషయాలు తెలుసుకొని, ఆలోచించి, మాట్లాడి వ్రాయాలి, ఇన్నిరోజులు రిజి మంది ఉపన్యాసం వరుసగా వింటూ కూర్చోనటం కష్టం. ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇంత మెత్తదనం, ఇంత ఓపిక 7 సంవత్సరాలు వారు వరుసగా ఫ్రెనాన్స్ మినిష్టరుగా వుండటం వల్ల వచ్చాయేమోనని నాకు అనిపిస్తోంది. రిజి మంది సభ్యులు విమర్శ చేస్తున్నప్పుడు కదలకుండా, మెదలకుండా వింటూ జాగ్రత్తగా సమాధానం చెప్పాలంటే ఎంత కష్టమైన పని అని నాకు ఇప్పుడు అనిపిస్తోంది. ఆ ఉపన్యాసాలు వింటూ వున్నప్పుడు వా స్పీచ్ ఎట్లా ప్లాన్ చేసుకోవాలో, అది చాలా కష్టమని నాకు అనిపించింది.

Mr Speaker—The Press Report is not correct . . . I have got the entire proceedings. The Press Report is not correct. I have asked Mr. V. Srukrishna to verify and after having gone through the proceedings he says the Press Report is not correct.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి.—బడ్జెటులో కొన్ని అంశాలు పొరబాటుగా వున్నాయని కొందరు సభ్యులు చెప్పారు. నేను వాటిగురించి యదార్థపరిస్థితిని మనవిచేయదలచాను. వెంకటేశ్వర్లు గారు మాట్లాడుతూ ఎస్టేటు ఎకాలిషన్ క్రింద 1964-65 లో ఎస్టిమేషన్ 90 చేలు వుంటే రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ లో 4 లక్షలు ఇచ్చారు, 90 చేలు పెట్టి 4 లక్షల వరకు పెంచటం ఏమిటి అని అడిగారు అవలు బడ్జెటును ప్రీవేర్ చేసేది 6.7 మాసాల అమళవాన్ని రృప్టిలో వుంచుకొని నాలుగు మాసాలు ముందుగా సిద్ధం చేయవలసివుంది. వచ్చే సంవత్సరంకు ఇంత అధిష్టాధిపత్యం ఉన్న ఆలోచనతో రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ తెస్తాము. 4 లక్షలు అవటం ఈ సంవత్సరం కలిగిన ప్రత్యేక పరిస్థితి తప్ప మరొకటి కారణం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

The revised estimates therefore give a realistic picture. Payment to landholders under Section 50 and 51 was revised to Rs 4 lakhs at the time of fixing the revised estimates for 1964-65 based on the actual expenditure reported by the Accountant General for the first eight months of this year. The large increase appears to be due to the estimates of the previous years adjusted during the current year. లాన్డ్ ఇయర్ మిగిలిన ఎరియర్స్ ఈ సంవత్సరం ఎస్టేట్ కావంపినందుండి కాబట్టి ఇస్తున్నాము కాని అలా చేయటంలో మరో ఉద్దేశం లేదని మనవిచేస్తున్నాము. అప్పున్న గారు రాజగోపాలనాయుడుగారు 14 కోట్ల రూపాయల తేడా ఎందుకు వచ్చింది, రివెన్యూ ఎస్టిమేటుకు, దీనికి ఇంత తేడా వుందని చెప్పారు. నా బడ్జెటు స్పీచ్ లో ఆ వివరాలు క్లుప్తంగా ఆదాయం పెరగటంలో, ఖర్చు పెరగటంలో వచ్చిన అంశాలు ఏమిటో మనవిచేశాను, గౌరవనీయుల దృష్టిని ఆ వక్రమ ఆ కర్షిస్తున్నాను. కొన్ని ఆదాయాలు పెరిగాయి, కొన్ని ఖర్చులు పెరిగాయి. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా అదనంగా రావటానికి కారణాలలో ఒకటి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మనకు రావలసింది నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టులో ఛానల్ కు మనం అనుకొన్న దానికంటే అదనంగా రావటం వల్ల రివెన్యూ ఎస్టిమేట్ లో ఆ విధంగా ఎక్కువ అంకెలు పెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అట్లాగే ఖర్చులు, సుమారు 6 కోట్లవరకు N. G. O. లకు ఇవ్వడం, flood relief కొరకు రూ. 4 కోట్ల 80 లక్షలతో సుమారు 2½ కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి మేము నిర్లక్ష్యంగా బడ్జెటు తయారుచేయడం గాని, లేదా ఏదోమందు అంకెలు పెట్టేసి తరువాత చూద్దాము అనిగాని, చేయడంలేదు. మేముచేసే ప్రయత్నాలకు అతీతంగా ఉండే పరిస్థితులవల్ల జరుగుతోంది. అందుకొరకు సప్లీమెంటరీ డిమాండ్సు ప్రవేశపెట్టే వర్గతి పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయంగా పెట్టుకొన్నాము. ఆవిధంగా వ్యవహారాలు చేసుకొనుటకు ఇది ఉపయోగపడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

లేండ్ రెవెన్యూ గురించి పన్నుల గురించి ప్రధానంగా చర్చలలో చెప్పారు. ఇందులో పన్నులు లేవని చెప్పకొంటున్నారు అనే మాట ఉన్నది. కనీసం బడ్జెట్ స్పీచ్ లో ఎక్కడా పన్నులు వేయుట లేదని చేసు చెప్పలేదు లేక అన్ని పన్నులు వేస్తున్నామని కాదు. ఎన్నికలు వస్తాయి, నిజమే. జాగ్రత్త పడాలి. అందరూ జాగ్రత్త పడాల్సిఉంటుంది. కాని అంధప్రదేశ్ రైతులుగాని ప్రజలుగాని, ఈ నాడు ప్రభుత్వంచేసే పనులలో అదేవనిగా పన్నులు వేస్తున్నారు, అన్యాయం జరుగుతోందని చెబుతున్నారు, అనిచెప్పేమాటలు రెండుసంవత్సరాలనుంచి వింటున్నాము. మనం ఈ నాడు పన్నుల బరువు వేసుకుంటూకూడ కార్యక్రమాలు నడిపించేభార్యత తీసుకొంటున్నాము. అదితేకపోతే సుఖంగానే ఉంటుంది మాకుకూడ. కొంతమంది కోరికగాచెప్పారు. —ముఖ్యమంత్రిగాని, మంత్రులుగాని, *independant* యెదరై నని చేస్తున్నారన్నారు. మాకు భాద్యతలు లేకపోతే అటువంటివి ఇంకా సుఖంగా చేసుకోవచ్చును కాని మామీద భాద్యతలు వున్నవి. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలి. సామాన్యంగా చూస్తుంటాం—ఒక కుటుంబంలో తమభోజనం తగ్గించుకున్నో, బట్టలుతగ్గించుకున్నో, మామూలుపదుపాయాలుతగ్గించుకున్నో, తమ

పిల్లలను చదివించుకొనుటకు తాపత్రయ వడుతుంటారు. అట్లాగే మనమందరం, ప్రజలు, ప్రజానాయకులు—అందరుకలసి స్వరాజ్యం సంపాదించుకొన్నతిరువాత దేశాభివృద్ధికి భాద్యతలు తీసుకొని వస్తులు వేసుకొని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసుకొంటున్నాం. కాని ఏ పన్ను వేయాలి, ఏది వేయకూడదు అనే భేదాభిప్రాయం వుండవచ్చు. కాని పన్నులు ఇప్పుడు ఇందులో లేవు, చాటున పెట్టారు, మెల్లగా తెస్తారు అనుట సరైనదికాదు. గౌ. ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పారు—లేండ్ రెవెన్యూ ఎందుకు పెంచారని అడిగారు. అక్కడ కేంద్రములో టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు తాతాస్కు, బిల్లాస్కు కొన్ని facilities ఇచ్చారని అట్లాగే ఇక్కడ ఉండే లేండ్ లార్డుస్కు కొన్ని facilities ఇవ్వరాదా—అని అన్నారు. అది ఇప్పుడు not serious గా అన్నారని అనుకొంటున్నాను. ఈ octroi duty తీసి వేసే సందర్భంలో కొంతమంది గౌ. సభ్యులు సంతోష పడ్డారు, కొందరు ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ, వర్తకుల తరపున వక్షపాతం వహించి ఇది చేస్తున్నారనేది కూడ చెప్పారు. కాని ఇక్కడ వనం వింటున్నాము—లచ్చన్నగారు వచ్చడి తెస్తూంటే, విశ్వనాథం గారు పెరుగుతెస్తుంటే, సుందరయ్యగారు మరొకటి తెస్తూంటే—Octroi వద్ద భాదగా ఉందనీ, ఈ విధంగా ప్రజలు చాలా భాదపడుతున్నారనీ గౌ. సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. చిన్న మూట పెద్ద మూట తెస్తున్నప్పుడు ఎక్కువ వత్తిడి చేయడం, అది కూడ అడ్మిస్ట్రేషన్ ఖర్చులకు తగినంత ఆదాయం రావడం లేదని చెప్పడం సర్వసాధారణంగా వింటున్నాం. అయినప్పటికీ ఈ చర్యవల్ల కార్పొరేషన్ కు నష్టం అవుతుందని, ఆ నష్టాన్ని మరొక విధంగా సర్దుకోవాలని, ఇది మాత్రం తీసివేసి ఏ సర్పంచ్ యో, ఇంకేదైనా వేయడని ఎంతో ఆవేదనతో చెప్పిన మాటలు మనవి చేస్తున్నాను. Octroi తగ్గించడం మంచిదే. అయితే దీని reflection నేల్సుటాక్సులో వస్తుంది ఈనాడు Octroi duty దగ్గర సంచికి ఎనిమిది అణాలు ఇచ్చే బదులు మార్కెటులోకి తెచ్చి అమ్మేటప్పుడు sales tax వేస్తే తేలికగా ఉంటుంది. కాని మేము ఇంకా ఆరేటు తేల్చలేదు—ఆ విషయం ఆలోచిస్తాము. ఏ విధంగా నేల్సుటాక్సు వేయాలి. ఎట్లా మార్పులు చేయాలనేది నిక్కర్మిగా తేల్చుకొని రాలేదు. మీరంతా చెప్పిన తరువాత డిపార్టుమెంటుతో ఆలోచించి చేస్తాము మొట్ట మొదట మనదేశంలో ప్రాహివిషన్ ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు రాజాజీ చెప్పారు—త్రాగుడు మాన్పిస్తే దానినుంచి మిగిలేదబ్బు Consumers goods కు ఎక్కువ వినియోగం అవుతుందని ఆవిధంగా ఆ goods మీద sales tax వేస్తే ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది—అది interlinking వద్దతిగా ఉంటుందని చెప్పారు. అదేవిధంగా octroi తీసేస్తే (ఇంకా ఖచ్చితమైన లెక్కలు రాలేదు)—మూడు 60, 70 లక్షలు కావచ్చును, లేక ఒక కోటి కావచ్చును—వారికి compensation చేయవలసి యుంటుంది. మన మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు చాలని ఉన్నది. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు నాస్తిము. కాని మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు తేలిక. తెల్లగానూ, పొడవైనా, అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు తేలిక. తెల్లగానూ, పొడవైనా, అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు తేలిక. తెల్లగానూ, పొడవైనా, అలాంటి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు తేలిక.

లేకపోతే evasion ఎక్కువగుతుంది అనేమాట గౌ. సభ్యులు చెప్పినది ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నది. ఈ రెండు విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచన చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Ostroni తీసివేయటగురించి అందరూ హర్షిస్తున్నారు.

డాక్టరు యమ్. చెన్నారెడ్డి :—Thanks, లేనివారుకూడ ఉన్నారు. చెరుకు విషయంలో నాకు ఒకటి ఆశ్చర్యం అనిపించింది. గౌ. పు. సుబ్బయ్యగారి ఉపన్యాసంలో చెప్పారు, ఆయన మొదలు పెట్టినప్పటినుంచి రైతు, రైతు, అంటూంటే అర్థంకాలేదు, వెనక ఆహారధాన్యాల సందర్భంలో firing జరిగి నప్పుడు అభిమానం పెరిగించేమో అనుకొన్నాను రైతు, రైతు అని చెబుతూ వారు argument చక్కగా develop చేశారు. రైతు, రైతు అని చెబుతూ చెరుకు ఉత్పత్తిదారులకు ఇంతవన్ను ఎక్కువ ఎందుకు పెంచారన్నారు. ఆ వివరాలన్నీ సమీక్షించే చేకాముగాని, ఏదో తమాషాగా చేయలేదు. అన్ని విషయాలు ఆలోచించి చేకామేగాని వారు చెప్పినట్లు చెరుకు విషయంలో అట్లా చేయలేదు. గోవిందరావుగారు మాట్లాడుతూ విశాఖవట్టణం జిల్లాలో రు. 18 నుంచి 90 వరకు పెరిగిందని, ఇది చాల అన్యాయమని అన్నారు. నిజంగా వారు చెప్పినట్లు రు. 18 నుంచి 90 వరకు పెరిగితే అన్యాయమే. ఆ విధంగా అయిదురేట్లు పెరుగుట యదార్థమైతే దానిని తప్పకుండా మారుస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో రెండు పద్ధతుల చెరుకువంట ఉన్నది. తెలంగాణాలో ఏక్ సాలా వంట అనగా 11 మాసాల చెరుకువంట వండేది ఉన్నది. రెండు సంవత్సరాలక్రితం land revenue assessment లో ఏ విధంగా మార్పులు చేయబడినవో అవి టేసిస్ గా పెట్టుకొని చెరుకువన్నులో కూడా మార్పు చేశాము. Land revenue —అబిరేట్లు—first paddy crop rates కు $2\frac{1}{2}$ times వక్ సాలా వంటకుచేశారు. ఇది నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద ఉన్నది. రెండవ పద్ధతి వంట అంటే 17 మాసాల చెరుకువంట—దానికి అబిరేట్లుపై $2\frac{1}{2}$ ఇంతలున్నది. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టుక్రింద ఉన్నది. ఆంధ్రప్రాంతంలో అడ్వాల్టీ వంటలేదు. అనకాపల్లి రివెన్యూ డివిజన్ లోతప్ప మిగతాచోట్లేదు. ఇక రూపాయలలో ఈ లెక్కచెబుతాను—Sugarcane in the Nizamsagar Project—minimum Rs. 12 ఉంటే— $12 \times 2\frac{1}{2} = 30$, Maximum Rs. $24 \times 2\frac{1}{2} = 60$. Other sourcesలో $12 \times 2 = 24$, and $24 \times 2 = 48$. ఆంధ్రలో అడ్వాల్టీలేదు. ఏక్ సాలీలో $12 \times 1\frac{1}{2}$ పోయి ఇప్పుడు $12 \times 2\frac{1}{2}$ అవుతుంది, అంటే 18 పెరిగి 30 అవుతుంది. ఇది ఇప్పుడు చేసినమార్పు. కాని గౌ. సభ్యులు చెప్పినట్లు రు. 18 అది రు. 90లు అవుతోందనేది సరైనదికాదు. Other sources క్రిందకూడ $24 \times 1\frac{1}{2}$ —maximum rate కు బదులు $24 \times 2\frac{1}{2}$ అవుతుంది—అంటే 60 అవుతుందిగాని 90 కాదు. మేము మిగతా రాష్ట్రాలలో ప్రత్యేకంగా మహారాష్ట్రలో చూశాము. రు. 120లు ఏకరానికి maximum ఉన్నది. ఇక్కడ maximum నిర్ణయం రు. 84 కు పోతుంది— $24 \times 3\frac{1}{2}$ —ఇది అడ్వాల్టీ అయితే ఆంధ్రలో అడ్వాల్టీ

లేదని మనవిచేశాను. అక్కడ క్షేత్ర ఉన్నది ఎక్స్‌సాలీ, అది రు. 60 ల వరకు పోతుంది—అక్కడ ఏమిపోయినాకూడా, ఎంతసేపు ఎక్స్‌సాలీపైన maximum 60 rupees వరకు పోతున్నది కాబట్టి 60 rupees as against that of 120 rupees అని మహారాష్ట్ర, 84 against 120. కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్న position లో దీన్ని గురించి మరికొందరు మిత్రులు వ్యాఖ్యానం చేసినారు. కొందరు ఏమన్నారంటే, ఇది తెలంగాణాలో అయిఉంటే, Finance Minister గారు జరుగనిస్తూ ఉండరా అని. అది complement అవుతుందో లేక కాదో నేను చెప్పలేనుగాని చెప్పే మిత్రులకు తెలుసు. నేను అనేది, ఏది జరిగినా, ఈ రెండుకూడా ప్రభుత్వము ముందు ఒక సంవత్సరమునుంచి ఆలోచనలో ఉన్నాయి. మేము revised land revenue assessment లో మార్పులు చేసినప్పటికీ, ఇది administrative orders లో issue అయినటువంటిది, Revenue Board యొక్క orders దానివల్ల జరిగింది. ఇప్పుడు Act లో సవరించడానికి అవకాశంలేదు. అప్పటికి ఉండే టటవంటి orders అట్లాగు ఉన్నాయి. అది Revenue Board వారు point చేశారు. ఇది ఈ విధంగా ఉన్నది, ఏమిచేయాలని, నిజమే. ఒకటి తగ్గించడం అనేది లేకపోతే మరొకటి పెంచడం అనేది ఈ రెండింటిలో పెంచడానికి అవకాశాలు పెరిగి రాష్ట్రములోగాని లేక ఇక్కడ ఉండేటటువంటి అవసరాలనుబట్టి గాని చెరుకు పండించేటటువంటి రైతుకు units పెరగడానికి ఈనాడు మనము చేస్తున్నటువంటి సమిష్టి కృషివల్లగాని ముఖ్యంగా ఈ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కాని ఇది తెలంగాణానా, ఆంధ్రనా అనే question కాదు. ఒక గౌరవసభ్యులు అన్నారు.పోనీ మేము తెలంగాణావారు ఒప్పకొంటాము అయ్యా, మాకు వద్దు, ఇక పెంచకండి, ఇక మీరు ఆంధ్రకుకూడా పెంచకండి, వాళ్లు చక్కటి జరిగే శక్తులు వైన కచ్చుకొనివస్తేకూడా, మాకు లేకపోయినప్పటికీ మేము సంతృప్తిపడతాము అని చక్కని మాటలతో వ్యాఖ్యానం చేశారు. నిజానికి ఆపన్నీ ఏమీకావు. ఉన్న యధార్థము ఇది. ఈ రోజు మనము చేస్తున్న టటవంటి ఈ taxation లో ఇది ప్రత్యేకమైన tax అనేది కొత్తది కాదు. కొత్తది కాదంటే, ఎవరికైనా కోపము వస్తుందేమో, uniform గా చేస్తున్నాము. ఉన్న సంగతి ఇది. దీనిని ఎట్లా వ్యాఖ్యానించినా, ఏమిఅన్నా, ఉన్న యధార్థము ఇది. ఏమైనా వారికి అదేవనిగా ఇబ్బంది కల్పించి, చెరుకు ఉత్పత్తిని తగ్గించి అదేవనిగా చేస్తున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదము అని చెప్పేటటువంటి హెచ్చరికలు అవి సత్యమవుతాయి, యధార్థంతో కూడుకొనినటువంటివికావు, అవి పువరాలో చివరవలసిందని గౌరవ సభ్యులను నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

తరువాత N. G. O. ల పంగతి, నేనుజాగావ్రాస్తే, అబ్బే, ఈయన కవిత్వం వ్రాశాడని అంటారు. కరుకుగాఅంటే, తిట్టినాడని అంటారు. ఈరకంగా ఉంటుంది. నేనుమంచి అనుకొంటాను, మా గవర్న మెంటుమంచి అనుకొంటుంది. ఈ administrative machinery, ఇది ఒక పెద్ద బలమైన పెద్దసంస్థలో ఉన్నటువంటిది. నిజమే senior officers ఉన్నారు, Secretaries, Directors వీళ్లంతా ఉన్నారు. Ministers చేయు ఉన్నాము. ఎంత ఉన్నా, ఒక bulk of the people ఉన్నాము. నేనుచెప్పినట్లుగా, మాకు ఏదో వాళ్ళమీద కోపము ఉన్నది,

కటుత్వం ఉన్నది, చెబుకొట్టుతున్నాము అని చెప్పేదికాదు. వాళ్ళను మా కుటుంబములో ఒక భాగంగా మేము భావిస్తూ ఉంటామని యదార్థంగాచెప్పితే, కొంతమందికి అది వచ్చలేదు. నిజంగా నేను చెప్పుతున్నప్పటికీ, ఈ Finance Minister ఈ విధంగా చెప్పుమన్నాడు, ఇందులో ఏదో ఉందిగా, మెల్లమెల్లగా మాట్లాడి, వాళ్లందరిని ఎక్కడో గోతిలో దించడానికి చూస్తున్నాడని అనుకొంటారు. నిజానికి అదికానేకాదు. ఇదివరకు ప్రశ్నల సమయంలో ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు, N.G.O లకు ఎట్లా పెంచుతారు అంటే, నేను ఎంతసేపు ఈ 5 రూపాయలు, 8 రూపాయలు, 10 రూపాయలు Central Government ఈవిధంగా ఇస్తున్నది, మిగతా రాష్ట్రాలలో చేస్తున్నారు అని చెప్పుతూఉంటారు. కాని జరిగేది ఏమిటి, ఇక్కడ ఏదైనా పెంచమని అన్నాము అనుకోండి. పెంటనే hotels లో 50 రూపాయలు అమ్మే టిక్కెట్లు 60 రూపాయలు అమ్ముడు పోతున్నటువంటి సంగతి మనకందరికి తెలుసు. అయితే కేకలు వీళ్లవల్లనే అది కాదనుకోండి. అయినా ముఖ్యంగా ఇది వారిదృష్టిలో specific గా కన్నడు తుంది. కాబట్టి ఈవిధంగా జరుగుతూ ఉన్నది మాకు తెలుసు. N G Os' families ఏమీసుఖంగాలేరని, ఇబ్బందిగా ఉన్నారని, బాధపడుతున్నారని, వారికి ఏమిచేస్తే బాగుంటుందని, న్యాయంగా ఉంటుందని ఆలోచిస్తున్నాము ఏమైనా సరే, కొంతవత్తుము వచ్చినా వారి కుటుంబాలకు కొంత అర్థికస్థిమత, stability కలగడానికి వీలైతే బాగుంటుందని చెప్పి, వారికి కొంత అనుకూలంగా food-grains supply చేస్తే బాగుంటుందని అనుకొన్నాము. అది మామూలుగా మలభంగా జరిగేవనికాదు, చాలా కష్టంతోకూడిన వని అని మనవిచేస్తున్నాను. వీరందరు అన్నిచోట్ల, రాష్ట్రమంతటా వ్యాపించి ఉన్నారు. వీళ్లను block level లో తీసుకుపోయి చెడదాము అని అనుకొంటున్నాము. Supplies కాక పోవడమో, లేక రాకుండావచ్చినాయనడమో, నమయానికి రాలేదనో, quality బాగలేదనడమో, administration తో చిక్కులురావడమో, ఈవిధంగా ఇవన్నీ చాలా ఉన్నాయి. ఇది మాట్లాడుతూ చిటకలుకొట్టటమంటి వని ఇది అని మాత్రం మేము ఒక complacence తో అనుకొనడంలేదు. దానికి మేము అన్నాము. మీ సహకారము కావాలని, N G Os Association వాళ్లను ఏలిపించి మాట్లాడినాము. మీరు ఇందులో responsibility తీసుకోండి. You have difficulties, సరే, మాకు ఈ co-operation movement లో restrictions ఉన్నాయి అంటే, మేము అదికూడా తగించివేసి మాట్లాడడానికి తయారుగా ఉన్నాము. ఈ డబ్బుతో సరిపోతుందో లేదో, ఇంకేమైనా ఉంటే అదికూడా మేము ఆలోచనచేస్తాము అన్నాను. అయితే వారు మొన్ననే వాకు కొన్ని proposals ఇచ్చినారు. ఆ proposals బట్టి, ఏ రిజిస్ట్రేషన్ ఉంటుంది. Prices ఎంత ఉంటాయి అనేది చెప్పారు. ఈ మధ్యనకూడా వారు వాతో కలుసుకొన్నాడు. ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వక పూర్వము రెండురోజులకు పూర్వమే కలిసివారు. కాబట్టి ఈ మధ్య త, లే రోజులతో వారితో మాట్లాడే అవకాశము కలగలేదు. కాబట్టి నేను స్పష్టంగాచెప్పలేదు. ఇది రిజిస్ట్రేషన్ గా ఉంది, రిజిస్ట్రేషన్ గా ఉంది అని వీరు ఒకరి తప్పుపాత ఒకరు చెప్పుతూఉంటే, వారి పార్టీలో ఏమైనా ఉంటుంది అంటుంటే చెబుకో.

అనిపించింది. ఎందుకంటే, Leader of the opposition, Deputy Leader, అందరుకలిసి సరిగా అదేపదమే వాడుతూ ఉంటే నాకు ఆశ్చర్యంగా కన్నడుతూ ఉంది. స్పష్టంగా ఎక్కడైతే ఉండగలుగుతామో, అక్కడ స్పష్టంగా చెప్పుతాము. ఎక్కడైతే విధిలేకుండా vague గా ఉండవలసివస్తుందో అక్కడ ఆవిధంగా ఉన్నాము అని మనవిచేస్తున్నాను. వారు జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తామని అన్నారు. చాలా constructive steps తీసుకొన్నారు. జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తామని అన్నారు. అందుకని అమాట మేము అన్నాము. కాబట్టి వారు ఆ constructive steps తీసుకోకపోతే అప్పుడు మేము construc-
tive steps తీసుకోలేదు అనికూడా అంటాము. అదికూడా నేను మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి దాంట్లో, there should be no mincing of words. We are not making any time to create any confusion or any wrong impression among any one. ఈమధ్యనే, ప్రశ్నల సమయంలో కూడా ఈ విషయం వచ్చింది. ఈ salaries అంతా మహాఅన్యాయంగా ఉన్నాయి. మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూచుకొంటే, మన grades చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి అన్నారు. ఆ విషయాలుకూడా నేను క్లుప్తంగా చెప్పుతాను చాలామందికి తెలియదని కాదు, అనేకమంది గౌరవసభ్యులు అనేక కమిటీలలో అనుభవము ఉన్నది. అనేక కమిటీ రిపోర్టులు చూస్తున్నారు, వారికి తెలుసును. అయినా మాట వచ్చింది కాబట్టి చెప్పితే, సంపూర్ణత్యం వస్తుందేమోనని చెప్పుతున్నాను, మద్రాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్, మైసూరు వీటిలో ఉదాహరణకు, Superintendent కు 250 నుంచి 500 వరకు grade ఉంది. మూడింటిలోను ఇది ఒకేతీరుగా ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో U.D.C కు 140-250 grade ఉన్నది, మద్రాసులో 140-240 వరకే ఉన్నది. మైసూరులో 180 నుంచి మొదలు అవుతుంది అట్లాగే L.D Cs' విషయంలో మనది 150 వరకు పోతుంది—వాళ్ళదాంట్లో 140 వరకే పోతుంది. ఈవిధంగా నాకు full list ఉన్నది. 1, 2 వాటిలో తప్ప ప్రతిదాంట్లోను మన grades final grades అవన్నీకూడా సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయి. అయితే D. A. సరిగాలేదని అది నేను ఒప్పుకొంటాను కాని grades బాగాలేవని national గా లేవని చెప్పేటటువంటి మాట కాదు. మొత్తానికి పరిస్థితులలో చాలా మార్పులు వచ్చినాయి, economic structure అంతా మారిందని, ఆ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకు చాలాకాలం పూర్వమే Pay Commission పెడతామనే మాట చెప్పడం జరిగింది. అది పెట్టడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము. దాంట్లోకూడా రకరకాలైన అభిప్రాయాలు వచ్చినాయి. నేను వాటన్నింటినీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని నాకు ఉన్నది. ప్రభుత్వము తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది. కాని దాంట్లో కొన్ని చిక్కులు ఉన్నాయన్నమాట నేను స్పష్టపరిస్తే బాగుంటుంది. N. G. O.s Association representatives ఏమైతే సరే మాకు ఒక మనిషిమీద విశ్వాసం పెట్టడం కూడా కష్టమైన పని, అది మంచిదికాదు అని పెద్దలు విశ్వనాథంగారు కూడా అన్నారు, ఇక్కడ క్షోధరు అన్నారు. ఒకరే ఉంటే బాగుండచేమోనని. ఈ అయిదు రోజులు ఉపన్యాసాలు వినిన తరువాత - ఈరోజు, Secretariat Association

యొక్క Secretary press లో ఒక statement ఇచ్చిన తరువాత తీసుకొనినటువంటి decision లో conviction నాటు ఇంకా పెరిగిందేమోనని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. దాంట్లో మాకు కూడా representation కావాలన్నారు. Teachers ఉన్నారు మాకు కూడా representation కావాలన్నారు. N.G.O.s లో ఉన్నటువంటి different organisations కు అంతేకాదు, వారు ఇంకా ముందుకుపోయి Labour Union representation కావాలని చెప్పి అనేది ఉన్నది. నిన్న ఉపన్యాసం చూస్తే Council లో అన్నారు, Labour Union representations కావాలని Labour Union కు ఎంత ఇస్తారనేటటువంటిమాట కూడా చెప్పారు. Opposition Leaders ఉండాలనేమాట మళ్ళీ ఇక్కడ చెప్పారు. Opposition Leaders ఉండేందుకు party in power యొక్క అభిప్రాయాలు ఉంటాయి. Non-officials లో Ministers కానివ్వండి, ప్రముఖులు ఎంతో మంది ఉన్నారే వారు ఎందుకు ఉండకూడదు Economists అయితే తప్పనిసరిగా ఉండాలంటారు. Judges కానేకావాలి. ఇన్నిరకాలుగా ఆలోచనచేస్తే మీకు ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. నేను వంచాయత్ రాజ్ లో ఉన్నప్పుడు అనేక పర్యాయాలు ఈ విషయాలు లేవదీశారు. ఏమిటండి, మేముకూడా Extension officers గా ఉంటే మా grade ఇంత ఉన్నది, Agriculture Extension Officer కు ఇంత ఇస్తున్నారు. Veterinary కి ఎక్కువగా ఇస్తున్నారు మాకు తక్కువ ఉన్నది అని వాళ్లందరు representations ఇచ్చారు డాక్టర్లుకు ఒక రకమైన grade ఉన్నది, Agriculture Extension Officer కు ఒక రకంగా ఉన్నది Veterinary కి ఒకరకంగా ఉన్నదని వాళ్ళు representations ఇచ్చారు. నిజంగా ఇవాళ సెంట్రల్ సెక్రటేరియట్ అసోసియేషన్ సెక్రటరీ చెప్పినది — పత్రికలలో చూచాను — అతను చెప్పినదానిలో practical sense and wisdom ఉన్నదని నాకు అనిపిస్తోంది. ఆ కమిషన్ లో ఎన్ని interests కు స్థానం ఇస్తే అంత న్యాయంగా తేలుస్తుందనికాదు ఆ కమిషన్ కు representation ఇవ్వవచ్చు మిమ్ములను వినకుండా, ఆలోచించకుండా చేయరు. ఒక జడ్జిని పెట్టితే వారు ప్రతి aspect పరిశీలించి చూస్తారు అంతేగాని అందులోకివచ్చి మీ వేజెస్ మీరు ప్రానుకుంటామంటే ఏమి న్యాయంగా ఉంటుంది? కనుక ఈ గవర్నమెంటు తీసుకున్న decision మంచిదని అనిపిస్తోంది. ఇది గౌ. సభ్యులు పునరాలోచించాలి. ప్రజల అవసరాలు, ఈనాటి cost of living index ఇవన్నీ పరిశీలించి చేయుటకు ఒక అనుభవం కలిగిన మనిషి — ఒక జడ్జినివేసి వేదామనుకున్నాము. ఆ జడ్జి ఎవరో ఇంకా తేల్చలేదు, అందువల్ల పేరు announce చేయలేదు. తరువాత మన grades అధ్యాన్నంగా ఉన్నవని అన్నారు మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగారు వారి బడ్జెటు స్పీచ్ లో మళ్ళీ D. A. పెంచారని, మీరేమిచేస్తున్నారని కొంతమంది గౌ. సభ్యులు అడిగారు. వారు ఎంత పెంచారో, ఏమో, తెలియదు. నేను N.G.O.s Association ప్రతినిధులతో మాట్లాడినప్పుడు ఒకటేమాట చెప్పాను. ఈనాడు food situation సంగతి, ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నవని గౌ. సభ్యులందరూ చెబుతున్నారు. రామచంద్రారెడ్డిగారు భువనగిరిలో జరిగినవి పరిష్కార చర్యగా చెప్పారు, - ఈ పరిస్థితులు తగ్గి, ఆ ఖర్చు, ఏమైనా పద్ధతినానరే గవర్నమెంటు

భరించే పరిస్థితి ఉంటుందా? అప్పుడు నేను వారిని అడిగాను— ఒక కుటుంబానికి ఎంత కావాలంటే క్రింద బియ్యం కావాలన్నారు బియ్యం ధరలోనే రు. 8, 10 కేడాఉంటే, ఈ కేడా కలిపివస్తుందా అనే మాటగా చెబుతున్నప్పుడు నిజంగా N G O s interests లో ఇది ఒక మంచి మార్గమేమో అనుకుంటున్నాను Pay Commission గురించి స్పష్టపరచాను—

ఆహార పరిస్థితి గురించి ఉన్నది — రేపు Food and Agricultural Demands లో గౌ సభ్యులు పూర్తిగా మాట్లాడుతారు అయినా ఈ అయిదు రోజుల చర్చలలో ఆహార పరిస్థితి గురించి ప్రధానంగా ఉన్నదనేది నేను కాదనలేను. ఇది దేశాన్ని చాలా బాధిస్తోంది ఇదివరకే నేను మనవిచేసినట్లు— We have just passed through a phase ఇప్పుడు బాగాలేదని అంగీకరిస్తాను గాని అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితే ఇప్పుడు ఉన్నది అంటున్నారు. కాదు, అంటే complacency తో, wrong impression create చేయడం, mislead చేయడంకాదు; ఇక్కడ ఉపన్యాసం చేసినంత మాత్రాన, మీరంతా సెబాప్ అన్నంత మాత్రాన కాదు. యదార్థ పరిస్థితి ఉంటుంది. కాని పెద్దలు విశ్వనాథంగారు చెప్పింది నాకు నచ్చింది—అమెరికన్ డాక్స్ లో సమ్మె జరుగుతోందని చెప్పినందున ఒక్కసారి గోధుమల ధరలు పెరగలేదా. floods వచ్చినందువల్ల ధరలు పెరుగుటలేదా మీరు చేసే స్టేటుమెంట్లు, చెప్పేమాటలు జాగ్రత్తగా లేవని వారు చెప్పిన దానిలో యదార్థం ఉన్నదని నేను నమ్ముతున్నాను— ఇటు కాంగ్రెసు సభ్యులు కూడా food situation బాగుండలేదని చెప్పినారని శ్రీకృష్ణగారు వరుసగా మెంబర్లు పేర్లు ఇస్తూ చెప్పారు, వారి జ్ఞాపకశక్తికి ముగ్ధుడనైనాను. కాని వారు ఇంత కంటే మంచిదై రీ మైన్ టైన్ చేస్తే బాగుండేది. వారందరూ చెప్పినందువల్ల situation చెడిపోతుందని drive చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అనుకోవద్దు Situation ఉన్నది, analyse చేశాము. రాజగోపాలనాయుడుగారు చెప్పినది వింటే ఆయనకు నామీద కోపం ఉన్నదేమో, నేను రైతులను “దొంగలు” అంటానని చెప్పినది వింటే ఆ విధంగా అనే మూర్ఖత్వం నాకులేదు. నేను రైతులను దొంగలని అనుకుంటానో, ఏమనుకుంటానో, నాకు తెలుసు, వారికి తెలుసు కాని వారు ఈ విధంగా అర్థం చెప్పడం తప్పు. ఒక వేళ మాటల translation లో పొర పాటు ఉండవచ్చు— Hoard అనే పదమునకు stock చేకారనేదానికి చాలా భేదం ఉన్నది.

In fairness, in good sense and also because of their capacity of their economic prosperity, today ryots can retain some of their stocks.

వారు challenge చేయవచ్చు— నీవు కాంగ్రెసు మంత్రివి కాబట్టి అంటావు అనవచ్చును కొన్ని సంవత్సరాలకు పూర్వం రైతులు వండిన పంటను పొలము లోనే అమ్ముకునే దౌర్భాగ్య స్థితిలో ఉండేవారు. అది ఇప్పుడు లేదు, కొంత ధాత్యం పిరివచ్చెట్టుకొని లాభం వచ్చివస్తున్నది అమ్ముకుందాము అనే శత్రుత్వంలో ఉన్నాడు; తెన్నది అని అనను. ప్లాకు ఉన్నది. ప్లాకు ఉండటం వల్ల

అది తప్పు, క్రిమినల్ అనేమాటకాదు. To that extent market arrivals తగ్గుతాయి అసలు రానేరావనికాదు. నా theory ని logical end కు stretch చేస్తే ప్రమాదం. నా ఉద్దేశం అదికాదు. వారివద్ద కొంత స్టాకు ఉన్నది. తరువాత Consumers కూడ ఈ scarcity వల్ల సరుకు దొరకదు, దొరకదు అని ఒక నెల స్టాకు బదులు రెండు నెలల స్టాకు పెట్టుకుంటే తాగుంటుందని (hoard చేసి సంపాదించడానికి కాదు) సంసార వశంగా ఆలోచిస్తూంటే—to that extent stocks are depleted in the market, and therefore it will have its effects. And then there are hoarders. ఆ word లో ఏమైనా తప్పుఉంటే ఆ word పొరబాటు. దానినిగురించి మీరు ఏమీచేయుటలేదా అంటే, మేముచెప్పాము—Food Grains Corporation వచ్చి వారి అనిస్టెన్సు, కోఆపరేషన్ లో వారు మేముకలిసి 7½ లక్షలు మిగతారాష్ట్రలకు ఇస్తున్నాము. 2½ లక్షల టన్నులు స్టాకు ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టుకోవాలి—Lean months లో పరిస్థితిని deal చేయడానికి. సరిగా స్టాకుపెట్టి చేయలేదంటే మీ అనుభవంలో కూడ సలహాలు చెప్పండి. మాకు finality వచ్చిందని చెప్పటలేదు. మా food policy ఎట్లా ఉన్నదీ review చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక వర్యా యాలు, కమీషనర్ ను పిలిచి, మిగతావారిని పిలిచి, కనుక్కంటున్నారు. గవర్నమెంటుకు ఇది most anxious and interested problem అని మీకు assurance ఇవ్వగలుగుతాను. నిర్లక్ష్యంగా చూచుటలేదు. కొంతమంది గౌరవ సభ్యులుచెప్పినది సరే నదికాదు. మేము దుర్గాపూర్ లోపెట్టి గాలికి వినని:ర్రపించి, వారిముందు మంచినీళ్లుపెట్టి, మేము peons గా నిలబడి వారికి లొంగిపోయి వారికి ఇదీ, అదీ వదిలిపెట్టుతున్నామనికాదు. మాకు ప్రధానతాద్యత ఉన్నది. చేస్తాము. అందులో సలహాలుచెప్పండి. మహారాష్ట్రలో అయినకు దమ్ముఉన్నది, మీకు దమ్ములేదన్నారు. ఆ దమ్ము ఈయనకెంత ఉన్నదో తెలియదుగాని ఇప్పుడు ఈ దమ్ముని సంగతిలో నేను challenges కు పోదలచుకోలేదు. Monopoly ఒకటేమార్గం అని యీ ప్రభుత్వం ఎందుకు అనుకోలేదంటే అది వేరేమాట. It can be a doctrine, it can be a method. Maharashtra is entirely different from Andhra Andhra is a surplus State. The same thing cannot be applicable and we are not badly to take what any other State or any other Chief Minister has done or just to take it and copy it. But we shall certainly see what best we can do in these circumstances. We are trying our best. ఇది మా కేబినెట్ లో ఎక్కువ anxiety తో ఆలోచిస్తున్నాము. గున్నయ్యగారికి బియ్యం దొరకకపోతే—ఇది ఎందుకు చెబుతున్నానంటే కమ్యూనిస్టు అబద్ధం చెబుతున్నారు, కాంగ్రెసువారు నిజం చెబుతున్నారు.అనే ధోరణితోకాదు. Difficult situation ఉన్నది. ఈ మధ్యకొన్ని డిస్ట్రిబ్యూషనుల బియ్యం తెప్పించడం వస్తేచేయడం జరుగుతోంది. We can only take note of the argument here, Sir, with all seriousness and we can assure the House that we will do our best and we cannot just take a monopoly of business. మేము అన్నాము 2½ లక్షల టన్నుల స్టాకు పెట్టుకోవాలని. మేము అదవరమైన స్టాకు పెట్టుటకు అధికారం ఉన్నది. ప్రైవేట్

కంట్రోల్ చేసే అధికారం ఉన్నది. బార్డర్స్ పోయేదానిని ఆపినామని మనవి చేశాను. ప్రత్యేక staff ఇచ్చాము చిన్న ఆఫీసర్లు ఉంటే నష్టం అవుతోందని senior officers ను పెట్టి బాధ్యత వప్పజెప్పాము. కలెక్టర్లకు ప్రత్యేకంగా instructions ఇచ్చాము — ఇది సీరియస్ గా తీసుకొంటామని రాజగోపాల నాయుడుగారు చెప్పినదానితో, అంతా రైతులకు వ్యతిరేకంగా పోతోంది అనే దానితో నేను అంగీకరించుటలేదు నాగార్జునసాగరుదానికి ఎందుకు ఇంత మిత్తి అవ్వాలి. ఇవన్నీ ఇచ్చి ఇంత పంట పండించి 7½ లక్షలు మిగతావారికి ఎందుకు ఇవ్వాలి? బరువు ఎందుకు మోసుకోవాలి అన్నారు ఇది ఒకటే చూడకూడదు. ఇది కొత్త దికాదు. ఈ రాష్ట్రం ఇదివరకు 10 లక్షలు అదనంగా పంపించింది. ఈ ఫిగర్స్ ఎక్కడివని గౌరవసభ్యులకు కోపం రావచ్చు. ఒక గౌరవసభ్యుడు Director of Statistics వద్దకుపోయి figures అడిగాను. అంటే నేను వెంటనే పోయి Director of Statistics కు వ్రాసి అడిగాను ఆయన “Sir, that gentleman did not come and see me during these days I have not given him any figures. I have not told him.” అని వ్రాసిపంపారు. నేను మనవి చేసేది ఈ figures ఎక్కడనుంచో తెచ్చి చెప్పడంలేదు బడ్జెటులో స్పీచ్ లో వ్రాసినవి నావద్ద లెక్కలు ఉన్నవి. ఇవన్నీ బహిరంగంగా చేసే ప్రకటనలలో నుంచి చెప్పినవే This is a statement showing the figures of actual production for the years-total food production for the year 61-62 ఇవన్నీ అంకెలున్నాయి Last year we have allowed about ten lakh tons and even more of food grains to go beyond our State That has gone either by train or by road That we have stopped now. ఆవిధంగా రైతులు అక్కడ ఉండేటటువంటి consumers కు, State level కు మధ్య ఉండే వర్తకులకు లాభం రాకుండా ఉంచి, అక్కడి ధరలు పెరగడమేకాకుండా యిక్కడ కూడ ధరలు పెంచే ప్రమాదం తప్పిద్దాము అని చెప్పేటటువంటి పద్ధతిన ప్రత్యేకంగా Chief Ministers conference లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ surplus అయింది. మీకెందుకయ్యా జోన్ అంటే కూడ మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు ఒకటే ఉద్దేశ్యం పెట్టుకొని ఈ వాదించేశారు. ఇది ఈ రాష్ట్రంలో prices అమవుతో ఉంచడానికి ప్రక్కరాష్ట్రాలకు యివ్వడం, ఇవ్వ కూడదనే తత్వం నాకు అర్థంకాదు దేశంలో మాకు బాధ్యత ఉన్నది నిజానికి ఈ ధాన్యం బైటిపోదు అనుకోండి. బియ్యంధర ఏమి అవుతుంది Slump వస్తుంది ఈనాడు procurement కు యిచ్చిన rate మంచిరైతు Conservative Kisan Leader కూడా తృప్తి పడడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి ఇంకా అదేపనిగా ధరలు పెరగాలనే కిసాన్ leader కూడ యిది బాగానే ఉన్నది అని చెప్పే పరిస్థితి ఉన్నది. ఇది మనం పూర్తిగా ఆపుదాము అనుకోండి. మాకు నాగార్జునసాగర్ కు మీ డబ్బు వద్దు ఏమి వద్దు, మా ధాన్యం మేము యివ్వము అని యిక్కడ పెట్టుకుంటాము. అప్పుడు ఏ ధరకు మనం ఆమ్ముకుంటాము మన economy ఏమి అవుతుంది? దేశం సంగతి, దేశం అంతా కలుపుకొని ఆలోచన చేసేసంగతి ఆ కథంతా ఉన్నది అనుకోండి. దానిని ఒక నిమిషం మరచిపోదాం అనుకొన్నాకూడ యిది practical and useful suggestion మాత్రం కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. Food situation లో నేను యింతకన్న ఎక్కువగా చెప్పి మీ సమయం ఎక్కువ

తీసుకోదలచుకోలేదు. నా colleague రే పీ వివరాలన్నీ House ముందు పెడతారు. వివరంగా చర్చకు వస్తాయి. దీర్ఘకాలంకూడలేదు. ఇంకా ఏమైనా విషయాలు ఉంటే గౌరవనభ్యులు అప్పుడు చెప్పవచ్చు నేను ఒకటిమాత్రం మళ్ళీ మనవిచేస్తున్నాను. With all humility we entirely agree with your suggestion నేను ప్రభుత్వ పక్షాన మీతో appeal చేసేది—Let us not create an alarming situation—not that, as a friend, as a colleague. మీరు speeches యిస్తున్నారు. మీరేమో అంటున్నారనే moves తో నేను అంటున్నాని మీరు ఎవరూ అనుకోకూడదు. As a friend as a colleague నేను appeal చేస్తున్నాను. ఇదంతా మన అందిరి బాధ్యత ఈ బాధ్యతను నిర్వహించేటప్పుడు యిది ఉన్నది ఎట్లాచేద్దాము అనేది discuss చేద్దాము. ఈరకంగా ఉన్నప్పుడు monopoly ఒకటే మార్గము అంటేకూడ discuss చేద్దాము ఈ food situation మన అందరికీ సంబంధించినది. దీనిలో politics లేవు. Politics కలిగిస్తే ఎవరికీ లాభంకాదు, అది అందరికీ నేను చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. సభ్యులు యిచ్చిన సలహాలను మేము తీసుకుంటాము. గున్నయ్యగారు కోపంగా చెప్పినమాట అయినాసరే, లేకపోతే యింకో పెద్దలు చెప్పిన మాటలు అయినా సరే అన్నింటిని పీల్చే సంతవరకు మేము దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎట్లా అమలులో పెట్టాలో అంజయ్యగారుకూడ చెప్పారు. నిజమే labour area లో కావాలని చెప్పేదానిలో ఏమీజేడాభిప్రాయంలేదు విచిత్రం, ఆశ్చర్యం ఏమీలేదు మనకు ఎప్పుడూ వారు facts చెప్పారు వారు ఏదో తప్పులుచూసి search light వేసి చూసి, రంధ్రాన్నేషణచేసి చెప్పినమాటలు, మిమ్మల్ని విమర్శిస్తున్నారు. మేము చెప్పినది వినకపోతే వారు చెప్పితే వినండి అని చెప్పేటటువంటిది ఏమీలేదు. ఎవరు చెప్పినా తప్పుకుండా దానిని ప్రయత్నం చేయడానికి అమలు పెట్టడానికి ప్రయత్నంచేస్తామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. లచ్చన్నగారు చాలావిషయాలు చెప్పారు. వారికి కోపంగా ఉంటుందని చాలామంది అంటారుగాని ఆ కోపంతో చాలా మెతకదనం ఉంటుంది పాపం చాలా ఆవేదనతో, కోపంతో చెబుతూ ఉంటారుగాని పదజాలం చాలా కఠినంగా వస్తుంది. నిజమేగాని నేను మనవిచేసినట్లు ఆ పదజాలంలో కరుకుతనం లేకుండా ఉంటుంది. ఎవరికోరకో ఆవేదన పడుతున్నట్లుగా ఉంటుంది. కొన్ని వివరాలు వారిముందు లేకపోతే మరింత కోపంగా ఉంటుంది. అందుకని వారు అట్లా చెప్పారుగాని మరేమీలేదు. హరిజనులకు, backward classes కు ఈ సమాజంలో నరైన న్యాయం చేయలేకుండాపోతే—all over that of regional imbalance of equal economic development will cease to have any effect world లో మాట్లాడుతాము. Planning Commission కు మాట్లాడుతాము, State లో మాట్లాడుతాము, తెలంగాణా ఆంధ్ర అని మాట్లాడుతాము. అటువంటప్పుడు it will cease to habit in speeches. Regional imbalance గురించి చాలామంది చెప్పారు. జి. సి. కొండయ్యగారు చెప్పారు. చాలా చక్కగా practical గా ఏమైనా చేయండి. ఒకటే ఉండిపోయింది. In some form or other may be a person engaged in heavy industry or a person engaged in agriculture మళ్ళీ వచ్చేవరకు work లోనో, work load లోనో

income లోనో యింక ఏమిటిలోనో వస్తుంది. మంచి కమ్యూనిస్టు countryలో కూడ—విమర్శనకొరకు చెప్పడంలేదు—పొలంలో పనిచేసే labour ఉన్నాడు ఆదాయం వచ్చినా బట్టలు ఆ పొలంలో పనిచేసే తత్వాన్నిబట్టి ఉంటుంది. Industry లో పనిచేసే worker యింకోతీరుగా ఉంటాడు dress లో, habit లో అన్నిటిలో తేడా ఉంటుంది. అయితే నేను దీనిని చలకనగా చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు. వారు చెప్పే facts correct అయితే ఈ ప్రభుత్వం మహాదుర్మార్గం. అన్యాయం చేస్తున్నదని వారితో సంపూర్ణంగా అంగీకరించడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను కొన్ని పొరపాట్లు జరగడానికి కారణాలు ఉన్నాయి. మేము కొన్ని heads మార్చిచాము. ఆ heads మార్చినది వారి దృష్టికీరాలేదు. Primary education తగ్గించారు అన్నారు Primary education కు గవర్నమెంటు స్కూలుకు యిచ్చే fund ఉండేది ఇప్పుడు దానిని తగ్గించినారు అన్నారు. అది తగ్గించలేదు. Grants to Zilla Parishads అని చెప్పి transfer చేయడం జరిగింది. ఒక్కసారి ఆ figure తగ్గిపోయింది. అంటే వాళ్ళు ఏదో కావాల్సి primary education గ్రామాలలో పతనంగా ఉండే జాతులు అందులో వాళ్ళ విల్లిలకు దెబ్బ తగులుతూ ఉన్నదనే ఆవేదనతో అన్నారు అని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ వివరాలు నేను మనవిచేస్తాను అవి చూసినతరువాత వారికి సంతృప్తి అవుతుందని నేను ఆశించను అనుకోండి. Too much కావచ్చు. వారి కోపం కొంతఅయినా తగ్గుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. Backward classes, హరిజనులగురించి రెండు కలిపి నేను మనవిచేస్తాను హరిజనులకు మనం House sites యిస్తున్నాము. ఇది ఎందుకు చేసినారు అంటే—ఈ డబ్బుఅంతా తీసుకు పోయి ఒకసారి Housing Board లో యిండ్లు కట్టించుకోడానికి డబ్బు యిస్తున్నారు అన్నారు. ఇది సత్కానికి దూరం, యదార్థానికి దూరం, most uncharitable, most unrealistic ఎందుకు అంటారా? హరిజనులకు కట్టించినప్పుడు మాత్రం కట్టినడబ్బు ఏమిటి? ఈనాడు Housing Board కు వచ్చిన డబ్బు ఎక్కడనుంచి వస్తున్నది? L. I. C. నుంచో యింక ఎక్కడనుంచో loanగా వస్తున్నది అన్నారు. Housing Board లో హరిజనులకు యిచ్చినప్పుడు కేవలం State Government, Central Government హోమ్ మినిస్ట్రీవారి grants రెవెన్యూ income లో నుంచి డబ్బు యిస్తూవచ్చినారు దానిని యింకోరకంగా divert చేయడానికి కొందరు ప్రయత్నం చేసినారు అది సరైనదికాదు. అయితే యింకకట్టడంవల్ల అనుభవం యేమిటంటే—కట్టడం సరిగా లేదనో, కట్టడం తప్పిగా లేదనో అంటారు. ఇతరులు ఉంటారు హరిజనులుకాకుండా. అందులో వారితో భావం పంచుకోని వాళ్ళనం చేస్తూవున్నారు అనో, ఇన్నిరకాల feelings వస్తూఉంటే యిటువంటి experiences ఉన్నది. నాకు బాగా జ్ఞాపకం. గౌరవ నీయులైన నుండరయ్యగారు మాట్లాడుతూ అనేకసార్లు మీరు ఏమిచేయకండి, ఈ రాష్ట్రంలో వీలైనంతవరకు హరిజనులకు యిళ్ళవ్వాలి యిప్పించండి ఎంతో చింతపై కోలుగుతుంది అని చెప్పినమాట చాలా practical అనుభవంతో కూడిన మాట్లాడు. నేను అంగీకరిస్తున్నాను. అందుకే కొంతకాలములో Housing Board కు తీసుకు House sites యిచ్చారు. మొదట 20 లక్షలు,

22 లక్షలు ఈ సంవత్సరం 30 లక్షలు, next year 30 lakhs అయినా యివ్వాలి అనుకొన్నాము. ఇది సరిపోయిందా సరిపోలేదు. దీనిని spend చేసే capacity పెంచుకొని దీనిని చేసుకోవాలి. దీనిలో కొన్ని practical difficulties కూడా ఉన్నాయి, గౌరవ సభ్యులు రామయ్య చౌదరిగారు చెప్పారు వారు చెప్పిన practical difficulties సంపూర్ణంగా field లో ఉండే experience తో చెప్పినారు. నాకు సంతోషంగా ఉన్నది వారు చెప్పినమాట నిం. ఈనాడు town plan లో రావాలి. అక్కడ మళ్ళీ social officer due పీటన్నిటిని తగ్గించాలని కొంత కాలంనుంచి చూస్తున్నాము పంచాయితీరాజ్ department, social welfare department వీరిందరు ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య cabinet లో ఈ డబ్బు ఎక్కువ చేసినప్పుడు అసలు budget లోనే చేసుకుందాము అనుకొన్నాము కాని పొదుగైంది అని తీసివేశాము. We shall give the land acquisition powers to the Social Welfare Officer himself. We have already asked the Revenue Board to work in that direction. అని ఒకటి town planners కు ఎందుకు పంపించాలి. Health officer ను ఎందుకు అడగాలి అనేటటువంటిది ఒకటి మామూలుగా disputes ఉండేవోట జిల్లాపరిషత్ పంచాయితీ సమితులు ఒకటినాకు అర్థంకానిది గౌరవ హరిజన సభ్యులతో తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు వారిని పిలుస్తూ ఉన్నారు. అంతాకలిసి మాట్లాడుదాము అనుకోండి. దానిలో మాకేమిలేదు జిల్లా పరిషత్ కు యివ్వండి, పంచాయితీ సమితికి యివ్వండి. X-harijan కు కాకపోతే Y హరిజన్ కు అయినా డబ్బు దొరకుతుంది. భూములు దొరుకుతాయి. ఇది ఎవరికీ దొరకక మిగతా కురాలవారికో అందుకుపోయే టుటవంటి వారికో దొరుకుతుందని చెప్పేటటువంటి ప్రమాదం ఏమిలేదు. నేను పంచాయితీరాజ్ మంత్రినిగాను కాబట్టి ఏవో పెద్ద ప్రమాదం ఉన్నదని చెప్పితే నా చేతులలో పెట్టుకోవాలని చెప్పే తున్నాను అని మీరు ఎవ్వరు అనుకొరనే దైర్యంతో సాహసంతో యదార్థమైన సంగతి ఈవిధంగా పునవిచేస్తున్నాను. ఈ procedureలో కూడా simplify అయి 30 lakhs ఖర్చుకావాలి నేను ఈనాడు Finance Minister గా బాధ్యతతో చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. Procedures తీసి 30 lakhs :న్న అదనంగా ఖర్చుపెట్టుకోగలిగేటటువంటి కార్యక్రమం మనం తీసుకోగలిగితే దానికి కూడా ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందని నేను హరిజన సభ్యులకు విశ్వాసం యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. వారికి యిబ్బందులు కలుగుతూ ఉంటే వారికి యిశ్వస్థలాలు లేకుండా అవస్థపడుతూ ఉంటే వరిస్థితులేకాదు. మా సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిస్టర్ గారు ఈ విషయంపై యింకా ఏమైన ప్రణాళికలుపెడితే బాగా ఉంటుందనే ఆలోచన కూడా వారు చేస్తున్నారు. ఆ ఆలోచన చేసి దానికి ఏమైన స్వరూపం యివ్వడానికి, హరిజనులకు అదనమైన యోగం, వారికి ఉండే యిబ్బందులు తొలగడానికి ఉపయోగపడేటటువంటి practical కార్యక్రమం ఏది వచ్చినా దానికి మేము తప్పకుండా priority యిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. Boarding grants గురించి చెప్పారు. Boarding grants మన రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకత ఉన్నది. ముగ్ధాసులో చాల పెద్ద సంఖ్యతో

పెట్టారు అని మాకు చెబుతారు మద్రాసులో మేము లెక్కచూస్తే మద్రాసులో కన్న మన సంఖ్య చాల ఎక్కువ ఉన్నది డబ్బు ఎక్కువ ఉన్నది. 18 రూపాయలువారికి ఉన్నాయని అన్నారు ఈ సంవత్సరంవరకు 15 రూపాయలు ఉంటే దానిని రు 17 చేయాలని ఆలోచన చేసుకొని అది చేసినాము నిజమే. ఈ రు 15, 17 ఈ రోజులలో ఉండే ధరలనుబట్టి అది సరిపోదు అని మాకు తెలుసు కాని సంఖ్య ఎంపి వివరీతంగా ఉన్నది అంటే శ్రీకృష్ణగారు చెప్పారు వెంగళ రావుగారికికూడా hostel లో admission దొరకలేదు ఆయన పలుకుబడితో కూడ సరిపోవడంలేదు. సంఖ్య పెరుగుతూఉన్నది. మన resources ప్రతి దానిలో పెరగాలి అంటారు Tax వచ్చినప్పుడు అంతా తగ్గించాలి అంటారు. ఇదీమాకు వచ్చినచాపు ఒకటి మాత్రం నేను చెబుతున్నాను. నేను ఈ వివరాలన్ని సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు వారితోకూడ ఆలోచించిచూచాము ఈ సంవత్సరం అంటే 1st April నుంచి కొంత grants అదనంగా 17 బదులు 20 వరకు చేయాలనేటటువంటి ఒక నిర్ణయానికి రాగలిగాము మద్రాసులో 18 ఉన్నది ఆ మద్రాసువలెనైనా చేయరాదా అన్నారు అలా కాకుండా next financial year లో యిది రు. 20 వరకు చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకొని ఆ మాట కూడ యిప్పుడు మనవి చేస్తున్నాను. Normal grants 10 % ఉంటే యిప్పుడు అది కూడ పెరుగుతూ ఉన్నది. హరిజనులకు Scholarships backward classes కు యిచ్చే Scholarships గురించి మనవి చేయవలసి ఉన్నది. Scholarships తగ్గించినారు అని చెప్పేటటువంటిది ఉన్నది. Schedule tribe scholarships, Schedule castes వాళ్ళకు backward classes వాళ్ళకుకూడ 11 లక్షలు ఉండేటటువంటిచోట 28 లక్షలకు పెంచబడ్డది. ఇంత డబ్బు తగ్గించినారు అని గౌరవనీయులైన లచ్చన్నగారికి ఎట్లా అభిప్రాయం కలిగిందో అది మాత్రం సరైనదికాదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట).—Budget estimates చూసినట్లయితే 150 వ పేజియో ఏదో నాకు జ్ఞాపకంలేదు. 64-65 కి proposed allotment 14 lakhs and odd ఉండగా revise allotment 11 లక్షలు ఉన్నది.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి —అది heads transfer చేయడంవల్ల జరిగింది. ఆ heads transfer చేసే grants in aid to Zilla parishads అని మార్చడంవల్ల మికు ఆ figure పొరపాటు ఉన్నది. Total 177 లక్షలు రూపాయలు ఉంటే మేము దానిని 196 లక్షలు చేసినాము. 1965-66 కొరకు అదనంగా 50 లక్షల రూపాయలు రు 147 to 196 lakhs ఉంటే it is about 33 1/2 % increase అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న.—Other backward classes కు సంబంధించి విడదీసి చూస్తే యదార్థం తెలుస్తుంది.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి.—Concessions to backward classes విషయంలో Educational facilities and scholarships—while it was 11.95 lakhs it has increased to Rs. 28 lakhs.

అచ్చన్నగారికి లేక యింతవరికి అయినా అనుమానం ఉంది clear కాకపోతే
broad గా total figure 147 has been increased to 196 అని నేను responsible
statement చేస్తున్నాను. ఇందులో ఏమైన clear లేకపోతే తరువాత ఏమైన
సర్దుకొనడానికి లేక అందులో clear గా వారికి explain చేయడానికి సిద్ధంగా
ఉన్నానని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధంగా merit scholarships పెరగడానికి
పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి అనేది కూడ నేను మనవిచేస్తున్నాను. The expenditure
incurred in the educational facilities 1933-64 11.95 మంచి యిప్పుడు
28 lakhs వరకు ఇది పెరగడం జరిగింది. దీనితో పాటు Merit scholarship
76 లక్షల నుంచి కోటి 12 లక్షల చూపాయలవరకు పెరగడం జరిగింది. ఆ
విధంగా ప్రతి దానిలోను పెరగడం Merit scholarship మొదటి సారిగా 82-84
లో ప్రవేశ పెట్టినపుడు దానివల్ల real encouragement చేద్దాము అనే ప్రవేశ
పెట్టబడింది. దీనికి మంచి results కనబడుతున్నాయని వానిలోకూడ ఈ సంవ
త్సరం పెరగడం జరిగింది. ధానితోపాటు School Final stage లో కేవలం
Merit కు స్థానం ఇవ్వాలి, అనే దృష్టి పెట్టుకొని ఈ నాడు Merit scholarship
లేక ఆ institutions కు కొంత additional Building గాని, మరి యితరమైన
facilities డబ్బు వగైరా కలిగించాలనికూడా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.
State merit scholarships 1963-64 Rs. 3½ lakhs, 1964-65 Rs. 7 lakhs, Now
Rs. 8½ lakhs State Government 4.96 lakhs ఉంటే 8,70,000. Government
of India merit scholarship 1.12 ఉంటే 2,85,000 వరకు పెంచాము.
Government of India sanskrit scholarship కూడ పెంచాము. Natara
scholarships loan యిచ్చేటటువంటిది 25 lakhs వరకు పెరగడం ఈ విధంగా
ప్రతి item లో వీలైనంత వరకు పెంచడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ విష
యంలో education కు కొంత ప్రత్యేకత ఇవ్వడం జరిగింది. Education కు
ఎందుకు ప్రత్యేకత ఇస్తున్నారు. Education కు బదులు చేరే తిండికి యివ్వా
లని కొందరు చెప్పారు. Education కు ప్రత్యేకంగా ఈ సౌకర్యాలు కలిగించ
డము వలన general co sequences కలగడానికి ఉపయోగపడుతుందనే విశ్వా
సంతో ఈ విధమైన సౌకర్యాలు కలిగించడానికి merit ను real merit ను కాదు
నిజంగా socialistic society అని చెప్పకొనేటటువంటి ఏ సమాజం అయినావరే-
నా శక్తి మీద నేను నిలబడగలుగుతున్నాను. నా కాళ్ళపై నేను నిలబడే అవకా
శాలు వున్నాయి. నాకు merit వున్న కూడా ఈ సమాజంలో నన్ను అన్యాయం
గా మీదికిరావడం చేస్తూన్నారు. అనే psychological feeling వుంటే అది
ఎప్పుటికైనా తీరని దెబ్బగా నష్టంగా వుంటుందనే తత్వంతో యిది జరుగుతూ ఉన్న
దని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Employment ను గురించి చాలా విమర్శన జరిగింది.
మేము figures ఎందుకు యిచ్చినామా అని అనిపించేటటువంటి పరిస్థితి వరకు ఆ
figures పట్టుకొని విమర్శనలు చేసినారు. ఈ figures employment exchange
లో ప్రతి జరుగబోతోందో చెప్పాము గాని ఈ figures ఇవ్వడం వల్ల చేతలో
యింత unemployment లేదు. అంతా అయిపోయింది అని Impression
కలుగజేయడానికి యిచ్చినాము అని ఎవరైనా అనుకుంటే పొరబాటు అని మనవి

చేస్తున్నాను ఉదాహరణకు కొద్ది రోజుల పూర్వం, last session లో నేను plan review తో చివరాలు మాట్లాడినప్పుడు ఎట్లా unemployment dead lock జరుగుతూ ఉన్నది, ఇన్ని efforts చేస్తున్నా plan యింత పెద్దగా పెరుగుతున్నా, పాను కేటాయింపులు రెండింతలు, మూడింతలు, చేస్తున్నా కూడ ఈ జాక్ లాక్ పెరుగుతూ ఉన్నదనే మాట యిదివరకు నేను మనవిచేసిన సంగతి గుర్తుకు తెస్తున్నాను కాబట్టి గవర్నమెంటు ఇవన్నీ అర్థం చేసుకోకుండా కాంప్లికేషన్లో ఉన్నది. unemployment పోయిందని చెప్పడానికి మేము ఏదో ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అంటే లాభంలేదు నేను మళ్ళీ ఆ మాటనే repeat చేస్తున్నాను. The back log of unemployment, . . . at the beginning of the third five-year plan was 8.7 lakhs and the additional entrants to the labour force during the 3rd five-year plan would be 12½ lakhs making a total of 16.8 lakhs for achieving full employment by the end of the third plan. As against this, the third plan is expected to generate about 10.79 lakhs leaving leaving a back log of 5.59 lakhs as against 8.7 lakhs. In every plan we are only adding to this thing. ఇంత మనం పెంచి యింత economic programme లో యిన్ని కార్యక్రమాలు యిన్ని సెక్టారులలో చేస్తూ అప్పు ఎందుకు తెస్తున్నారు, నష్టం చేస్తున్నారు అని చెబుతున్నారు. ఎన్ని జరుగుతూ ఉన్నా-అన్నీ చేసినా ఈ పరిస్థితి జరుగుతూవున్నది కాబట్టి మేము యిచ్చిన figures ఒక illustration కొరకు employment exchange వది ఈ విధంగా ఒరుగుతున్నదని గౌరవ సభ్యులకుండు మనవి చేసుకోడానికి తప్ప, దీనివల్ల అయిపోయిందనే కాంప్లికేట్ కలిగించే ఉద్దేశ్యముతో కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. Regional imbalance గురించి గౌరవ సభ్యులు చాల మంది చెప్పారు. ఈ Regional imbalance అంటున్నారు. దీనికి ఏమైన మార్గం ఉన్నదా? Resolution ఎందుకు చేయరు అని రాజగోపాల నాయుడుగారు అన్నారు. మేము resolution చేస్తే అయిపోయేటట్లు వుంటే resolution చేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని యిది కావడం లేదు, ఎన్నో ఇబ్బందులలో కూడినటువంటిది. మనం ఒక రక మైన programme తీసుకుంటే, ఒక industry పెట్టాలంటే ఎక్కడ పెట్టాలి. steel factory గురించి చర్చ జరుగుతున్నది. నిజానికి మనకువుండే టటువంటి పరిస్థితులలో economic pumping కొరకు అవసరం అని చెప్పేమాట కాదు మాకు అన్ని రకాలుగా అర్హత ఉన్నది coal water supply, మా port, మా train, యివన్నీ పరిపోతాయనే వాదన మనం చేస్తున్నాము. Fourth plan లో కావలసినటువంటి 6 to 7 Hundred crores of rupees economic central sector లో ఏ డబ్బు రావాలో దానివల్లమవ economic situation బాగు పడడానికి పీలు ఉన్నదో అది మనకు బొరుకుకుందిగా అనే ఆలోచనమాడ ఉన్నది. ఇన్నిరకాలుగా దేశం మొత్తంతో మన దేశంలో ఉండే Districts లో district to district back ward అని అనకూడదనేమాట నిజమే గుంటూరు District తీసుకుందాము, కృష్ణా district తీసుకుందాము, Best Districts అనేవి మన

రాష్ట్రంలో తీసుకున్నా ఈ district లో కూడ కొన్ని తాలూకాలు మహా అధ్వాన్నంగా చాల వెనకబడిన స్థితిలో ఉన్నాయనే సంగతి ఎవరు కాదంటారు అందుకని సెంట్రల్ ప్లానింగ్ కమిషన్ ను మా యాటిట్యూడ్, బ్యాక్ వైజ్ గా చేయాలనే యావరేశ్ బాకు, బ్యాక్ వర్డ్ బాకు, ఫోర్ వర్డ్ బాకు అని మూడు కేటగిరీస్ గా డివైడ్ చేసి ఆ యా ప్రాంతాలను దృష్ట్యాలో పెట్టుకుని చేయాలని మేము ప్రయత్నిస్తున్నాము దానికి డిట్ కోట్ల రూపాయలు ఎటా సరిపోతుంది? అన్నారు. అది నిజమే బిట్ కోట్లతో నాలుగవ ప్రణాళికా కాలంలోనే యీ కండిషన్స్ అన్నింటినీ బాగుచేస్తామని ఎవరు అన్నారు? అనుకుంటే, అది సాధ్యమవుతుందా? ఎంతపెట్టినా తక్కువే. ఇది ఒకటి రెండు చిన్న కార్యక్రమాలకు సరిపోతుంది. వెనుక, మేము పై లెబ్ ప్రాజెక్టులో వది వన్నెండు తాలూకాలకు మాత్రం అనుకున్నప్పుడు ఎనిమిదికొట్లు కావాలి అనుకున్నాం. ఆనాడు వున్నవే ఫాసెన్ పరియాస్, మిగతావికాదు అని ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశంకాదు. స్వప్నమైన వివరాలు మా ముందు వున్నవి అందుచేత, యింత బోకెన్ గా పెట్టి, దానిపై కాన్ సెన్ ట్రేట్ చేసి మనవినులు చేసుకోవాలి. మనం యీనాడు, ప్రోగ్రెస్ చెందినవనుకున్న పరియాలను అట్టే పెట్టి వాటిని అక్కడవే ఆపి, వాటిని ప్రోగ్రాము లేకుండా చేయడం సాధ్యం కాదు. గౌరవసభ్యులు చాలామంది అదిలాబాదు, నెల్లూరు, పొదిలి, దర్శి ప్రాంతాలనుగూర్చి చెప్పారు. చివరకి మన మార్గిరాజుగారు కూడా కృష్ణా, గోదావరి డిస్ట్రిక్టును అనాధరణాలయాలనే పదముతో వర్ణించారు ఇంకా ఎన్నో రకాలుగా చెప్పడం జరిగింది సీనియర్, వారు చెప్పే భావంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మనకు అన్ని జిల్లాలలోకూడా బ్యాక్ వర్డ్ పరియాస్ వున్నవి వాటిని డెవలప్ చేసుకొనడానికి ఒక బేసిస్ పై వీలయినంతవరకు కాంపెనెన్సివ్ ప్రోగ్రామును వేసుకుని, బ్లాక్సు బేసిస్ గా చేసుకున్నప్పుడు అది సరిపోతుంది అన్నారు ఏమైనా యీ విషయంలో సెంట్రల్ సెక్టార్ లోవారికి ఆ స్కోపు ఎక్కువగా వున్నది. పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులు వారు తీసుకోగలుగుతున్నారు కోటానుకోట్లు వారికి వున్నవి. దానికి సంబంధించి అదనంగా తెచ్చుకోవడానికి మనం ప్రయత్నించాలి. వారి పరిభాషలో, రమ్మువుంటే తెచ్చుకోవాలి, రమ్మువుంటే యుద్ధం చేయాలి, ఆవేమాటకు నేను ఏమీ చెప్పలేనుగాని, మేము సాధ్యమైనంతవరకు అన్నివిధాలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకూడా గుర్తించి, ఆ విధంగా వారుకూడా చేస్తారనే ఆశ, విశ్వాసం నాకువుంది. నాకుమాత్రం, గవర్నమెంటువద్దవున్న వివరాలను బట్టి, వారు అంతా న్యాయం చేస్తారనే చెప్పేమాట లేదుగాని, చేయించడానికి మాత్రం మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం ఇది ఒక కంటిన్యూడ్ ప్రాజెక్ట్. దానివకారం చేసుకుంటూ చెళ్ళవలసి వుంటుంది అని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంత, ఇండస్ట్రీస్ గురించి చాలామంది గౌరవసభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. స్పెన్సింగ్ మిల్సు గురించి చెప్పారు. ఉదయం ప్రశ్నల సమయంలో వివరాలు అడిగారు. స్పెన్సింగ్ మిల్సు విషయమై మహారాష్ట్రలో ఎందుకు చేయలేదు, ఏమీ చేస్తున్నారు, అని కోవంగా అడిగితే మేము ఏమీ చెప్పలేము.

గాని, నిజానికి ఏమీ చేయలేదనికాదు. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్ విషయమున్నది రెండు, మూడు నెలలకొకసారి మేము మీటింగులను ఏర్పాటుచేస్తున్నాము ఆయ్యా, మీ డిఫికల్టీస్ ఏమిటి? లై సెన్సు దొరికిన తరువాతకూడ మీరు ఎందుకు చేయడం లేదు? అని అడిగితే వారు ఏదోచెప్పడం, మళ్ళీ అడుగుకూ వుండడం జరుగుతూ వున్నది సంతృప్తికరంగా లేదు. నిజమే వాటిని కాన్సిల్ చేయడానికి కూడా మేము సిద్ధంగా వున్నాం అయితే కాన్సిల్ చేసిన తరువాత మరొక పెద్దమనిషివచ్చి ఆ లై సెన్సు తీసుకుని చేయడానికి ముందుకువస్తున్నావా, లేదా అనే విషయం కూడా చూడవలసివున్నది భువనగిరి, తాండూరు, కడప యిలాంటి ప్రాంతాలున్నాయి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి యిటువంటివి ఆరెడు ప్రాంతాలున్నాయి లై సెన్సు తీసుకున్నవారు వున్నారు. వారు కాదు అని వచించినా, మరొకరు ఎవరైనా వస్తారా, లేదా అనే విషయం మనం చూసుకోవాలి ఆ విధంగా చూస్తున్నాం. లేకపోతే, పరిస్థితి అట్లాగే వుంటుందా, అనికాదు. సింక్రల్ గవర్నమెంటులోకూడా యీ పాలసీవుంది కొంతమంది గౌరవసభ్యులు యీ విషయమునుగూర్చి మనవిజేశారుకాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. ఏమైనప్పటికీ, లై సెన్సువద్దతి, రాష్ట్రప్రభుత్వమునకుసంబంధించి డెలిగేట్ కావాలి ప్రతిది అక్కడకుపోయి చేయాలంటే బాగుండదు. ఒక కో ఆర్డినేటర్ పాలసీవుంది, రెవ్యూ చేసుకుంటూవెడితే బాగుంటుంది ప్రతిదీ అక్కడకుపోవాలంటే అలస్యం అవుతుంది. ఇంత అలస్యం జరిగినతరువాత, వారు చేయకుండా పోవడానికికూడా కారణాలు వున్నవి. 'మేము భూమి యివ్వమనలేదు, నీళ్లు సప్లయ్ చేయమనలేదు, ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వమనలేదు— అన్నప్పుడు— ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించి కొన్ని యిబ్బందులు వున్నమాట నిజమే. ఆ టారెట్స్ మేము పూర్తచేసుకోలేని మాట నిజమే. అది నేను అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. అయితే ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ కొరకు, మీకు ఎలక్ట్రిసిటీ లేదు కాబట్టి మీకు వద్దు అనే పరిస్థితి మాత్రం లేదని మనవిజేస్తున్నాను మనకు చార్జెస్ కొంచెం ఎక్కువగా వున్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో కన్సంషన్, సప్లయ్ యిప్పుడు అంత ఎనామికల్ గా చేయలేకపోతున్నాం. వాల్యూమ్ ఆఫ్ బిజినెస్ ఎక్కువగా వుంటేనేతప్ప అది సాధ్యంకాదు. పని తొందర తొందరగా జరిగితేనేతప్ప అది సాధ్యంకాదు. అనేకమైన బాటిల్ నెక్స్ వచ్చాయి. అయినప్పటికీ, ఇండస్ట్రియల్ జేషన్ లో మాత్రం మనం ముందుకు వెళుతున్నామని మనవిజేస్తున్నాను స్పెషియల్ మిల్స్, రిఫైనరీ నేను నా బడ్జెట్ ప్లీచ్ లోనే మనవిచేశాను ఈ విధంగా ఎవరైనా వున్నట్లయితే వారిలై సెన్సు కాన్సిల్ చేయించి మరెవరికైనా యివ్వించే చర్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని నేను బడ్జెటు ప్లీచ్ లో మనవిచేశాను. ఆ విషయాన్ని మరొకసారి గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇండస్ట్రిస్ కు సంబంధించి మనం వెనకబడివున్నాం, యింకా ఎక్కువ చేసుకొనవలసిన అవసరమున్నదనే విషయంలో యింకా వివరాల లోనికి పోయి జేకు యివ్వడం ఎక్కువ సమయం తీసుకొనదలచలేదు. ఇండస్ట్రిస్ పై చర్చ వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ సమయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను. కొందరు గౌరవసభ్యులు చాలా వచ్చని

అభిప్రాయాలు చెప్పారు. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు చాలా చక్కని, రిఫ్రెసింగ్ ఐడియాస్ చెప్పారు. అందుకు వారి నా అభినందలను అందజేస్తున్నాను. గూడ్సు ట్రాఫిక్, కన్స్ట్రక్షన్ కాంట్రాక్ట్స్ మొదలైనవి పెట్టుకోవాలి అన్నారు. వీటన్నింటిపై ఆలోచనలు జరిగినవి, ఒక ఉదాహరణను చెబుతాను. గూడ్సు ట్రాఫిక్ లో ఎందుకు పోటాడర్లనే మారుతు, ఈ మధ్య నేషనల్ డెవలప్ మెంటు కౌన్సిల్ యొక్క కన్సర్న్స్ కి మిటికి నేను హాజరుకావడం జరిగింది. అప్పుడు యీ విషయం చర్చించుకుంది. దానిలో వచ్చే ప్లాన్ లో 750 కోట్ల రూపాయలు ట్రాన్స్ పోర్టుకు పెట్టాలని వుంది. ఇది సరిపోవడంలేదని కేంద్రమంత్రి రాజ్ బహదూర్ గారు, చాలా పట్టుదలగా చెప్పారు. అది తప్ప మార్గం లేదు. 650 crores have to be mobilised from private sector and only 100 crores from the public sector. కాబట్టి పబ్లిక్ సెక్టర్ కు సంబంధించి మన లిమిటేషన్ యీ విధంగా ఉన్నప్పుడు, పబ్లిక్ సెక్టర్ లో మనం పాసెంజర్ ట్రాఫిక్ బాగుచేసుకుంటానూ, లేక గూడ్సు ట్రాఫిక్ లోపోతే బాగుంటుందా, అనే విషయమన్నది. గూడ్సు ట్రాఫిక్ లోనికి గమం పోదలమంటే పెద్ద ఎత్తున పోవాలి. సగానిపోయిన తరువాత, ఇంకొకటి 850 కోట్ల రూపాయల పోతే మరెవ్వాన్ మొత్తం డెబ్బుతీంటుంది అనే విషయం కూడా యిందులో వుంది. అయితే, జపాన్ వంటి రాష్ట్రంలో, మరికొన్నిచోట్ల, గూడ్సు ట్రాఫిక్ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నది, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు చేస్తున్నారు. ఇది సెంట్రల్ అండ్ స్టేట్ యొక్క బాయింట్ ఎఫ్ ఫెక్ట్ గా జరుగుతుంది. కొందరు గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. సెంట్రల్ వారు చేసుకుంటే లాభం వారికే పోతుంది అని ఆవిధంగా జరగదు. ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి రామగోపాలరెడ్డిగారు తమకున్న అనభవంతో చాలా చక్కని విషయాలు చెప్పారు. వారి మెయిడెన్ స్పీచ్ లో ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి చక్కని సలహాలను ఇచ్చారు. వారికి హృదయ పూర్వక అభినందలను తెలియజేస్తున్నాను. సంద్యాల, అల. పూర్వంలో ముగ్గుర్ ఫ్యాక్టరీలు వస్తే బాగుంటుంది అన్నారు. అలోచించమన్నారు. అందులో కొన్ని లిమిటేషన్స్ వున్నాయి. అయితే మొత్తం భారతదేశంలో ఈ ప్లాన్ లో అదనంగా 50 శీశుకురావాలని వున్నది. అందులో మన రాష్ట్రం నుండి కూడా కొన్ని వున్నవి. దానికి డబ్బు ఎట్లా తేవాలి, ఎట్లా మోబిలైజ్ చేయాలి, అడిషనల్ ఫైనాన్సింగ్ ఎట్లా అనేవిషయం ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో తేలకుండా వుంది. మన రాష్ట్రంలో చాలా వున్నవి. ఎక్కడయితే ముగ్గుర్ ఫ్యాక్టరీకి పొటెన్షియల్ ఏరియా వున్నదో డిమాండ్ చేసి, వివరాలు కూడా మేము బ్లాప్రింట్ తయారుచేస్తున్నాము. దానితోబాటు భాండసారి ఫ్యాక్టరీలకు, దానివలెవలె ఇచ్చి, దానికి అవసరమైన లోన్ అప్లై చేసి ఎంకరేజ్ చేయాలని కూడా వున్నది. ముగ్గుర్ రికవరీ గూర్చి చెప్పారు. శ్రీరామమూర్తిగారు అగ్రో ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్ గూర్చి చెప్పారు. ప్రొడక్షన్, నెట్ వర్క్ మూత్రమేగాక, డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడా తీసుకోవాలని చెప్పారు. దీనికి ఒక స్వరూపము ఇచ్చి కనీసం రెండుకోట్ల రూపాయలై నా పెట్టుకొని చేసుకోవాలని వున్నది. ఈ మధ్య నేషనల్ డెవలప్ మెంటు కౌన్సిల్ మీటింగులో మన స్టేటువజాన నేను ఒకటి రెండు మాటలు

చెప్పడం జరిగింది మిగతా మిత్రులు తమ స్టేట్ పజాన చెప్పడం జరుగుతుంది ఇండస్ట్రియల్ సెక్టర్ కు సంబంధించి స్టేటు, సెంటర్ మధ్య యింకా సన్నిహితమైన సంబంధం కావాలి దాని మేనేజిమెంటులో మా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సంబంధం వుండాలి అక్కడ ఎంప్లాయ్మెంటు ఏ విధంగా వున్నది, అక్కడ పని ఏ విధంగా జరుగుతున్నది, ఎఫీసియెన్సీ పెరగడానికి, పని చురుగ్గా జరగడానికి సంబంధించి మాకు ఏమీ సంబంధం లేకుండా, కేవలం స్పెక్టేటర్స్ గా వుండి మేము చేయగలిగేది ఏమీ వుండదు, దానివలన మాకు లాభమేమీ వుండదు అనే విషయం చెప్పడం జరిగింది అంతేకాదు, ఎక్స్‌పోర్టు విషయంలో 200 కోట్లు మన రాష్ట్రం నుండి అవుతున్నది అన్నారు అంత వుంటే నేను సంతోషిస్తాను కాని 200 కోట్లు లేదు మొత్తం ఆలిండియా ఎక్స్‌పోర్టు ఫిగర్స్ తీసుకుంటే 700 కోట్లవరకు వున్నది మన కంట్రీబ్యూషన్ 70 కోట్ల వరకు పెరుగుతుంది, ముందుకు పోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఈ మాటలు వచ్చున్నప్పుడు మేము చెప్పాము మేము ఎట్లా యిందులో భాగస్వాములము కావాలి?, ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ విషయమన్నది. ఈ ఉదయం కొంతమంది అడిగారు మీరు ఫారిన్ టూర్ పోయినప్పుడు ఏమిచేశారు, అని. ఇప్పుడు జపాన్ మెషినరీ ఎగ్జిబిషన్ జరుగుతున్నది అనేకమంది వస్తున్నారు బయటనుండి జెకోస్టావేయానుండి, రష్యానుండి ఎంతో మంది వస్తున్నారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున మేము మాట్లాడినప్పుడు, ట్రేడ్ అగ్రిమెంటు చేసుకుంటే ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ యిశర సమస్యలు యిందులో వున్నాయి. ఆ విషయాలలో మార్పు రాకపోయినట్లయితే దేశవ్యాప్తంగా పెద్ద ఎత్తన యీ కార్యక్రమం జరగడానికి వీలు వుండదు అని, ముందు కొంత వర్సెంటేజ్ మీకు అని ఎలోకేట్ చేసి పెట్టుకుంటే రాష్ట్రాలు యీ సెక్టర్స్ లో పోవచ్చును అని బ్రాడ్ అండిస్ స్టాండింగ్ కు వచ్చిన తరువాత, మా ఇనిషియేటివ్ తో మేము అదనంగా కొన్ని సెక్టర్స్ తెచ్చుకొనడానికి అందుబాటులో వుంటుంది అందువలన యీనాడు ఫారిన్ కొలాబిరేషన్ తో చాలా తక్కువగా వున్నవి. మనం చాలా బాక్ వర్డ్ గా వున్నామనే విషయం చెప్పడానికే యిది నేను చెబుతున్నాను మనం అభివృద్ధి సాధించేకామని చెప్పడానికి కాదు మొత్తం దేశంలో 700 కు పైగా వుంటే మనకు 25 మాత్రం వున్నవి. ఇది మహా అధ్వాన్నమైన ఫిగర్. దీనివలన మనమేమీ చేసుకోలేకపోతున్నాం

ఇతర దేశాలలో జరిగే అభివృద్ధితో సంబంధం పెట్టుకొని, ఆ పద్ధతులు తదుపాత ఉపయోగపెట్టాలి. నాబోటివాడు బయటకుపోయి ఏమీచేయకుండా పోజే, ముదోపారి పోవాలంటే నిష్ప్రయోజనం, నిరుపయోగం అని చెప్పడానికి నేను సంసిద్ధంగా వున్నాను. వెళ్ళినవారు అక్కడి విషయాలు తెలుసుకొని రావాలి అనుకున్నామైన స్వరూపమెచ్చి వరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఆర్థిక సహాయం, సాంకేతిక సహాయం పొందుతారేచడానికి అవకాశం వుంటే న్యాయంగా వుంటుంది కాఫీ లేకపోజే బేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మేము చెప్పే మాటలు చెప్పాము. సెంట్రల్ సెక్టర్ ఇన్వెస్టిమెంటు చాలా తక్కువ వుంది. వారందరూ చెప్పిన మాటలే దేవు మొనగా వున్నాయి ఫస్ట్ ప్లానులో 46 కోట్లు ఇప్పుడు అయితే మన

రాష్ట్రంలో 2 కోట్ల 80 లక్షలు మాత్రమే వారు ఖర్చు చేశారు. సెంట్రల్ ప్లానులో 871 కోట్ల రూపాయలు సెంట్రల్ సెక్టారులో పెట్టితే మన రాష్ట్రంలో 6 కోట్ల 30 లక్షలు మాత్రమే వారు ఖర్చు పెట్టారు. మూల ప్లానులో యిప్పటివరకు జరిగినదానినిబట్టి 1584 కోట్లరూపాయలు వుంటే మన రాష్ట్రంలో 78 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే పెట్టారు. ఇంకా పెరగాలనుకుంటున్నాము, పెరుగుతుంది. 150 వరకు అయినా పది వర్సంటు అవుతుంది. పాత గాప్ ఫిల్మ్ చేయడానికి ఉపయోగపడక పోయినా ఇప్పుడు వుండే పరిస్థితులలో యీ వర్సంటేజీ అయినా లేకపోయిందని వారు చెప్పినది వున్నది. నేషనల్ డెవలప్ మెంటు కౌన్సిలులో ప్రధానంగా ఆదేశనిగా లేవదీసి వత్తిడిచేస్తూ, కొన్ని వార్లు కఠినంగా అనిపించినా, మొగమాటం లేకుండా రాష్ట్ర ప్రజలపక్షాన ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ— ముఖ్యమంత్రిగారుగానీ, సభలో, సమావేశాలలో మంత్రులము ఎవరము పోయినా యీ మాటపైనే పట్టదలగా చేస్తున్నామని ఎవరి చేస్తున్నాను. పరిస్థితులు మెరుగువుతాయని చెప్పడానికి నాకు ఇప్పటికీ ఆశా జనకంగా లేదని చెబుతున్నాను. కాని ఇప్పుడున్నట్లే వుండదు. నాలుగవ ప్లాను స్వరూపంలో మంచి వాతావరణం రావడానికి అవకాశం వుంది. మన రాష్ట్రంలో కూడ లెక్కిరల్ ఎడ్యుకేషనుకు లీడర్ షిప్ లో జనరలుగా చేసే ఖాంట్లో— అగ్రికల్చరులో టోటల్ ఎకానమీ కాకుండా మన ప్రజలను, యువకులను గ్రామాలలో శక్తివుండి ముందుకు వచ్చేవారికి అవకాశం వుండే పద్ధతిలో ఒక వాతావరణం ఏర్పాటు చేయాలి. గౌ. రాంగోపాలరెడ్డిగారు ప్రతివారిని అనుమానించే వాతావరణం వుంటే బాగుంటుందేమోనన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారుకూడ ఉదయమే చెప్పారు. నేనుకూడ అదే మనవి చేస్తున్నాను. వారు చేసేదంతా మంచిదని, పంకాలుపెట్టి, వారినిమోసే తత్వంతోకాదు చెప్పేది ప్రయత్నం, పబ్లిక్ సెక్టారులకు రెంటినీ కలుపుకొని టీ. కుపోయే పద్ధతిలో వుండాలి. ప్రత్యేకించి చిన్న ఇండస్ట్రీస్—Small Scale Industries; It means involving the individual in the industrialization programme— ఇండవిడ్యువల్స్ ను పెద్ద ఫ్యాబ్రికీలలోకి తీసుకుపోయి— కోటానుకోట్ల రూపాయలు తీసుకుపోయి ఎవరికో అప్పజెప్పాలనికాదు స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ వస్తే మన యాటిట్యూడ్... సైయన్ లెస్ స్టీల్ మీద వుండే విషయాలు మనవి చేశాను. ఒక గౌ. సభ్యుడు నాకు ఒక కాగితం యిచ్చారు, నేనిప్పుడు వారి పేరు చెప్పను, నేను వారికి ప్రామిస్ చేశాను. నిజంగా ఇటువంటి కేసెస్ వుంటే—బ్లాక్ మార్కెట్ వుంటే— దీని నుంచి కాపాడాలని కాదు. సైయన్ లెస్ స్టీల్ అంటేనే పనికిరాదు. ఇది ఇండస్ట్రీస్ కావు, రిసి, 90 మందిలో జరిగే ఇండస్ట్రీస్ మీద మనమంతా ఒకేసారి పడడం న్యాయం కాదని కౌన్సిలులో ఒక గౌ. సభ్యులు చెప్పారు. మేము చస్తున్నాం, వారం రోజులు పది రోజులు, 21 రోజులైనా దొరకడంలేదని వీడుస్తుంటే—వార్ని మీరంతా దుయ్యికోట్లుకుంటే ఇది ఎక్కడి ఖర్చు అనే పద్ధతిలో ఉంది. వారు ఒక గౌ. సభ్యుడు యీ రోజు ఉదయం యిచ్చారు. వారు యిప్పుడు హాఫ్ లో ఉన్నారు. వారితో నిజబడతానని మనవి చేశాను. వారితోపాటు రెస్పాన్సిబుల్

ఆఫీసర్ పోయి-నిజానికి ఇటువంటివి ఒకటి, రెండయినా అరికట్టగలిగితే జనరల్ టోనస్ అవుతుంది, సంతోషం. స్ట్రెయిన్ లేచే స్టీల్-షిప్ డిమాండ్ ఉంది ఇది ఉపయోగం కావాలనే వుంది దీనివల్ల కొంతమంది డిపార్టుమెంటల్ ఆఫీసర్లుకు ఎవరికో ఇంటరెస్ట్ వుంది అంటే-అటువంటి వారు వుంటే వారి పైన కూక చర్చ తీసుకుంటాము. మన స్టేట్ ఇంటరెస్టులో తీసుకుంటామనేది వుండాలి కాని అందరినీ అనుమానించే పద్ధతిలో ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు సరిగా చేయకంలేదు. యాటిట్యూడ్ బాగా లేదు అని ఎన్ని చెప్పినా నేను, ప్రభుత్వం కూడ అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము చానినీ మార్పించడానికి మేము శక్తివంతన లేకండా ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు ఆఫీసర్లు అంతా పనికి వారు. వారంతా లంచాలు తీసుకుంటారు అంతా పర్మిట్స్ ఇవ్వడానికే వున్నారు అనే వాతావరణం లేకుండా-చేసుకోవడం చాల అవసరం వారి మొరేట్ పెంచుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఒక ఆఫీసరు మంచిగా ఉండి పది మందితో మాట్లాడి, బాగా-పనులు చేయించి, పది ఇండస్ట్రీలు పెట్టించే ఉపాయం సభవారు మాకు ఇవ్వాలి మేము ఆఫీసరులకు కలిగించే వాతావరణం కావాలని ప్రత్యేకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను లోటుపాట్లు లేవని కానేకాదు. వున్నాయి ఇండస్ట్రీస్ కన్వలెజ్ కమిటీవుంది. అందులోనో మరొక చోటనో మాట్లాడి యివన్నీ చేసుకోవచ్చు ఇన్వెస్టిమెంటు గురించి చాల ఫీల్స్ వున్నాయి. ఎడ్యుకేషను గురించి చాల విషయాలున్నాయి స్కాలర్ షిప్స్ సందర్భంలో చెప్పాను ప్రముఖేటు స్కూల్స్ పబ్లిక్ స్కూల్స్ ఎట్లావున్నాయి స్టాండర్డు ఎట్లావున్నాయి అనేది వుంది గోవిండి గంగారెడ్డిగారు ప్రయివేటు స్కూల్స్ లోకి పెద్ద పెద్ద వారు తమ పిల్లలను పంపుతున్నారంటే ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు వారి స్టాండర్డు సరిగా లేదన్నమాట అన్నారు. టీచర్లకు వేతనాలు పెంచాలనే మాటకూడ వుంది అందుకు సర్వదా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తెలంగాణా టీచర్స్ ట్రెయినింగు గురించి గౌ. సభ్యులు కె రామచంద్రారెడ్డి గారు చెప్పారు. టీచర్లుగా వుండి ట్రెయినింగు లేనివారిని తీసేసే పద్ధతి వచ్చినప్పుడు వారికే ట్రెయినింగు యిప్పించుకుందాము ఇందుకు మాత్రం అన్ ట్రెయిన్డ్ టీచర్లు వుండకూడదు అన్నాము జనరల్ రూల్ ప్రకారం స్టయిఫండ్స్ యివ్వాలని వున్నా అదికూడ సర్ది పుల్ పే ట్రెయినింగ్ పీరియడ్ లోయిచ్చే నిర్ణయం తీసుకో బడ్జెట్ సంగతి గౌ. సభ్యులకు తెలియనట్లు వుంది ఈ మాట కూడ నేను నా బడ్జెట్ స్పీచ్ లో ముఖం చేశాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—పుల్ పే అంటే ఆయన స్థానంలో మరొకరిని అప్పాయింట్ చేయకపోతేనా లేక చేసినాకూడ యిస్తున్నారా ?

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:—టీచర్లు ట్రెయినింగులో వున్నప్పుడు ఇది వరకు 30-40 రూ. లు స్టయిఫండు మాత్రమే యివ్వడం జరుగుతోంది. ఇది చాల పోర్టబిల్ లో తెలంగాణా టీచర్లు అపోషియేషన్ వారు రిప్రజెంటు చేసినప్పుడు అది నిశ్చయమే. యివ్వాలిచేది వచ్చింది. దాని ఆల్టర్నేటివ్ అరెంజి మెంట్ గురించి దీనికి లింక్ చేయకుండా-ట్రెయినింగుకు పోయారు. వారికి

భార్య, పిల్లలు—గుటుంబం ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థవుంది అని దానికి లింకు చేయకుండా ఫుల్ పే యివ్వాలని ప్రభుత్వం డిమెండ్ చేసింది. ఆర్డర్ నేటివ్ ఆరేంజిమెంటు గురించి డి. పి. ఐ. గారు ఆలోచన చేస్తున్నారు. ఎక్కడెక్కడ వేకెన్సింగు ఉంటే ఎట్లా చేయాలనేది ఆలోచిస్తారు కాని ఇది చేయటం జరిగింది. తెలంగాణా టీచర్స్ అసోసియేషను గురించి బెదిరించారు. విక్త్రా చేస్తామన్నారు అని కొంతమంది అన్నారు. నేను ఒక మహాసభకు వెళ్ళినప్పుడు అందులో చెప్పారు. నేను ఆ వివరాలు తెలుసుకున్నాను. ఇప్పుడున్న రూల్స్ ప్రకారం గవర్నమెంటు రికగ్నైజ చేసే అసోసియేషనులో ఒకే కేటగిరీస్ ఆఫ్ టీచర్స్ వుంటేనే మెంబర్స్ గా వుండగలుగుతారు. ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్తు టీచరులు వాన్ గవర్నమెంట్ టీచర్స్ క్రింద వున్నారు. అట్లునైనా అమెండు చేయండి, కాన్స్టిట్యూషను అయినా చేయండి లేకపోతే జనరలుగా తీసుకోండి. అని డి.పి.ఐ.—నోటు పంపించారు. తెలంగాణా మొత్తంలో ఒకే టీచర్స్ అసోసియేషనువున్నా, లేక స్టేటులో ఒకటేవున్నా ఆయనకు అభ్యంతరంలేదు. వెల్ కం చేస్తారు. కాని, రూల్స్ ప్రకారం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. అంతేకాని, ఇది తెలంగాణా టీచర్స్ అసోసియేషనును బెదిరించడానికి కాదని నునవి చేస్తున్నాను. గరల్స్ ఎడ్యుకేషనుకు యిచ్చారు. వాయిస్ కు యివ్వ లేదన్నారు. కాకాని వెంకటరత్నం గారు, అంధోని రెడ్డి గారు చెప్పారు. అంధోని రెడ్డి గారు మాత్రం వచ్చే సంవత్సరం జరుగుతుందనే ఆశ ప్రకటించారు. బాయ్ కేకు ఫ్రీ ఎడ్యుకేషను యిచ్చే విషయం ముఖ్యమంత్రి గారు రెండుమూడు వర్షాలములు అక్కడక్కడ చెప్పారు. నాలుగవ ప్రణాళికలో ఇది జరుగు తుందని స్పష్టం చేయబడింది. అది మరొకసారి అందరి దృష్టికెక్కుతున్నాను. 1,25,30 లక్షలు రూపాయలు యివ్వగలిగిన వారు ఎందుకు యివ్వకూడదు. అదనమైన సౌకర్యాలు, ఫిఫీవ్స్ యిచ్చి చేస్తే వాగుంటుందనే ఆశిప్రాయం కొంతమందికి వుంది. కొంతమంది నలహా యిచ్చినాకూడ నాలుగవ ప్రణాళికలో చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. Physical Educational College గురించి అంధోనిరెడ్డిగారు చెప్పారు. రావి పరిస్థితి బాగాలేదు, ఇంకా సౌకర్యాలు కలిగించాలి; అదనంగా డబ్బు ఖర్చు చేయాలి అన్నారు వారికి ఒక్కటే మనవిచేస్తున్నాను. A scheme for construction of a stadium to conduct indoor games like badminton, etc. has been approved by the Government at a cost of 5.95 lakhs. ఈరకంగా వారికి కావలసిన సదుపాయాలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయబడు తుందని మనవిచేస్తున్నాను. మెడికల్ డిపార్టుమెంటుగురించి చాలామంది గౌరవ సభ్యులు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. ఫామిలీ ప్లానింగ్ అని అంటూ మెటర్నిటీకి సంబంధించిన సదుపాయాలు మరచిపోతున్నారని అన్నారు, అది సరియైన మాట కాదు. ఫామిలీ ప్లానింగ్ తో వాటే maternity and child welfare కు కావలసిన సదుపాయాలుకూడా కలిగించడం జరుగుతోంది. ఈ విషయంలో ఏమీ నిర్లక్ష్యం కాని విముఖతకాని లేదు. దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేస్తూ కావలసిన డబ్బు ఇప్పించడం జరుగుతోంది. Maternity and Child Welfare Centres 1964-65లో 20 సెంటర్లు ప్రత్యేకంగా పెట్టబడ్డాయి. మునిసిపాలిటీలు పెడుతూంటే వారికి

25% గ్రాంటు ఇచ్చే వద్దతి పబ్లిక్ హెల్త్ ఫండ్స్ లో ఇవ్వడం జరుగుతోంది. జి. సి. ఐ. ఎమ్ కోర్సులనుంచి కొంతమంది చెప్పారు ఎన్నో రకాలైన మార్పులు ఆ కోర్సులలో చచ్చాయి అనే సంగతి మీకందరకు తెలుసు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా కేరళం ఆయుర్వేదం అని యునానీ అని ఇవన్నీ కలిపి ఎలోపతి కలపాలని జర్నీరకాల్తైన మార్పులు రావడం జరిగింది ఇప్పుడు వచ్చిన batch ని మెడికల్ డిపార్టుమెంటులో M. B. B. S తో సమానంగా ఈ డిగ్రీని recognize చేయాలని వారి అందోళనలో ప్రధానంగా ఉన్నది వారు కోరే డిమాండ్స్ లో మరొకటి ఉన్నది. Condensed M. B. B. S course పెట్టించాలని అన్నారు. ఒక ప్రక్క M. B. B. S తో సమానంగా recognize చేయాలని చెప్పకుంటూనే మరొక ప్రక్క recognize చేయకుంటే condensed course అయినా పెట్టాలని అన్నారు. అది పెట్టడం అనేది ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిలువారి final నిర్ణయం బట్టి ఉంటుంది. వారికి refer చేసిఉన్నాము వారిని బలవంతంగా మద్రాసు పంపడంకాదు. ఈలోగా ఎవరికీ ఇబ్బంది లేకుండా మద్రాసుకు పంపాలనే ఆలోచన చేస్తూనే మద్రాసువారు చెప్పినమాట ఒక సబ్జెక్టున మాట ఉన్నది. వారిది మెట్రీక్యులేషన్ తరువాత తీసుకున్న batch కాదు, P. U. C. తరువాత తీసుకున్న batch. ఈ batch వారున్నంతవరకు మేము తీసుకోలేము అన్నారు. ప్రయివేటు మెడికల్ కాలేజీలగురించి చెప్పారు. ఏడువేల రూపాయలు ఇచ్చే వానికి నీటు దొరుకుతోంది, ఇదేమి సోషలిస్టు పాటర్న్ అన్నారు. సోషలిస్టు పాటర్న్ అంటే ఏమిటో ఎట్లా వివరంగా సమగ్రంగా definition ఇవ్వాలో తెలియదు. ప్రభుత్వం చేయగా చేయగా మరికొందరు వచ్చి పెట్టుకుంటూ చేస్తున్నారు. అదికూడా మంచిదికాదని కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభిప్రాయం. డాక్టర్ మశీలానయ్యర్ గారు వరంగల్లు మెడికల్ కాలేజీకి కాకినాడ మెడికల్ కాలేజీకి ఇచ్చే డబ్బు మంచిదికాదని ఈసంవత్సరం గ్రాంటు ఇవ్వకుండా మానివేశారు. మా సోషలిస్టు పాటర్న్ ను మెచ్చుకుంటారా, లేదా అని అడుగుతున్నాము. ఈ గ్రాంట్లు ఆపితే ఇబ్బందులు వస్తాయికదా, ఎప్పుడు తీసుకుంటారని అడుగుతున్నాము. మరొక ప్రక్కన, ఈ House లోనో ఆ House లోనో జ్ఞాపకం లేదుకాని, మేము standards కోసం అని చేస్తూనే ప్రభుత్వం ఇట్లాగే తీసుకుంటారా అంటున్నారు. గవర్నమెంటు ఇట్లాకాదు తీసుకునేది, standards పెంచి బలం కలిగిన తరువాతనే తీసుకోబడుతుందని మనవిచేస్తున్నాము. ఎప్పుడు ఏదైతే ఏదైతే తీసుకోవాలనేది ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచన చేస్తోంది. దానిని తొందరలో తీసుకోవే వద్దతిలో నిర్ణయం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. Blood Bank గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినారు. రాష్ట్రంలో Blood Banks అనేకం ఉన్నాయి మొత్తం 20 క్యాంకులు అన్ని జిల్లాలలోను పని చేస్తున్నాయి Dry plasma unit ఒకటి కావాలని చెప్పారు రెండు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేసి సింట్రిల్ బ్లడ్ క్యాంకు పెట్టడం dry plasma చేసే కార్యక్రమం డిపార్టుమెంటు వారు తీసుకుంటున్నారు. Mobile vans పెట్టి అక్కడి కక్కడ blood తీసుకునే ఏర్పాటు కూడా ఇందులో ఉంది. ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యురాలు రాణికుమారి దేవి గారు చెప్పారు-కొన్ని private organisations social

organisation mobilize చేస్తే అదనంగా సౌకర్యం ఇవ్వడం గురించి mobile vans ఇప్పించడం గురించి చెప్పారు. ప్లాస్టా యూనిట్లు తొందరలో ఏర్పాటు చేయడానికి మెడికల్ డిపార్టుమెంటు ప్రభుత్వం తప్పకుండా పూనుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. విజయవాడలో హాస్టలు గురించి వివరంగా చెప్పబడింది. కోపంగా కూడా చెప్పారు ఎలక్షన్ కు పోతున్నాము అన్నారు. ఎన్నిటికొరకో మనం ఎలక్షన్ కు పోవలసిన అవసరం ఉంది. పోయిన సంవత్సరం విజయవాడ హాస్పిటల్ లో 100 beds పెంచడం జరిగింది ఇదివరకు ఉన్న 100 beds ను 200 beds కు పెంచడం జరిగింది. 11 లక్షలు పెట్టి కొన్ని భూమి అట్లాగే ఉండి పోయిందని ఏమిచేస్తున్నారని అడిగాను ఆ స్కిముపై మెడికల్ డిపార్టుమెంటు అలోచన చేస్తోంది అక్కడకు మెడికల్ కళాశాల రావాలని ఇంజనీరింగ్ కళాశాల రావాలని కృష్ణా జిల్లా అంటే వక్షపాతంతో రాకుండా చూస్తున్నారని మాత్రం సరియైనది కాదేమో అని మనవి చేస్తున్నాను. కృష్ణా జిల్లాపై వక్షపాతం ఎందుకు ఉండాలో అర్థం కావడంలేదు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ గుంటూరులో ఉంటూవచ్చిన పాఠశాలం నుంచి అక్కడ మెడికల్ కాలేజీ ఉన్నది కా కి నా డ లో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ ఉన్నది. అవి జరుగుతోంది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు కొన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుంది. పని పూర్తి కాగానే అక్కడి buildings available అవుతాయి. buildings ను వెంటడే ఉపయోగించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది అప్పుడు అక్కడ ఒక మంచి ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ పెడితే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. కృష్ణా జిల్లాకు రాకూడదనే ఫోరణిలో కాని కరీంనగరులో నిజామాబాదుకో రాకూడదని కాని కాదు. ప్రతి జిల్లా గురించి చెప్పుకోవడానికి అవకాశాలున్నాయి ప్రభుత్వం అన్ని విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకుని నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది కాని మరొకటి కాదు దీనితోబాటు మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన ప్రధానమైన విషయం ఒకటి మనవిచేయవలసి ఉన్నది చాలా మంది గౌరవ సభ్యులను ఆందోళన పరుస్తూ బాధ కలిగిస్తున్న విషయం ఆదివోస్పిటల్స్ పరిష్కార treatment దొరకడంలేదు వ్యాయం జరగడంలేదనే విషయం ఉన్నది. డాక్టర్లు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంటున్నారు. మెడికల్ facilities దొరకడం కష్టం, వలకు బడి ఉంటే కాని దొరకవు అని సభ్యులు పడే పడే చెప్పారు. వారు చెప్పినది పొరపాటు అని కాని అబద్ధం అని కాని కాదు కాని మరొక ప్రక్క realistic picture కూడా మన ముందు ఉండాలని నేను చెబుతున్నాను. డాక్టర్లు అంటే వక్షపాతం కాదు. అటువంటి realistic picture మన ముందు ఉన్న ప్రతి విషయాన్ని సరిగా analyse చేయడానికి వీలుంటుంది ఈ రోజులలో ఏవోస్పిటల్స్ చూచినప్పటికీ కూడా out-patients wardలో ఇద్దరు డాక్టర్లు ఉన్నారంటే 900-1000 మంది patients వస్తారు. వారివి వాలుగు గంటలలో చూడాలి. గంటకు వందమంది patients ను చూడాలి అన్నమాట. అక్కడ ఎవరు పోయినా అదే సమస్య జ్వరం ఉన్నదా అని అడిగి ఇంత జ్వరం ఉందని అడగడానికి మూడు నిమిషాలు పడుతుంది. ఆలోచన చేసి మంచి వస్తారు. కనదుకుని పంపించారని అంటారు. డాక్టర్లు రోజులలో చేయడానికి చేతులు చెప్పడంలేదు. డాక్టర్లలో బిజినెస్

చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. వివరాలు తెప్పించుకుంది, ప్రభుత్వం. అది న్యాయం తీసుకోవాలి. అందరినీ చేయాలని ఉన్నాకూడా వెంటనే పాథ్యం కాకుండా పోతుండేమో యిబ్బందిగా ఉందికదా అనే మాటకొరకై ఇది చేయడం జరగ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక పబ్లిక్ డెబ్ గురించి చాలా విషయాలు చెప్పారు. నాకు అంత కోపంగా చెప్పవలసిన అగత్యం కనిపించలేదు. అప్పుచేసి వప్పు కూడు తింటున్నది ఈ ప్రభుత్వం అని కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. అప్పు తీర్చడానికి మళ్ళా అప్పుచేసినారు అన్నారు. అది experience of life experience of business ఉండే ఏ మనిషైనా మనం పెద్ద ఫ్యాక్టరీలు నడిపించే కోటిశ్వరులం కావచ్చు వదివేలి చిన్న పరిశ్రమ కావచ్చు రెండు వేలతో కాని ప్రవించేవాడు కావచ్చు. ఏ వని చేసినాకూడా తనాడు అప్పును మనం అంత అసహ్యమైన వని అనుకుంటే మాత్రం సరియైనది కాదు. అప్పు తెచ్చిన డబ్బు సరియైన వినియోగం అవుతున్నదా లేదా, ఎట్లా జరుగుతోంది అనేటటువంటి పద్ధతిని దానిని చాలా జాగ్రత్త పడుతున్నా దానికికీ పద్ధతి అప్పుతో పాటు Sinking fund అని వెనుక ఉండేది ప్రతిసారి గౌరవ నీయులైన విశ్వవాదం గారికి జాగాతెలుసును. Sinking fund పెడితే ఏ సంవత్సరం అప్పు తీరవలసి ఉంటో అప్పటి వరకు రెడీగా డబ్బు ఉంటుంది. కాని శీఘ్ర ప్రభుత్వం ఈ జరుగుతున్న growing economy లో అది మంచిది కాదు. అది ఉంచకూడదని వెనకటి ప్రాదరాబాదు గవర్న మెంటులో ఈ పద్ధతి ఉండేది అది మంచిది కాదు. ఈ డబ్బు free గా ఉంచనీయండి ఎప్పుడు మీరు యివ్వగలుగుతారో అప్పుడు యివ్వవలసిన అవసరంఉంటుందని చెప్పేమాట. అప్పులైతే చేస్తున్నాం యింగ వివరీతంగా అప్పులుపెంచి ఏమేమో చేస్తున్నారనే మాటకు figures మాత్రం గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేయదలచుకున్నాను. అప్పులు చేసినప్పుడు ఏమయినా అయిదు వేలు అప్పుచేసి దానితో కేవలం వప్పు కూడు తిని గాలితో తమాషా వినోదాలకు పోతే మహా అపహ్రియం చేపట్టే. అయిదు వేలు పెట్టి ఆరు వేలు విలువ కలిగిన చిన్నదాని ప్రవృత్తున్నా రెండు ఎకరాల భూమికోనుకున్నా ఫరవాలేదని అనుకునేవద్దతి మనకందరకు తెలుసును. నేను అందుకని మీ ముందు ఒక చిత్రం పెడతాను. అప్పులు రాసుకున్న assets చిత్రంగా ఉంటే అర్థం అవుతుంది. 1964 కు మనకుండే మొత్తం 437.52 కోట్లు liabilities ఉన్నాయి. Public debt కాకుండా. Assets 470.10 కోట్లు 1965 కు 476.72 కోట్లు liabilities ఉంటే 513.90 కోట్లు assets. ఇక 1966 మన లెక్కలప్రకారంగా 548.90కోట్లు liabilities 579 కోట్లు assets ఉంటాయి. అయ్యాయిది వప్పుకూడుక్రింద పోవడంలేదు. మంచి assets క్రిందకి పోతున్నాయి ఇది తప్పనిసరిగా చేస్తున్నాం. వాగార్జునసాగర్ ఉంది. ఇక గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. రామగోపాలరెడ్డి గారనుకుంటామే 1936 ప్లాన్ లో ఏట్లా ఊహించా అన్నారు. ఇస్తారా, లేకపోతే మంత్రులు కాంగ్రెసు వారందరూ రాజీనామా చేస్తారా అన్నారు. చాల మంచి మాట. పాపం అయిన దాకా సర్దుబెట్టడంతో చెప్పారు. వనిచేస్తే చాలా వట్టుదలతో వచ్చాడు. చేసిపోయి. అయిన మాకు హుషారు కమపించాలని కోరిక పెడితే సరియైనది అన్నారు. ఆ కోరిక మూడు

మూత్రమే కాక అందరం కలసి పెట్టుకుందామంటే మంచిదే ఈ విధముగా
తీసుకుందాం With all earnest effort we are going to do this కేంద్ర మంత్రి
గారు టి. టి. కృష్ణమాచారి గారు అయ్యూ food situation రావడంవల్ల
ఇంక ఏమైనా అవండి పాపం టి. టి. కృష్ణమాచారి గారి గురించి
విశ్వనాథంగారు మట్టుకు కొన్ని సందర్భాలలో చాల కఠినంగానే చెప్పారు
దానిగురించి వివాదంలోకి వడదలచుకోలేదు. నా హద్దువరకు నా విశ్వాసం
ఏమిటంటే టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు Road-cum-bridge కిగాని, మరొకదానికి
గాని అదేవనిగా అడ్డువస్తారని నేను అనుకోకూడదు ఏమో, రివ తేదీన మన
పార్లమెంటు సభ్యులు మరొకసారి ప్రధానమంత్రిగారితోను, సెంట్రల్ ఫైనాన్సు
మినిస్టరుగారితోనూ మాట్లాడబోతున్నారు. ఈసారి తప్పకుండా వారు ఏ
రకమైన ఆటకం లేకుండా కలిసివస్తారనే నమ్మకం నాకు నిండా ఉంది. అట్లా
చేయకుండా ఉంటే అన్యాయమని మేముకూడా అనుకుంటున్నాము. దీనిలో
ఏమాత్రం భేదాభిప్రాయంలేదు. కాబట్టి మనం ఆ విధముగా చేయడానికి ఉన్నది.
అయితే పెద్దలు విశ్వనాథంగారు వారి వయస్సునుబట్టి అనుభవాన్నిబట్టి మద్రాసులో
వారికున్న సంబంధ బాంధవ్యాలనుబట్టి చెబితే చెబుతారు, చెప్పడానికి వారికి
ఆర్హత ఉంది. కాని వేను ఇప్పటికీ ఆశావాదినే, ఇన్నాళ్లు, కొన్నాళ్లు కాదన్నా
చివరకు చేస్తారని. టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు నాగార్జునసాగర్ కి 13 కోట్లు
యివ్వడానికికూడా ఉపయోగపడ్డారు అంటే వారు ఇవ్వరని చెప్పేమాట ప్రశ్న
రాకూడదు. వారు ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాను. 13 కోట్లు యిచ్చినారు. నాగార్జున
సాగర్ చేస్తున్నాం. చేయాలంటే ఎంతోకష్టం, ఒకసారి అయిదులక్షల డెబ్బయి
వేల ఎకరాలు అంతా డెవలప్ చేయాలంటే అంతాకాదు; 20% డెవలప్
చేయడానికి మనం ఉపయోగపడి మిగతాది రైతులమీద వదిలిపెట్టినా ఎన్ని
యిల్ దోబర్బు-ఎన్ని ట్రాక్టర్లు కావాలి, ఎన్నోసార్లు కూర్చున్నాం. P.W.D.,
Agriculture Department అవస్థపడి Re-financing corporation దగ్గర డబ్బు
తెచ్చి అదనంగా ఉండే డబ్బు పెట్టి co-operative banks ను activate చేసి Land
Mortgage Banks ను activate చేసి పనిచేస్తున్నాం. మీరు చెప్పే మాటలు
జాగ్రత్తగా, జాగ్రత్త జాగ్రత్త తస్మాత్ జాగ్రత్త అనే పదముగా ఉపయోగించు
కుంటాముగాని ఈ మాటలకు మాటిమాటికి రాజీనామా చేయాలంటే చెప్పే
ఉద్దేశ్యం మంచిదికాదనే అనుమానం కలుగుతుంది. నాకు కలగదనుకోండి
వాళ్లు తెలుసును చాలి మంచివాడని. మిగతావారికి కలుగుతుంది అనుమానం
ఇట్లా బెదిరింపులు చేయాలనిచేస్తే చాలాకష్టం మహాప్రభో. పట్టుదలగా చేయాలని
ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ సందర్భంలో మరొక మాటకూడా చెప్పాలి.
Assets వచ్చినప్పుడు చాలిమంది పెద్దలకు కోపం ఏమిటంటే యింతపెద్ద ఉపన్యా
సం ఇచ్చి 40-50 పేజీలలో గోదావరి జ్యారేజీమాట ఎత్తనేలేదు. చెప్పడంలో
కూడా అల్లుడు ఉంచినాడవచ్చు. కొన్నిసార్లు నాకు ఒక ఆలవాటుంది.
కాగా టీకె.ఎం.దే వస్తువును చివరకు తిచాలని అపితే నాకు యిష్టం లేదనుకుంటే,
కొన్నిసార్లు వ్యతిరేకం మామకున్నారు, చాలిచోట్ల. అదివేరు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. — అంత ప్రియమైన అంశాన్ని బడ్జెట్ లో ఉంచకూడదనుకున్నారా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి. — గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఏమి అంటారో వారితో ఉండే అనుభవంవల్ల ఏ మాట ఎప్పుడంటారో తెలుసును. కొందరవడతారనేది తప్ప వారు చెప్పేది నాకు తెలుసును. ఏమని చెప్పాలి, గోదావరి బ్యారేజీ గురించి యిదివరకు కొన్ని తేల్చలేదు. చేస్తామని చెప్పితే ఎట్లా తృప్తిగా ఉంటుంది. Leader of the opposition యిప్పటికే vague, vague అన్నారు. ఆయన అనేది సరిపోకపోతే డిప్యూటీ లీడర్ అంటారు. గోదావరి బ్యారేజీ ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అంటే vague గా ఉంటుంది. అనేక పర్యాయములు అన్నాం. స్పష్టంగా అన్నాం. ఆ కార్యక్రమం తప్పనిసరిగా తీసుక రావచ్చునని యిప్పుడు చెబుతున్నాను ఇప్పుడు తప్పకుండా తీసుకుంటుందని బాధ్యతతో మనవిచేస్తున్నాను దానిలో ఏమాత్రం ఎవరికీ సందేహం ఉండకూడదు. ఎప్పుడు ఎట్లా తీసుకోవాలనేదానికి ఉన్నాయి. చరిత్ర అంతా తెలుసును 1954 నుంచి చరిత్ర ఉంది కథలు జరుగుతున్నాయి, ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి ఏ రకంగా చేసుకోవాలి Six feet అది పెడితే బాగుంటుందా, గేట్లు పెడితే బాగుంటుందా, క్రొత్త బ్యారేజీ కట్టాలి, ఎక్కడకట్టాలి, రెండు చోట్లలో ఏ side ఉంటే బాగుంటుంది డాక్టర్ కే ఎత్ రావుగారు ఈమధ్య కిమిటీ ఏర్పాటుచేసిన సంగతి తెలుసును కిమిటీవారు వచ్చి చూసిపోయినారు. రెండుమూడు మూనాలలో రిపోర్టు యిస్తారు funds ఎట్లా యివ్వాలనే సమస్య వున్నది నాలుగవ ప్రణాళికలో కొంత డబ్బు పెడతాం అనుకోండి. దానికి కావలసిన డబ్బుకా నాలుగవ ప్రణాళికలో పెడతాం అంటే కేంద్రం ఏమంటుంది. మిగతా కొన్ని ప్రాజెక్టులున్నాయి అవి తగ్గతాయా? Additional గా పెట్టుకోవడమా? Outside the plan గా ఉంటుందా inside the plan గా ఉంటుందా తేల్చలేదు. మనకు స్పష్టంగా చిత్రంలేదు. ఉదాహరణకు drainage గురించి బడ్జెటు స్పీచిలో ఒకమాట చెప్పాను. కృష్ణా, గోదావరి, నిజాంసాగర్ ఏరియాలో డ్రైనేజీ కావాలి. కొందరు రైతులు చేస్తున్నారు వ్యయముగా. కాను చేసుకుంటే ప్రక్కవారు చేసుకోకుండా ఉంటే మిగతా ప్రాంతం అంతా drainage లేకపోతే ఆ డ్రైనేజీవల్ల ఉపయోగంలేకుండా పోతుందని తెలుసును. ఇంకొక ర సవత్సరాలలో ఎందుకు చేసుకోకూడదు అని మేము అనుకున్నాం. ప్రభుత్వం ఆలోచనేకాదు నిర్ణయంకూడా చేసుకున్నాం. ఈలోగా మిత్రాకమిటీ వచ్చింది. డబ్బుగురించి కొన్నిసార్లు జాగ్రత్తగా సాంసారికపక్షంగా వ్యవహారంచేసుకోవాలి. మేము డబ్బు తీసుకోవ్వకుంటాం రైతులు కొంత డబ్బు యిస్తారనే వర్తతతో మొదలుపెట్టుకోవచ్చు. రైతులలో ఉత్సాహం ఉంది. ముందుకువహారనే విశ్వాసం ఉంది, పంట నష్టపడకుండా fertility పెంపొందించుకుండా drainage pro-gramme రావాలనే ఆశ్చర్య వారికి ఉంది. తప్పకుండా వారి ఆశ్చర్యను అర్థం చేసుకుని అనుగుణమైన కార్యక్రమం తీసుకోవచ్చు. కాని మిత్రా కమిటీ వచ్చింది, ఈ బిందె విషయము study చేస్తూ drainage problem కూడ study చేయ నుని చెప్పారు. ఎవరో తయారుచేసియున్నే మిత్రులు ఈ బడ్జెటు ఉపవాదము

చదువుతారు అని అందరు విమర్శిస్తూవుంటారు. కాని original draft ని నేను చూసినపుడు అందులో drainage గురించిన పేరా మరొకరకముగా వుండేది. కాని మిత్రాకమిటీ వివరాలు చూసినతరువాత—ఎట్లావుంటుందో చూద్దాము. దానికి కేంద్రము ఎందుకు డబ్బు ఇవ్వదు? ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు ఎందుకు తేకూడదు? Crash programme పేరుమీదనో, మరొకపేరుమీదనో out of the plan వారు ఇస్తారు. కేంద్రమునుంచి within the plan ఏమి దొరికినా మనకు లాభములేదు. దొరికేది అంతా ఒక లిమిట్ లో వుంటుంది. అదనముగా తెచ్చుకొనే మార్గాలు వుంటాయనే ఆపేరా vague గా పెట్టాము. Vagueness is required in some places ఎప్పుడూ blunt గా ఉండి ఏదో ఒకమాట అనేసి సంతమాత్రాన అది అయిపోతుంది అంటే లాభములేదు. Rail-cum road bridge కి మొదట 50 లక్షలు అన్నారు సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు అక్కడున్న శాసనసభ్యులు “మీరు ఏదైన కొంతడబ్బు ఇవ్వండి చేస్తాము” అంటే 50 లక్షలు సరే అని ఉత్తరాలు వ్రాయడముజరిగింది ఇంకా కాదు అంటే 75 లక్షలు, ఇంకా కాదంటే మనకు శక్తి వున్నా, లేకపోయినా ఈ bridge కావాలని, ఈ bridge ప్రజలందరికి సౌకర్యము కలుజేస్తుందనే దానిలో సంపూర్ణమైన విశ్వాసము వుంది. ఈ region కి కాదు local కాదు. జిల్లాకాదు మన రాష్ట్రములో ముఖ్యమైన link అని చెప్పేవిశ్వాసము ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వుంది. అవసరమైతే వాకు అవసరము అనిపించడములేదు. కాని మరల స్పష్టపరుస్తున్నాము కోటిరూపాయలు ఇస్తాము అన్నాము కాని వచ్చిన తగాదా అంతా ఈ కోటిరూపాయలుపెట్టి ఆ పని మేము మొదలుపెట్టి నప్పుడు ఇంకొక కోటిరూపాయలు వారు ఇవ్వడము, ఈ కోటిరూపాయలు మేము ఖర్చుపెడితే ఇది ఎక్కడనుంచి ఖర్చుపెట్టడము. ఇటువంటి వివరాలలో కొన్నిసార్లు అలస్యము జరుగుతోంది. ఏమైన పుణ్యకాలము దాటిపోలేదు రి వ తేదీన పార్లమెంటు సభ్యులు కలుసుకొంటారు. మన పార్లమెంటు సభ్యులు, పార్టీలకు అతీతముగా, అందరుకలసి, చాలవట్టుదలగా పనిచేస్తున్నారు. వారిని అభివందిస్తున్నాను. కేవలము వారేచేస్తారు మాకుసంబంధము లేదనికాదు. మేముకూడ ప్రయత్నముచేస్తున్నాము. మేము పోయినపుడు చూస్తున్నాము. ఇది జరుగుతోంది. అందుచేత ఈమాటలే బడ్జెటు స్పీచ్ లో చెబితే vague గా వుంది. దానికి importance శక్కువ వుంది అనేమాట కాదు అనేది ఆ ప్రాంత ప్రజలకు, రాష్ట్ర ప్రజలకు స్పష్టపరచడము, అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. Public debt విషయము మనవిచేశాము. ఇప్పుడున్న economy లో ఇది తప్పని పరేమో అని చెప్పేది వుంది. మనదేశములో కొందరు పెద్దనాయకులు అసలు ఈ ప్లాను వద్దు ప్లానులో నరియైన వాతావరణము లేదు. ఈ డబ్బు ఇలా ఎందుకు పెట్టాలి అనేమాట అంటారు. ప్లానింగు కమిషన్ త్రిశంకు స్వర్గము. ప్లానును పీనుకొనిపోయి బంగాళాఖాతములో కలవముని చెబుతూవుంటారు. మరల different items వచ్చినపుడు funds కావాలని ఆదే పెద్దమనుష్యులు చెబుతూవుంటారు. ‘చారిత్రా వీమీ అవను. ‘అరకముగా’ వున్నపుడు we have to find our way and we shall definitely go ahead and we

shall try to do this programme రు. 2,000 లు పెట్టి కావి శ్రవ్వారన్న
పుడు స్థానము కన్పిస్తుందే, రు. 10.0 లు అయిపోయింది 1500 అయిపోయి
నది. నీటిమట్టం కన్పించడములేదు కాదు, బండలు వచ్చినవి అని తలపెట్టుకొని
అవస్థపడతూవుంటాము. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్ అల్పమైనది ఖర్చు పెరిగింది
అంటే అనేకరకాల ఫ్యాబ్రికేషన్లు వచ్చినవి. ధర పెరిగింది. Targets fulfil చేయ
లేదని కాదు మనకు డబ్బు కావాలి. కార్యక్రమాలు గీసుకోవాలి అనే సంపూర్ణ
విశ్వాసముతో ఈదేశము మనకు అయినంతవరకు ఈ అవకాశాన్ని అంతా
ఉపయోగించుకొని, ప్రజలకు చేయగలిగినంతా చేయడానికి మనందరము
ప్రయత్నం చేద్దాము. నేను మిమ్ములనందరినీ కలుపుతున్నాను. ఈ ప్రయత్న
ములో మనము ముందుకు పోతున్నపుడు కొన్ని ఇబ్బందులున్నవి. Loans తీసు
కొంటున్నాము. I can assure you as Finance Minister that they are
well secured, they are not utilized or squandered or invested in some
useless things విశ్వనాథంగారు చెప్పిన ఉపన్యాసము గురించి మొదట ప్రస్తా
వించాను. వారు చెప్పినమాటలకన్న నిర్మాణాత్మకముగా, కాధ్యతతో ఈ ప్రశ్న
వుండి మాకు మా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినా ఇంకెవరు చెప్పినా—చెప్పేమో
అలా—పైవాన్ను డిఫాల్ట్ మెంటు గురించి చెప్పినమాట నేను అస్సిరియేట్ తీసు
కొంటున్నాను. నిజముగా పైవాన్ను scrutiny సరిగాలేదు. మనము వర్లిక్
అక్కొంటు కమిటీని పెట్టుకొన్నదికూడ అందుకే జాగ్రత్తపడకుండా వుంటే,
procedure adopt చేయి పోతే చాల తప్పు అనేదిగతి మనవికేస్తున్నాను.
రాష్ట్రప్రభుత్వము ఈ విషయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని గత కొద్ది కాలమునుంచి
చాల ప్రయత్నాలు చేసినది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు పైవాన్ను మినిస్టరుగా
వున్నప్పుడు జాగ్రత్తపడుతూ అఫీసరును పెట్టి audit objections లేకుండా
చేయాలని, irregular sanctions లేకుండా, estimateకి పొందిన డబ్బు ఖర్చు
పెట్టుకోకుండా కట్టుదిట్టము చేశారు. అయినా వారు point out చేసినట్లు వర్లిక్
అక్కొంటు కమిటీచేసిన review, audit report లో చెప్పిన figures చాల
భయంకరముగానే వున్నవి 80 వేల పైన audit objections 1962 లో వుంటే
it involves 52 crores. అంటే ఓకొట్టు అదనముగా ఖర్చు అయినది.
విశ్వనాథంగారికి తెలుసు. Audit objections some of them are frivolous;
some of them are really very serious. వాటినిగురించి స్థూలముగా, గట్టిగా
ఒక్కొక్కమాట చెప్పడమనే ఉద్దేశ్యముకాదు. అందులో procedural irregu-
larities....

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం— Frivolous అనేమాట వద్దు.

డాక్టర్ యమ్ చెన్నారెడ్డి— మాటను వినినంతా చెప్పాము. ఈ
procedure follow అవలేదనో ఫలానా విధముగా put up చేయలేదనో అనేవి
వుంటాయి. Audit వారు object చేసినపుడు clear చేయడానికి, explain
చేయడానికి వాకు అయితే సంకోపముగా వుంటుంది. ఉదాహరణకు ఈ రాష్ట్ర
ములో ఏలైన సంవత్సరము జూన్ లో అనుకొంటాను—నెల్లూరులో తియ్యము
కొనుక్కోవాలి. మౌకు డబ్బుకావాలి. మేము డబ్బు పెడతాము అంటే

Accountant General కాదు అని అన్నారు. రు 100/-లు బడ్జెటులో token grant వుంది అని చెప్పాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు procure చేస్తాము అని అన్నారు. టేబుల్ కొనుక్కోతాము అని అనలేదు అనివారు అన్నారు. అయితే అప్పుడు మేము ఆర్డినెన్సు అయినా ఇవ్వాలి. లేకపోతే వారితో అయిగా చెప్పాలి. "అయ్యా మీరు ఇవ్వండి. మేము House ముందుకుపోయి సవరి చేస్తాము ఆర్డరు యొక్క నెల్లూరులో కొనకపోతే బియ్యము బయటకు పోతాయి. మా రాష్ట్రములో కావలసిన అవసరాలకు ఇవ్వలేకపోతాము" అని చెప్పడం బరిగింది ఈ రోజుముగా ఒక్కొక్కసారి exigencies వస్తాయి. ఇటువంటి exigencies లో తొందరపాటుతో—కొంత carelessness లేదు అని నేను అనను. వుంటే వుండవచ్చు I am not defending anyone, but not all of them are intentional and some of them are by chance నేను assure చేయదలచు కొన్నాను. వీటన్నింటిని సర్దుబాటు చేసుకొని constitutional obligations ని, procedural obligations ని జాగ్రత్తగా follow అవడానికి ప్రయత్నముచేస్తాము నిజమే ప్రేనాన్న మినిష్టరు unpopular అవడానికి సిద్ధముగా వుండాలని అన్నారు. ఇంకోక డిపార్టుమెంటు వుండకుండా చూద్దాము మంచిది అన్నారు. ఇక Industries department మంచి ఏ staff కి అయినా proposal వచ్చినప్పుడు తానే ప్రేనాన్న మినిష్టరు కాబట్టి యిచ్చుకొనే అవకాశము—unconscious attitude వస్తే decision తీసుకోవచ్చు అనే ఆలోచనతో అన్నారు. నేను claim చేయలేను. Industries Departments proposals ని అనేకసార్లు strict గా oppose చేశాను Food కి సంబంధించి తొందరగా వుందని ఒప్పుకొన్నాము. కాని industries department proposals ఒప్పుకోలేదు ఏమైన దానిని defend చేసుకొని ఈ డిపార్టుమెంటును అట్లాగే పెట్టుకోవాలి అని కాదు. ఒకపని చేస్తున్నాము. కాని వారు చెప్పినట్లు ideal గా చేయగలిగితే సంతోషము. అట్లా లేనప్పుడు ఏ bias లేకుండా spending department కి partiality చూపించకుండా ఇది జరుగుతోంది ఏమైనా irregularities చేయకుండా చూసుకోవాలని మంచి అభిప్రాయముతో వారి సలహానుతీసుకొని ఆ విధముగా చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. Irregularities వారు ఏమి point out చేశారో వాటి విషయములో ఇదివరకే instructions ఏమి ఇచ్చామో అవన్నీ చెప్పాలంటే కాదు. అంత అవసరముగావుండవు నేను assurance ఇస్తున్నాను. వారందరికీ clear instructions repeated గా ఇస్తున్నాము. ప్రత్యేకముగా ఒక ఆఫీసరును పెట్టి వర్క్ అక్కొంటున్న కమిటీలో చేస్తున్నా, అడిస్ రిపోర్టుతో చెబుతున్న P.W.D లోగాని, మిగతా డిపార్టుమెంటులలోగాని కొంత strict గా వుంటారు. మా మంత్రులందరికీ ఉత్సాహముగా వుంటుంద్ని వారికికూడ పనికావాలి అని పంచాయతీరాజ్ వారి ప్రోగ్రామ్మై వైనాన్న మినిష్టరుగారే అపివేశారు చెప్పండి అని ఇక్కడ సభ్యులే అంటారు. ఇది సహజము Development department లోవున్న attitude తో మన మందరము influence అవుతూవుంటాము. కాబట్టి అట్లా అంటూవుంటాము కాని as a cabinet, as individual ministers అందరూకూడ ఆ attitude తీసుకొని rules, procedure ను జాగ్రత్తగా పెట్టుకోవాలని అన్నారు. Letter of

credit గురించి ఒక మాట అన్నారు. లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ గురించి ఒక మాట అన్నారు. P W D చీఫ్ ఇంజనీర్ ఈ లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ అధికారం, చాలా జాగ్రత్తగా వాడారు. తుంగభద్ర హై లెవల్ కెనాల్ కు కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇస్తానన్నది. డబ్బు వస్తుందికదా అని ఆయన ఏదో టెన్షన్ లోగా చేస్తే తొందరపాటు అని చెప్పి బడింది. ఆయనకు లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ అధికారి డి.వి.ఎస్.ఎస్. తన డిపార్టు మెంటులో, తన సబార్డినేట్స్ లో జరుగుతున్న పనిలో ఒకరు మైన మంచితనం, ఒకరకమైన డిస్ ప్లేస్, ఒకరకమైన ప్రొసీజరల్ రెగ్యులారిటీస్ తీసుకురావటానికి అది ఉపయోగపడిందని వివరాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని మనవిచేస్తున్నాను. అయినా ఈ విషయాలలో జాగ్రత్త తీసుకోవటానికి మీరు ఇచ్చే డబ్బు జాగ్రత్తగా ఖర్చు పెట్టాలనే ఆదేశంలో, విశ్వాసంలో మీరు (ప్రజలు) ఇస్తున్నారన్న విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలుసును. దానిని జాగ్రత్తగా ఖర్చు పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

మైనర్ ఇరిగేషన్ గురించి జాగ్రత్తపడటంలేదని గౌరవనీయులు అన్నారు. మేము చాలా జాగ్రత్త పడుతున్నాము. కావలసిన ప్రొగ్రాములు తీసుకోవటం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ) చావిలాళి గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా! ఈ బడ్జెటు స్పీచ్ అయ్యే తోగా మీరు అనుమతి ఇస్తే మాట్లాడతానని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. మీరు మాట్లాడిన తరువాత వారు మాట్లాడటానికి వీలులేదు కనుక ఇప్పుడు అవకాశం ఇస్తారా?

Mr Speaker — If he does not speak to-day, we will find some other occasion. If the House feels that it is very important, I will certainly find some other occasion. That is why I asked this morning immediately after the question hour, the Chief Minister to speak. He said he would not participate in this debate. That is why I called upon Sri Sri Krishna to speak.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి. — మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ఈ సంవత్సరం 1965-66 సంవత్సరానికి 7 కోట్ల 48 లక్షలు ప్రత్యేకంగా కేటాయించిన సంగతి మనవిచేస్తున్నాను. వంశధార ప్రాజెక్టుగురించి గున్నయ్యగారు బాధగాచెప్పారు. వారు చెప్పింది నిజమే. ఇది ఎక్కడ అగిపోయిందన్న సంగతి లెక్కపెట్టగలిగి తెలుసు. రిపోర్టుకూడా తయారయింది, ఈలోగా వాటర్ వర్క్ కమిషన్ వారు కొన్ని టెక్నికల్ ఇబ్బందులు తెలిపారు. తిరిగి వారం, రెండువారాల క్రింద తిరిగి కొన్ని టెక్నికల్ పాయింట్స్ లేవదీశారు. ఆ points ను చీఫ్ ఇంజనీరుగారు పరిశీలించి రిపోర్టు పంపించే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వాటర్ వర్క్ కమిషన్ వారు దానికి క్లియరెన్స్ ఇస్తే నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళిలో టోకల్ డబ్బు ఏర్పాటు చేయాలని, డ్రాఫ్ట్ ప్లాన్ లో ఏర్పాటు చేశాము.

ఇక రూరల్ ఎలెక్ట్రీఫికేషన్ గురించి గౌరవనీయులు చెప్పారు. P.W.D. మంత్రిగారు దానిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఇస్తున్నారు. కాని మన లిమిటేషన్స్ చాలవున్నాయి. డబ్బులేక బోధపడుతున్నాము. ముద్రాణు రాష్ట్రంలో ఎక్కో

జరుగుతున్నాయి, మన రాష్ట్రంలో ఏమీ జరగటం లేదనేమాట అన్నారు. కాంపౌండ్ సెన్ ఒకటి, వారికి జనరేషన్ ప్రాఫిటబుల్ గా నడిపించుకొనే పరిస్థితిలో ఉన్నారని మన గ్రామగ్రామానికి ఇచ్చేటప్పుడు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అది కూడా చెప్పనలసివగా లేకుండా ఉన్న సంగతి తెలుసు. రూరల్ ఎలిట్రీఫికేషన్ ప్లాన్ విషయంలో ఈ గ్రామానిని, ఆ గ్రామానికని, ఎప్పుడు తగాదాగా, చిక్కుగా నిలిస్తూ వుంటుంది. దానికి ఏమైనా ఒక్క క్రెటిటియా పెట్టి ఎక్కడ క్రిగేషన్ లేకుండా వుంటుందో, ఎక్కడ పొటిన్షియాలిటీ లేకుండా వుంటుందో, ఏద backward area గా వుంటుందో, ఆ విధంగా order of villages fix చేసుకొని చేయాలికాని అనరల్ గా పూర్తిగా చేయాలంటే సాధ్యంకాదు. అందువల్ల P. W. D. మంత్రిగారు ఒక idea కు ఏచ్చి ఫలావా తాలూకాలో ఏ ఏ గ్రామాలు నవ్తాయనే వర్ధతిగా చిర్రం తయారుచేస్తే ఎవరికి బాధ లేకుండా వుంటుందని ఆ విధంగా ఆలోచిస్తున్నారు అది తొందరలోనే పూర్తివుతుందని ఆశిస్తున్నాము రోడ్లకు ప్రత్యేకంగా డబ్బు కేటాయించిన సంగతి మీ అందరకూ తెలుసు. ముగర్ కేన్ సెన్ అడినంగా పెంచాలనే మాట గౌరవ సభ్యులు ప్రత్యేకంగా కాకాని వెంటటరత్నంగా చెప్పారు 10 లక్షల రూపాయలు బడ్జెటులో పెట్టినదానికంటే అదనంగా ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని మనవిచేస్తున్నాను.

Teachers' salaries, D A to Central Government servants గురించి చెప్పారు. Social Service Committee లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒకటే విషయం చెప్పాము. అయ్యా మీరు చెనేటప్పుడు సమగ్రంగా ఆలోచన చేయండి. D. A ఇచ్చేటప్పుడు ఒకరకమైన వర్ధతి involve చేస్తే తప్ప బాగుండదు. అది చేసుకోవాలని చెప్పాము. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఆలోచిస్తున్నారు. అది future లో తెల్పుకోవలసిన విషయం నాల్గవ ప్రణాళికలో ఈదేశంలోని స్కూలు భవనాలకు 500 కోట్ల రూపాయలు వుంటే కాని సరిపోవని అంచనా వేయబడింది. అంతేకాకుండా ఒక ఇన్ ఫీరియర్ మెటీరియల్ పడైవా చేసుకొంటే బాగుంటుందని ప్రణాళికా సంఘంవారు ప్రతి రాష్ట్రంతో సంప్రదించి, సమావేశానికి పిలిచేసేర్పాటు చేయాలనుకొన్నారు. అది చాలా మంచిది

ఇక భాషాపందర్భంలో అఫిషియల్ లాంగ్వేజ్ యాక్టు రావాలని ఇదివరకు బడ్జెటు ప్లీన్ లో చెప్పాము. దానిని గౌరవ సభ్యులు హర్షించి ఆమోదించినందుకు కృతజ్ఞత దానిని ఎట్లా తేవాలి? ఈ పందర్భంలో ప్రత్యేకంగా ఉర్దూభాషకు తన స్థానం ఇవ్వాలి ఇది వరకు ఇచ్చిన స్థానాన్ని ఆక్టులో తేవాలి. ఆ విషయం కూడా కొందరు సభ్యులుచెప్పారు. జూన్ జులై సెషన్ లో యాక్టును ఏ స్వరూపంలో తేవాలి? ఇప్పుడు చెప్పటం కష్టం దానిని ఆలోచించేటప్పుడు ఈ విషయం దృష్టిలో వుంచుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను హిందీ విషయంలో జరుగుతున్న తగుప్త గురించి పందర్భం వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు స్పేటుమెంటు ఇస్తారు. ఎవరు ఏమిచెప్పినా ఈ నాడు హిందీ రాష్ట్ర భాషగా ఉంది. దానిని

అందరూ ఒప్పుకొన్నారు ఒక్క Vote difference అంటే కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఎనబ్లి కాంగ్రెస్ పార్టీలో హిందీయా హిందూస్థానీయా అనేమాటపై ఓటు జరిగింది కాని హిందీ, ఇంగ్లీషు మధ్యకాదని స్పష్టంగా అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను మన రాష్ట్రం చాలా సహనభావం చూపించింది. స్వతంత్ర్య పోరాటంలో త్యాగంచేసి, మహాత్మాగాంధీ అనువాదల్లోనడిచి, ఖద్దరు ఉద్యమం, హరిజన ఉద్యమం, హిందీ ఉద్యమం, జాతీయ ఉద్యమంగా చేసిందా కాంగ్రెస్ కాదని ఎవరైతే అంటారా అని అడుగుతున్నాను. అయితే నిరంకుశంగా ఉపయోగించి ఇతరులకు ఇబ్బందికల్పించటం మంచిదికాదు, మంచిపనిచేసినా మంచిగాచేయాలి. చెడ్డపనిచేసినప్పుడు భయంకరంగాచేసే ఫలితాలు వస్తాయనికొంటే లాభంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో హిందీభాషను మన జాతీయ భాషగా భావించుకొనే సహన భావం వుంది. సవినశక్తి ప్రదర్శించుకొన్నాము కొన్నిచోట్ల ఎవోజరిగాయి. ఈ house ఆ house లోనూ మీదావచ్చింది. 15 సంవత్సరాలనుంచి సౌకర్యాలు కల్గిస్తూన్నాము. ఇప్పటికైనా గ్యారెంటీ ఏమిటి వాన్ హిందీ రాష్ట్రంలో ఏమి చేస్తున్నారు అనేమాటలుచెప్పి ఎప్పటికీ హిందీరాకుండా చేయాలనే ఆలోచన లేకుండావుండాలి. మొన్న విశ్వనాథంగారు తుదావపం అన్నారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని కొన్ని కొన్ని ప్రాంతాలలో వాడ పదాలు రామలిమలో, తెలుగులో వాడపదాలు సర్కార్ లో వాడితే వివరీతమైన అర్థాలు రావడానికి అవకాశాలువున్నాయి

కాబట్టి యీ విషయంపై ఉన్నాయి. లోక్ కోలెక్టివ్ లో లాంగ్వేజ్, లోక్ లోగా ఉండేటటువంటి పరిస్థితులనుబట్టి యివన్నీ వున్నాయి ఏ భాష అయినా సర్వసంపూర్ణంగా ఉండాలంటే సజీవంగా ఉండాలంటే ఒక సజీవమైనది ప్రవహించినట్లుగా భాషలో కలుగుతున్నటువంటి అన్ని భావాలను అన్ని మాటలను శీర్షం చేసుకొనేటటువంటి భాషే సజీవమైన భాషగా ఉంటుంది. మొండిగా కరుకుతనంగా వుండి ఏ పదానికే ఆ పదమే వాడుకాననిచెప్పే చిరంకుశత్వం వస్తే ఆ భాషలో ప్రాణంపోతుంది ఆ భాష మాతృభాషగా తయారవుతుంది. కాబట్టి హిందీ భాషలో మన భాషలోవుండే పదాలు బాగారావాలి. మంచి మాతరం రామచంద్రరావుగారు బాగాచెప్పారు. 5000 పదాలు హిందీకి తెలుగుకు కామన్ గా వున్నాయనిచెప్పారు ఆ రకంగా జాగ్రత్తగా పరిశోధన చేస్తే తెలుస్తుంది మొన్న శ్రీ మోటూరి సత్యనారాయణరావుగారు ఒక చక్కటి వ్యాసం వ్రాసి ఎన్ని హిందీ పదాలు కామన్ గా వున్నాయో వివరించారు. ఐతే మనం చేసే పద్ధతి ఉంటుంది. అంతేకాదు హిందీ భాషకు ఒక స్వరూపం రావాలి ఏమి జరిగినా సరే యీ పేరుమీద మనదేశం యొక్క ఐక్యత దెబ్బ తగలకుండా చూసుకోవాలి, అట్లా చేయకుండా మనం తెచ్చుకున్న ద్వారాజ్యమే కావచ్చు, మనం చేసుకొన్న అర్థికాభివృద్ధి కావచ్చు, మనం చేసుకొన్నటువంటి ప్రాజెక్టులేకావచ్చు, మనకు ఉండేటటువంటి పెద్దలు, వాయువులు చేపడుతుంటే త్యాగం మనం మరువకూడదు. యీ దేశాన్ని నిలుపుకుని యీ దేశం యొక్క ఐక్యతను నిలుపుకుని యీ దేశంయొక్క పెత్తనాన్ని కాపాడుకోవడమే తత్వం వుండాలి.

యీ వాడు లెప్ప కమ్యూనిస్టులు యీ హావుస్ లో లేరు, అని చెప్పేటటువంటి మాటవుంది. వారిని గురించి ఎందుకు మీరు ఎడనులో చెప్పలేదు అన్నారు. ఏమని చెప్పాలి ఏమైనా అది అంతా స్పష్టమైన పషయం దాని గురించి చెప్పలేదు. లెబ్బలేదు అనికాదు. యీ అరెస్టులను గురించి తెన్నికల్ గా, అధ్యక్షా మీరు ఏదైనా రూలింగు యిస్తారో, ఇంటర్ ప్రెజేషన్ యిస్తారో ఆ బారిస్ డిక్లన్ లోకి పోవలసిన ఉద్దేశ్యం నాదికాదు, అది దేశం యొక్క షేమం, దేశం యొక్క ఇంటిగ్రెటీ ఈజ్ ఎట్ క్వశ్చన్ అంటే లెట్ ఎనీ థింగ్ హేపెన్. పవర్ లో వున్న వాల్లదేకాదు దేశం మన ఆందరిది. పవర్ లో లేనటువంటి వాల్లది కూడ యీ దేశం. వీళ్లందరు ఎంతో మంది త్యాగంచేసిన వాళ్లు వున్నారు. యీ దేశానికి వ్యతిరేకంగా వుండే శత్రువులకు అనుగుణ్యంగా వుంటే యీ దేశానికి నష్టం కలుగుతుంది, యీ దేశము యొక్క శాంతి భద్రతలకు నష్టం కలుగుతుంది అనే అలోచన వచ్చినప్పుడు యీ చర్య తీసుకోవడం జరిగింది కాని మరొకటికాదు దీనిని ఎన్నికలకొరకు జరుపుకుంటు వ్నారు, లేకపోతే ఏదో కేరళలో ఎన్నికలకొరకు జరుపుకుంటు వ్నారు అనడం నజుకాదు. కేరళలో ఎన్నికలు జరుగుతూ వుంటే వీళ్లు మార్టీస్ ఐ ప్రజల విశ్వాసాన్ని సానుభూతిని సంపాదించుకొని వోట్లను సంపాదించు కుంటారని కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా కావచ్చునని చెప్పేటటువంటి మాట కూడ ఎవరూ మరచిపోకూడదు. కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకమని కాని అనుకూలమని కాదు. దేశానికి వ్యతిరేకం అయితే అది కాంగ్రెసు అనుకూలమైన కూడా లాభం లేదు, అనేటటువంటి తత్వంతో నిజానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసినటువంటిది వారి వైట్ పేపర్ బాగుందా లేదా సమగ్రంగా వుందా, వివరాలు యింకా రాలేదా అని సరిపోవు అనేటటువంటి మాట మన హావుస్ లో చర్చ చేసుకోవడానికి అలోచన చేస్తూ ఉండే పరిస్థితులలో నేను యంతకన్న ఎక్కువ వివరాల లోనికి పోవడంలేదు. ఇతే యీ భాషలు అభివృద్ధి చేసేటప్పుడు ఒకటి మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్లానింగు కమిషన్ కు మేము ఒక సలహా చెప్పాము. యీ సోషల్ సర్వీసు సేవనల్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీలో మీరు ప్రతిరాష్ట్రంలో లాంగ్వేజ్ పెరిగేటటువంటి అవకాశం కలుగజేయాలి. యీ వాడు తెలుగు భాషకు సరియైన స్థానం ఎందుకు దొరకడం లేదు. తెలుగు భాషలో బోధిస్తున్న స్కూల్స్ కు మనమందరము పెద్ద పెద్ద వాళ్లు పిల్లలను ఎందుకు పంపించడం లేదు అనేటటువంటి ప్రశ్న ఒక రియలిస్టిక్ ఫేక్ట్, ఛాలెంజింగ్ ఫేక్ట్, అది కాదనలేరు. ఎందుకంటే ఇంకా మన లాంగ్వేజ్ ఎస్సెన్స్ చేయడం జరగడంలేదు. నేను అక్కడ చెప్పాను ప్లానింగు కమిషన్ వారితో నేషనల్ డెవలప్ మెంటు ముందు అయ్యా మేము ఎన్ సైట్ కో ఫేడియా తయారు చేస్తూ వుంటే 15 ఏండ్లు అయినదో 18 ఏండ్లు అయినదో నాకు తెలియదు, తెలుగు భాషా సమితి వారు తీస్తూ, తీస్తూ వుంటే యింకా మూడవదో, బాల్లనదో అయివది. ఆ నాల్గవది వచ్చేటప్పటికి మొదటిది పాతపడుతున్నది. మేము ఒక కన్ వైజ్ ఎన్ సైట్ కో ఫేడియా తయారు చేస్తున్నాం. అది అట్లాగే కుంటుకుంటూ వదుస్తూ వున్నది. యీ విధంగా ఆఫ్ హోర్స్ గా వుండకూడదు.

తెలుగు భాషే కాదు యీ 14 రాష్ట్రాలలోని భాషలు అభివృద్ధి పాలంటే ఇట్లా సరిపోదు. యీ భాషలను బాగుచేయవలెనంటే లాంగ్వేజ్ ఇన్స్టిట్యూట్స్ స్థానింగు కమిషన్ ప్రతి రాష్ట్రంలో పెడతామనేటువంటి మూడు చార్జీస్ రించారు. ఎంత డబ్బు అయినా సరే సెంట్రల్ తెలుగు ఇన్స్టిట్యూట్స్, సెంట్రల్ ఒరియా ఇన్స్టిట్యూట్స్, సెంట్రల్ బెంగాల్ ఇన్స్టిట్యూట్ అనే వద్దతిన ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కు కావలసిన లాంగ్వేజ్ డొరికేటట్లు టెక్నిక్ వదాలకు భాష డొరికేటట్లుగా ఎన్నిచే చేయవలసి వున్నది. అప్పుడు యూనివర్సిటీ మీడియం ఏమిటని ఎవరూ ఆలోచించరు. ఆ విధముగా ఆ లెవెల్ లో మన తెలుగు భాషను యితర రాష్ట్ర భాషలను అభివృద్ధి చేసినప్పుడు నైన్సు, మెడిసిన్, ఇంజనీరింగు మాత్రం భాషలో చదువుకోవటానికి వద్దని ఏ విచ్చివాడు అనడు. లాంగ్వేజ్ ఇన్స్టిట్యూట్స్ చేయవలసిన అవసరాన్ని స్థానింగు కమిషన్ వారు అంగీకరించారు. తప్పకుండా ఇది వస్తుంది అందులో మాకు సంపూర్ణ మైన విశ్వాసం వుంది. లాంగ్వేజ్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు పూర్తిగా డబ్బు యిచ్చి మంచి స్టోమతతో బాగా రీసెర్చి జరిపించి భాష పెరిగేటట్లుగా, ఎన్ పై ఫేర్ యా పెద్ద ఎత్తున తయారయేటట్లుగా లిటరేచర్ బాగా పెరిగేటట్లు చేసుకొనే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. ఈ వాడు మన భాషా రాష్ట్రాలు సమర్థతతో పెరిగి ముందుకు పోతోయి. మన భాష హిందీ భాషలో తీనమై హిందీ భాషను ఒక నది ప్రవహించినట్లు ముందుకు తీసుకొనిపోయేటటువంటి, యీ విద్యేపాలకు స్థానం లేకుండా పోయేటటువంటి వాతావరణం కలుగజేయ

మనం ఇంగ్లీషుపైన ఆధారపడి, ఇది ఇంగ్లీషు, హిందీలకు య్యు మేమోనని బాధపడుతున్నాము. తమిళుకు, తెలుగుకు హిందీ వ్యతిరేకం అనే బాధ కలుగుతున్నది. దానికి బాగ్ రౌండుకూడా వున్నది. నిజంగా మనం లాంగ్వేజ్ యిష్యూను యీనాడు కనస్ట్రక్టివ్ వద్దతులలో ఎదుర్కొని పరిష్కారం చేసుకో వలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. యీరకంగా చేస్తూ వున్నప్పుడు యీనాడు యీనమనస్థ పూర్తిగా పరిష్కారం అయినదా అనేవిషయం రావచ్చు. దీనితోనే అందరు సంతృప్తిపడాలని చెప్పేటటువంటి మాటరావచ్చు. ఈ నమవ్య పరిష్కారం అయిందని చెప్పడానికి ఆస్కారం లేకపోవచ్చు. దీనికి ఏ స్వరూపం వస్తుంది అనేది అంతా వుండవచ్చు. ఏది వచ్చినప్పటికీకూడా మనమందరం యీ రాష్ట్రంలో దేశంయొక్క ఐక్యతను దృష్టిలోపెట్టుకొని నిర్మాణాత్మకంగా భాషలన్నిటికీ తగినబలము, శక్తి కల్గేటట్లుగా చేస్తూవుంటే అప్పుడు యిబ్బంది లేకుండా ముందుకు పోవడానికి వీలుంటుంది. అట్లాచేయడంవల్ల ఈ లాంగ్వేజ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఒక ప్రోమిసెంటు పార్టు ప్లే చేస్తాయనిచెప్పి నాకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు ఎన్నో ప్రాబ్లమ్స్ వున్నాయి, దానిలో మనకు బేధాభిప్రాయం లేదు. ఫుడ్ సెక్యూయెషన్ వున్నది. కష్టమే యివన్నీ వున్నాయి, ఇటువంటి ప్రాబ్లమ్స్ వున్నప్పుడు ఒకప్రక్క లాంగ్వేజ్ వల్ల దెబ్బతినడం, ఇంకొకప్రక్క మరో చిన్న ఇష్యూమీద దెబ్బతినడం జరగకూడదు. గౌరవ పథ్యులను ఎవరిని అనాలనే ఉద్దేశం కాదు. మీకు ఉంటే యాంగ్లెటిని పంచుకుంటున్నానని మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఇదికాకపోతే ఉద్యమం వస్తుంది.

అధికారపోతే ఉద్యమం ఉంది అని చెప్పేటటువంటి తత్వం మంచిది కాదు. Thus Assembly provides the leadership for the State మీరు పదిచెప్పినా యీ దేశంలో వేదవాక్కుగా ఉరుగుతుంది. మంచి యాభులేగాని— యాభుల విషయం చాలా చిన్ని విషయంగా నేను లెక్కపెడతాను— మీ లీడర్ షిప్, మీ ప్రభావం మీ ఆలోచనయొక్క ప్రభావం మీరు అనుకున్నదోగదా వాటికి గౌరవం వుంటుంది. మీకు ఉండేటటువంటి యీ ప్రధానమైన, ముఖ్యమైన ప్రముఖమైన, చాలా ప్రతిభావంతమైన స్థానం యీ దేశం చిక్కులలో ఉండేటటువంటి సమయాన మంచి నాయకత్వం మీరు యిస్తారనేదానిలో నా కేమి సందేహం లేదు. నాకు ఒకమాట జ్ఞాపకం వస్తున్నది. క్రిష్టాగారికో, మరి ఎవరికో కోపం రాకపోతే నేరొంటి చెవుతాను వారుకూడ కొన్ని పుస్తకాలు చదివి చెప్పారు. నేనుకూడ ఒక పుస్తకంలోనుంచి చెవుతాను ఈనాడు యివన్నీ చదువుతూ వుంటే ఒకటి జ్ఞాపకానికి వస్తావున్నది. ప్రసిడెంటు కెనడిగారు 1961 లో ప్రసిడెంటు అయినప్పుడు వారు చెప్పినటువంటిమాట— “Ask not what your country will do for you, ask what you can do for your country, Ask not what America will do for you, ask what you can do for the freedom of man” పోనీ రెండోభాగం మనం చేస్తావున్నాము అంతర్జాతీయ రంగంలోకూడా మనం ప్రధానమైన పాత్ర నిర్వహించవలసి వుంటుంది. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారి నాయకత్వం యీ దేశంలో బలపడి యీ దేశంలో జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు నడిపించినటువంటి విధానాన్ని అంతర్జాతీయ రంగంలో ప్రతిభావంతంగా చేయాలంటే ఈచిన్న చిన్న సమస్యలు— లాంగ్వేజి ఇమ్యూన్, రీజినల్ ఇంబాలెన్సెస్ యీ చిక్కులు, యీ ఫుడ్ సిక్యూరేషన్ యివన్నీ లేకుండా మనం చేసుకుంటాము. మనదేశం నాయకత్వం వహించాలి. అంతర్జాతీయ రంగంలో ప్రపంచకాంతికి మానవులకు సమానత్వం దొరికేటటువంటి సంపూర్ణమైన వికాసం దొరికేటటువంటి డెమోక్రాటిక్ సమాజానికి దోహదం యిచ్చే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలి. మేమంతా మీకు ఉన్నామని చెప్పి యీ అసెంబ్లీలో, ఇట్లాగే అన్ని గాస్ట్రాలలో అసెంబ్లీలో చెప్పినట్లయితే, భారతదేశం గాంధీగారు కన్న కలలుకావచ్చు, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు ఊహించిన ఊహలు కావచ్చు, అవి పూర్తికానడానికి వీలుంటుంది. కాబట్టి what I can do for the country అని slogan మీరంతాకలిసి యివ్వగలిగిన వారు— యిస్తారని వాపోలేదు— దేశం ముందుకుపోతుంది. ఒక ప్లానింగు కమిషన్ మెంబరు వాతో అన్నారు, “మనం ఎంతసేపు యింత ఎపాలజిటిక్ గా ఎందుకు ఉంటున్నాము? ప్రజలు చేయగలుగతారు, వాళ్లను మనం అడగడం లేదని చెప్పినారు వారిని ప్రతిదానికి మీరు అడగకుండా ఉంటే ఎలా? నేషనల్ మువ్ మెంట్ డెవలప్ అయినది అంటే, అనే పద్ధతిన మనం మువ్ మెంట్ డెవలప్ చేశాము. గాంధీగారు ఎక్కడకుపోయినా తాను త్యాగంచేసి అందరిని త్యాగం చెయ్యమనేవారు. నీవు ప్రాణం యిస్తావా, నువ్వు ఉరికంబం ఎక్కుతావా, తక్తర యిస్తావా, నువ్వు చదువు చదులుకుంటావా, ఆసేటటువంటి పద్ధతిలో అట్లా తయారుచేశారు. ఏమైనా అదే నాయకత్వం, అదే

ప్రజలుకూడా మీరు ఎందుకుచేయరు" అని ఆయన అన్నారు. ఆయన కాంగ్రెసువారు కాదునుమా. అటువంటి ప్లానింగ్ కమిషన్ మెంబరు నాతో అన్నారు. ఈనాటికి కూడా మనకు యింకా పోలెన్ షియాలిటిస్ ఉన్నాయి. ఇబ్బందులు, చిక్కులు, యీ ధరలు పెరుగుదల వీటన్నిటితో జాక్ డౌన్ అయి నిరుత్సాహ పడిపోతే మంచిదికాదు. మనం నిరుత్సాహపడడమేకాదు, మొత్తం దేశాన్ని నిరుత్సాహపరచినవాళ్ళం అవుతాము. పెసిమిస్టిక్ నోట్స్ చేప్పడం నా స్వభావం కాదు. నా జీవితంలో నేను దానికి ఎప్పుడు సిద్ధపడలేదు. పరిస్థితులను సరిగా అర్థం చేసుకొని ఆచరణలో పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఎటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినా ఎంతో ఆప్టిమిస్టిక్ టోన్ లో పోవాలి. ఆ టోన్ లో దయచేసి గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడే మాటలు చేశాం అంతటా రాత్తూ అంతటా ప్రతిధ్వనించాలి అని చెప్పి నేను భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను. నేను చెప్పేటటువంటి మాటలు సమస్యలు పరిష్కారం కావడానికి దోహదం ఎట్లా అవుతాయి, అనే ధోరణిలో ప్రజలు అర్థం చేసుకోనేటట్లుగా మీరంతా చేయాలి. దానిలో ఏదైనా తప్పు ఉంటే, విద్వేషాలకు అవకాశాలు వుంటే, నిరుత్సాహానికి అవకాశాలు వుంటే అవి లేకుండా చేయాలనే కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంతపాటి సమయం మీరు ఖనంగినందుకు మీకు కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు, మంత్రిగారు చెప్పకూ N.G.Os గురించి, మద్రాసు scales లో పోల్చి చెప్పారు. D.A. విషయము ఇంతవరకు రాలేదన్నారు. ఆ information కూడా వచ్చింది. Pay range లో 89 రూ. వరకు 28 రూ.లు మద్రాసులో ఉంటే, 20 రూ.లు మనకు ఉన్నది. 90-149 range లో 42 రూ.లు మద్రాసులో ఉంటే, మనకు 20 రూ. లే ఉన్నది. అంటే 22 రూ.లు difference. 150-209 range లో 54 రూ.లు వాళ్ళకు ఉంటే, 32 రూ.లు మనకు ఉన్నది. అంటే difference 22 రూ.లు అన్నమాట. 210-300 range లో 68 రూ.లు వాళ్ళకు ఉంటే, 32 రూ.లు మనకు ఉన్నది, అంటే 36 రూ.లు difference. ఆ తరువాత range లో 399 వరకు, 68 రూ.లు వాళ్ళకు ఉంటే, 6 రూ.లు మనకు ఉన్నది అంటే 62 రూ.లు difference. 400-500 range లో 70 వాళ్ళకు ఉంటే, 6 మనకు, అంటే 64 రూ.లు difference అన్నమాట. అందువల్ల, ఇప్పుడు ఈ Pay Commission వచ్చేలోపం వీరికి ఏదైనా interim relief ఇచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

రెండవది, మన గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు. మన coal mines విషయంలో 3 వ plan target తగ్గించారు. Last year కంటే ఈ సంవత్సరం first half లో coal production తగ్గడం వల్ల ratio of our industrial production 2.4 per-cent వడిపోయింది. ఈ సంవత్సరం అని information వచ్చింది. మరి coal దెబ్బతినడం, మన రాష్ట్రంలో target తగ్గించడానికి కారణం ఏమిటో పరిశీలించి ప్రభుత్వము దానిని మళ్ళీ పరిశీలించడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— Fourth University సంగతి మొట్ట మొట్టమొదట ఉన్నాము. plan లో. ఇప్పుడు Third Five year Plan లో 1965-66

year enter అయినాము. దీంట్లో కూడా, రాశేదు. ఏమైపోయిందో - గాత్రీ
పోయిందా, లేక వచ్చేట్టు ఉన్నదా?

శ్రీ ఎ. రాఘవచంద్రారెడ్డి :— ఈ వ్యవసాయ కార్మికుల గురించి Mini-
mum Wages Act మనము గ్రహించేవాము. దానిని ఇంతవరకు గవర్నమెంటు
అమలుజరుపలేదు. దానికి కారణాలు ఏమిటో, నెలవిస్తారా?

శ్రీమం. రాంగోపాలరెడ్డి:— అధ్యక్షా, మన పరిశోధన, ఎకరం భూమిపై బొంబాయిబీజోపక ఎకరా భూమిలో పోలివారు. కాని అక్కడ fertility అక్కడ yield అక్కడ sugar cane rates అవన్నీ కూడా compare చేసి చెప్పి వాగుంటుంది మంత్రిగారు.

శ్రీ 32. వి. అచ్చన్న:— ఇప్పుడు ఈ sugar-scan-rates-revision చేసేటప్పుడు, ఏవేవైనా executive orders వ్యాపారే తమలు జరుపవలసివచ్చినా లేక Exporting వోర్ తు amendment చేయవలసివచ్చినా రావలసివచ్చినా ఏదో ఒక విషయమున్నవచ్చును. ఇప్పుడు backward classes వోర్ లెక్కలు heads charges లో తవన్నీ చూడబడుతున్నాయి. అందుచేతలవచ్చును. Enhancement కూడా అటు ఉంది, ఈ economic backward classes వోర్ కి కూడా హామీ ఉన్నది. ఇచ్చిన enhancement ఇచ్చి తవన్నీ backward classes కు ఎంతవరకెక్కింది, forward classes లోని backward classes కు ఎంత వరకెక్కిందో మంత్రిగారు వెల విస్తరణా?

శ్రీ జి. వంశీధర్మ (నీర్ పూరు):—అధ్యక్షా, Budget, Budget అంటే ముగిసారు. ఒక remark pass చేసిపారు. ఉద్దేశం: అది—కాక పోవచ్చు.

The position on the labour front reflected growing unrest among the industrial labour partly due to the increased Trade Union activities.

Dr. M. V. Chenna Reddy: The philosophy of public sector labour and others have to take the management of the Government sector and the Government officials have to take part. అని చెప్పాడు. Trade Union activities అంటే, it is a constitutional guarantee. Trade Union activities అనేది అనేక చట్టాలలో మేము అని ప్రావీణ అని ఉన్నది. కానీ అది అని చెప్పి, Labour unrest due to the Trade Union activities అంటే, కొద్దిగా మాన్లే కాదు అని చెప్పాడు.

అధ్యక్షా, - Fourth University గురించి గోపాజకృషయ్యగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు IIIrd లో మాత్రమే రాబడలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు మూడు యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. వాగుడు సాగరపు రివీరిలో వేల్పూరు, Eluru లోని college గా, ఒక పెద్ద University. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఒక యూనివర్సిటీ వచ్చిందని చెప్పి నేను వచ్చిందని చెప్పాను. అది జరిగి పుట్టి ఉన్నది కాని ఇంకా లో మునుం అదేమీయి. మునుం ఒక పెద్ద యూనివర్సిటీ ఉంది.

మీదురు develop చేసి library, post-graduate equipment, laboratory, training research, post-graduate courses ఇవన్నీ పెట్టాలిగాని కేవలం Universities పెట్టితే బాగుండదని Planning Commission, National Development Council ఆలోచనలో ఉన్నదనిమాత్రము మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత శ్రీ శ్రీ వ్యవసాయానికి interim relief దివ్యయం చెప్పారు. నేను ఇదివరకు చాలా తరహాలో ఇలాంటివి చెప్పినట్లు, ఈ సంవత్సరం supply చేసేటటువంటి వద్దకు పెట్టితే చాలా long range లాభాలు ఉంటుందని ఆ విషయము మేము దివ్యయం చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా చేస్తే, వారికి పెద్ద ఎత్తున relief అవుతుందనే విశ్వాసము మాకు ఉన్నది.

ఇక backward classes గురించి చెప్పటంవంటిది 50 శాతం అందరికి దొరుకుతుందంటే, old backward classes కు (అచ్చన్నగారు చెప్పినటువంటి ఫడము), community wise మీద పెట్టవలసివంటి వారందరికీ దొరుకుతుందంటే అక్కర్లే అదాయము ఉండేటటువంటి applications అన్నీ వస్తున్నాయి. 900 రూపాయలు ఆదాయము ఉంటే కూడా అసలు దొరకడంలేదు అంటే, అవలు అంతకంటే తక్కువ అదాయము ఉండే applications వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఖచ్చితముగా community wise figures మా దగ్గర లేకపోవచ్చుదాని వాళ్లందరికీ దొరుకుతూ మిగతావాళ్ళకు దొరికేటప్పుడు ఈ డబ్బు, additional గా ఇచ్చేటటువంటిది 50 శాతం ఉంటున్నదా చాళ్ళు అలా తీసుకోవడం సహజమే అని చెప్పేటటువంటిది జేద్దు. అందుకని వాళ్లందరికీ కూడా దొరుకుతుంది.

రామగోపాలరెడ్డిగారు sugarcane prices చెప్పినారు. వారు sugarcane yield, ఆ లెక్కలు చేయడంలో చాలా expert. నేను ఆ వివరాలలో కొంతమేరకు లేదన్నది కాని ఆ లెక్కలు చూడమని కోరుకుంటున్నాను. ఇక్కడ నిజాయితీగానే చెప్పి ఆలోచించేటటువంటిదానికన్నా అక్కడ ఇచ్చే ధరను అట్టి విధో లేదవరగా ఒకకోట్ రెండుకోట్ అదనంగా ఉండవచ్చు. ఇక్కడ ఇంతవంట ఉండీకూడా అంత ధర గిట్టడంలేదు, అంటే yield లో difference 10 tons ఉన్నదమకొన్నా 10 tons కు ఉండేటటువంటి ధర, నిజాంపాగర్ area లో లెక్కపెట్టుకొని చూస్తే రైతులు పండించేది 2½ lakhs of tons maximum అది వదిలూపాయలు ప్రకారం తీసుకొన్నాకూడా 25 lakhs అవుతుంది. కాబట్టి ఆ yield వాళ్ళకు ఉన్నదన్నమాట, మనకు ఇచ్చేటటువంటి rent కూడా తక్కువే ఉన్నది. ఇప్పుడు రిక్, maximum అది 120 పోతున్నది. As a cultivator also వాకు 12 lakhs ఉన్నది. మనము అది చూస్తూ ఇది మంచిది అనేటటువంటి అభిప్రాయము వారికి ఉండేటటువంటి వలుకుబడిని అంతా ఉపయోగించి, అదికూడ అందరికీ చెప్పతారని నేను వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :—ఈ revision, Act amendment ద్వారా చేయదలచుకొన్నారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి. — స్థూలంగా Act amendment కాకపోయినా, instructions, orders ద్వారా చేసినా సరిపోతుంది. కాని అదికూడా మేము ఎందుకు చెప్పలేదు అంటే, మేము Revenue Board ను examine చేయమని అన్నాము. వారు examine చేసినతరువాత steps తీసుకొంటాము. Legal గా 5 steps తీసుకోవలసిఉంటే, ఆ steps తీసుకొంటాము. ఇంతవరకు Revenue Board standing orders వల్ల Telangana Act లో ఆ Act క్రింద Rules చేసి, ఆ Rules లో ఇది పెట్టడంవల్ల ఇది జరుగుతుంది. కేవలం అది సరిపోతుందా లేదా అంటే, ఇప్పుడు మేము చేసుకొన్న నిర్ణయము, late గా తీసుకొన్నాము కాబట్టి మేము Revenue Board ను ఇది examine చేయమని చెప్పాము. వారు examine తరువాత, తగిన చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి. — Minimum Wages Act ను ఎందుకు అమలు జరపలేదంటే,

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి. — అది 1st April 1965 నుంచి అది sanction అయిపోయింది. 1-4-65 నుంచి implement అవుతుంది. అయితే ఆ రెండు paras వేరే వేరే అంశాలుగా ఉన్నాయి చెప్పితే, వేసు మొదట్లోనే మనవి చేయవలసి ఉంటుంది. దీనిని వేసికొని నిరుపయోగము అనే ప్రశ్న అసలు కాదు — దీనిలో ఏమి ఉన్నదంటే “Philosophy of Public Sector, labour and others have to take the management of the Government Sector and the Government officials have to take their part” అని చెప్పాముగాని వారు అన్నట్లు అటువంటిదేమీ లేదు అని అన్నాము. కాని వారు అన్నటువంటిది ఏమైనా ఉంటే, అది clarify చేస్తాను.

1.39 P.M.

The House then adjourned till Half past Eight of the Clock on Saturday, the 6th March, 1965.